Edini slovenski dnevnik
:: v Zedinjenih državah ::
Velja za vse leto . . . $3.00
Ima nad 8000 naročnikov.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The only Slovenian daily
:: in the United States ::
Issued every day except
Sundays and Holidays:

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT. Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y. under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT

NO. 301. — ŠTEV. 301. NEW YORK, MONDAY, DECEMBER 23, 1912. — PONEDELJEK, 23. GRUDNA, 1912. VOLUME XX. — LETNIK XX

Slava Bogu na višavi --- mir ljudem na zemlji...!

Božični pozdrav.

Božič — hrepenenje in upanje stotisočev! zopet je tukaj in duša je lahka v njegovem okrilju. Tisoče let ga je pričakovalo izvoljeno ljudstvo in ko so umirali ljudje je bila grenka smrt, ker se jim ni izpolnila največja, najsilnejša želja v srcih, ker niso pričakal Odrešenika. Obupa polno je bilo življenje in bilo bi brezpomembno, če bi se ne svetili v bodočnosti žarek enkratne rešitve. Toda vse pride ob času, čeravno so leta dolga, čeravno so trudne noči!

Kam obračate sedaj pogled, potomci onih v preteklosti? Ali jim niste do pičice enaki? Ali ni tudi vam trpljenje zakonit in postaven delež od rojstva do smrti?

Rudar koplje v zemlji in mogoče niti ne pomisli, da je z vsakim udarcem bližje nevarnosti in smrti. Pšenico na polju ni zalival samo nebeški dež, temveč tudi pot kmetskega obraza in na vseh tistih silnih strojih, ki so zasužnili svojega stvaritelja, delavca, se poznajo madeži delavske krvi.

In ko hodi ta silna vojska zvečer preko ceste, kaj je v njihovih srcih? Ali so otopela in se udala vsakdanji monotonosti, ali je še v njih iskra hrepenenja po boljših, še nikdar uživanih časih? Da, želja je v nas, ki se mora izpolniti, ker nesmiselno bi bilo hrepenenje po nekaj nemogočem!

Devetnajststodvanajsti Božič je ta, devetnajststodvanajstkrat se bode oddahnilo človeštvo. Mir ljudem in blagor jim! Miru v srca bratje in blagora v duše, in če je britkost še tako grenka, če je trpljenje še tako težko — odlegalo bo vam! Božič naj vam da miru, sveta noč naj vam da pokoja! Prišel je praznik miru in sprave, prišel je praznik izpolnjenih želja. Jasno oko in močno roko, kedo se vam more ustavljati, kedo se vam upa zastaviti pot? Ne malodušnosti, ne omahovanja! Še nikdar ni zmagala malodušnost in če je le senca dvoma v srcu se strese roka, se zamegli oko.

Tam daleč je domovina, tako lepa ob vsej svoji revščini. Zavest, da tudi zanjo živite naj vas navdaja k ustrajnosti. Lep je nočojšnji večer v domovini in od neznane britkosti bi se zjokal človek, če bi nenadoma zaslišal polnočni zvon. Tam so stariši, bratje sestre, žene in otroki; kje je oče v tej svečani uri? Tu prodaja za pest denarja svojo telesno moč, ker jo tam niso hoteli, ker jo tam ni mogel prodati. Usoda naj mu da sreče, naj mu da priložnosti da bo premagal izlahka vse težave in se vrnil enkrat nazaj, ne kako kot se je vračal izgubljen sin, potrt in obupan na duši in telesu, ampak skušenj bogat, samozavesten človek! Taka je misel naših v domovini, to je misel spočeta v zvezdnati sveti noči, poslana preko morja, da najde odmeva v srcu onega, ki mu je namenjena.

Poguma bratje in vse bode lahko! V zavesti, da živite tudi za svojo drugo mater za domovino, naj vam tečejo prihodnji dnevi. Boljši bodo in jasnejši, vedno bližji svobodi naroda in vas samih

J. T.

Vsem rojakom in rojakinjam širom Zedinjenih držav voščim tem potom

najveselejše božične praznike.

FRANK SAKSER.

Božičoi večer.

—o—

Dogodba. — Spisal **Ivo Trošt.**

—o—

Prav mežavo jutro je bilo lani sredi adventa. Še polumrak je objemal megleno podkrimsko okolico. Ljudje so že večinoma odšli od zornice in se po blatnih stezah razkropili na svoje skromne domove. Povsod po hišah so že ugašale luči in živino so napajali sosedje in se odpravljali v krimske gozdove, ker tako mokrotno delo ni za boljše delo. Že davno je pri župni cerkvi odzvonilo sedem, a dan se še ni preselil pod Krim.

Tedaj je potrkal v šoli Pikovnik iz sosednje vasi, krepak mož kakih šestdesetih jeseni, a brez sivih las. Z učiteljem sta bila prijatelja, kaj mož je bil spoštovan med občani povsod, kjer so ga poznali. V boljših letih je bil v domači vasi tudi župan — samo 12 let. Ljudje so ga radi imeli, ker ni iskal povsod pike, dasi se je pisal za Pikovnika. Rad se je hvalil s svojim bogastvom in pa s svojimi otroci.

Po prvem pozdravu je stopil kar na sredo kuhinje in začel brez zadrege: "Veste, pa saj vem, da veste: moja žena je tako in tako. Skoro da me je sram, pa njo tudi, a kaj se hoče? Božja volja. Saj sta tudi Joahim in Ana in Cahanja, moj Bog, s staro Elizabeto... Ali ni res, da še nekaj vem. Glejte, to sem vam hotel povedati: oba z ženo sva že stara, prestara za take igrače, pa bo v kratkem treba pri nas zibati. Pa kdo? Lepo vas prosim! Sam sem se že popolnoma odvadil in žena gotovo tudi. Najstarejši sin je doma ter komaj čaka, da mu izročim posestvo. On bi gotovo raje zibal nego jaz. Še pred postom mu izročim gospodarstvo. Naj se ženi! Mlajši je pri vojakih. Radi ga imajo, da ga nočejo pustiti domov. Dve hčeri imam že omoženi in imati po več otrok — obe najmanje pol ducata — in Bog pa obeča še in še."

Kakor po suši dobrodejni dežek poroša hladno zemljo, tako je Pikovniku dobro dela ta samohvala. Najraje bi bil govoril samo o sebi in svojih otrocih, ko bi ne bilo tistega, česar so pričakovali doma — v strahu in veselju, pa ni bilo nikogar, ki bi "tisto" znal zibati in tudi drugače tešiti.

"Veste, to-le sem vas mislil prositi: vi se poznate s tistim gospodom v Ljubljani, ki oddaja tako-le siromašne otroke na deželo. Eno deklico bi rad med desetim in enajstim letom. Taka bo že zibala, mislim. Prosim, pišite v Ljubljano. Če jo bo imel, naj naznani meni ali županstvu, pa pojdem sam ponjo. Pri nas jej ne bo krivice, da bo le zibala."

Učitelj je možu obljubil, da hoče takoj pisati in tudi pri županu — ako bo sodišče poizvedovalo — označiti Pikovnikovo hišo za pošteno in zanesljivo.

Pikovnik je odšel še z večjo samohvalo, nego se je bil postavil na sredo kuhinje.

In res! Deset dni pozneje se je zopet oglasil, pa ne sam. Seboj je privedel enajstletno deklico in se prismejal pred učitelja: "Tole, glejte, sva dobila. Mislim, da bo za nas. Kaj ne, da boš, Zorka?" Deklica je samo prikimala boječe. Obleka jej je bila še popolnoma mestnega kroja, a obrazek bled, nežen, oči zaupne, telesce nekoliko slabotno. Tudi učitelju je bila kmalu všeč, zakaj njeno vedenje je kazalo nekaj mehkega, milega, kakor žalostna pesem iz daljave.

"Prišel sem jo vpisat. V šolo bo hodila k vam, tako so naročili gospodje na sodišču. Povedali so mi, da je bila v mestni šoli prav pridna. Upam, da bo tudi tukaj. Bom pa jaz zibal ta čas. Česar bo potrebovala za šolo, dobi vse pri meni. Dobi tudi obleke in še denarja, česar bo potrebovala, saj nismo zadnji v vasi. Delati znam in pošteno delo tudi cenim in dobro plačujem."

Po dovršenem vpisu je Pikovnik zopet odšel z deklico domov. Seveda ni pozabil še vnovič pritrditi, da jej pri njem ne bo krivice. Učitelj mu je pritrdil in prašal bolj natihem, če bo kmalu "tisto", ki ga bo treba zibati.

"V par dneh, najkasneje v enem tednu — gotovo", se je posmejal Pikovnik in se pohvalil, da je tako dobro opravil zastran deklice.

Zorka je hodila v šolo. Prve dni so jo gledale tovarišice nezaupno, celo norčevale so se iz njene obleke, pa Zorka se ni pritoževala zato.

Zadnji dan pred Božičem so pisali v šoli nalogo "Božični večer". Pisala je tudi Zorka. Učitelj je samo naročil, naj vsakdo opiše dogodke, ki jih je doživel lani na sveti večer. Otroci so se spogledali. Molk po šoli, zakaj v mladih glavicah so se dvigali spomini vseh svetih večerov, kolikor jih je kdo doživel. Zaškrtala so peresa po papirju. Tuintam se je dvignil iz prsi globok vzdihljaj, tuintam pritajen nasmeh, zakaj spomini so žalostni in veseli. Po dobrih 20 minutah so se zvezki začeli zgrinjati po klopeh. Najkasneje je dovršila Zorka. Ko je zgrnila zvezek in se ozrla po šoli, je imela solzne oči. Molče je oddala svoj izdelek molče šla z dragimi domov. Začele so božične počitnice.

Po praznikih se učitelj in Pikovnik zopet snideta. Pripovedoval je, da je prišlo "tisto" sicer po sreči, a neverjetno je majhno in slabotno. Morda ne bo živelo. To opomnjo je pristavil mož z žalostnim glasom in hitel pripovedovati, kako dobri so njegovi otroci. Obe hčeri sta prihiteli k materi — pa ne praznih rok. Prinesli sta maslá, jaje, kokoši, mesa. "Kakor bi rekel, da ne moremo pri nas sami kupiti. Saj imamo, hvala Bogu, pa se mi vendar dobro zdi. Tudi France stopa poslej bolj tiho po hiši."

Učitelj in Pikovnik sta še dolgo potem govorila tudi o Zorki. Njen izdelek "Božični večer" je bil namreč takšen:

Lepo je bilo lani na božični večer. Z mamo sva bili doma. V topli sobi sva sedeli in prepevali pri sveči. Sama sem jih napravila v kotu nad mizo. Na okno je prihajal mili glas božičnih zvonov. Spodaj po ulici so hiteli ljudje. Nocoj jih je bilo še le malo. Zvonovi so peli mehko in ubrano. Mama je rekla: "Čuj, Zorka, ali ne zvoni mrliču?" Kakor bi se zares bala, se je stisnila k meni. Jaz pa sem rekla: "Ne, mama! Malemu Jezuščku doni pozdrav, ker je došel odrešit nas ljudi." Mamica mi je položila desnico okolu vratu in zopet sva prepevali: "O, Dete premilo, nebeško darilo..."

Svečica pred jaslicami se je utrinjala in drhtela.

"Glej, kakor bi gorela večna luč pri mrliču", je menila mama.

"Milemu Jezuščku na čast se utrinja", sem rekla jaz in nadaljevala tisto božično: "Te niso sprejeli, pod streho ne vzeli, nemili ljudje." Mama je pomagala. Potem je rekla:

"Zdi se mi, da naju nocoj še kdo obišče."

"Kdo neki?" se mvprašala in naštela po vrsti vse znanke in prijateljice, ki so mi obljubile, da pridejo pogledat jaslice po praznikih, ker imajo doma lepše. Posebno je pa vsakdo rad doma na sveti večer.

Mama me je pogledala pozorno in prašala:

"Ali meniš, da naju ne bi mogel kdo iznenaditi s pohodom? Zelo sem nemirna."

"Ali se res bojiš, mamica?"

"Seveda. Zlobni jeziki so me obrekli in po nedolžnem zatožili tvojemu papanu v Ameriki. Ti sedaj še tega ne umeš; povem ti pa, ko odrasteš. A vedi že sedaj, da sem nedolžna. Tistega železničarja Smrdela, ki je prihajal k nama včasih zvečer, sem odpravila; ne maram ga, ker se grdo vede. Morda me je prav on sam očrnil pri tvojem papanu v Ameriki zato, da se je maščeval."

"Ali se bojiš papana?" sem vprašala vsa v skrbeh. Odgovora nisem dočakala. Nekdo je močno potrkal zunaj na duri našega stanovanja. Mama je zadrhtela in tekla odpirat.

"Tako sama?" je prašal neznan glas, ki je razodeval pritajeno jezo in strast.

"Sama z Zorko."

"Kje pa je oni?"

"Moj Bog, koga pa misliš?!"

"Ti svetohlinska pobožnost razuzdana!" je rekel osorni moški glas, po katerem sem spoznala — svojega očeta. Došel je nenadoma iz Amerike. Že sem hotela teči mu nasproti, ko je nekaj počilo, kakor bi kdo razbijal drva v drvarnici.

Težko okovana palica je tedaj padla na glavo moje ljube mame. Zgrudila se je in zavpila: "Nedolžna sem, Frane, nedolžna! Tam je v miznici je njegovo poslednje pismo. Nisem ga slušala To izves iz pisma — — Oh, zakaj si me u—da—ril?..."

Moje mame glas je bil vedno tišji. Pritekla sem bližje in se sklonila jokaje k ubožici. Topla kri jej tekla iz globoke rane in se strjala po podu. Sama nisem vedela, kaj bi počela. Papa je brskal v tem času po miznici, našel pismo, je hitro preletel z očmi, vrgel palico na tla in stopil k mami ter jo skušal vzdigniti Pogledala je milo in samo zajecljala:

"Zdaj vi—diš! Pu—sti me! U—mi—ram!"

Papanu je omahnila ubožica iz rok na tla, izpustila mojo roko, poslednjič me pogledala in zašepetala:

"Ali ni—sem rek—la, da to zvo—ni mr—li—ču, me—ni, da, me—ni zvo—ni... U—bo—ga mo—ja Zor—ka!"

Papa se je zgrudil poleg mene na tla, velel meni po vodo in izkušal polmrtvemu truplu vrniti uhajajoče življenje. Obupno je zavpil:

"O—o—o! Kako sem se varal! O—o—o! Ne umreš, ne! Ne smeš! Ne umri, Erna! O—o—o! Erna, Erna! Vzbudi se, revica! Poglej me! Tvoj Frane sem! Saj te nisem ubil, Erna! O—o—o! Saj te ljubim, za Boga, in najino dete, Zorico ljubim! Moja si, Erna, samo moja! O—o—o!"

Zastonj je klical. Moja mama je bila — mrtva. Zajokala sem na ves glas, zakaj zame se je podrla polovica sveta in še več. Najraje bi bila umrla, da bi šla z mamo. Papa je molčal. Vstal je, me prijel za roko in dejal:

"Pojdi, Zorica, greva k mami v nebesa!"

Strašen je bil njegov pogled. Bala sem se ga. Roko sem izdrla iz njegove in zbežala po stopnicah. Papa je tekel za menoj. Veselo si je zažvižgal in zapel: "Oh kakšna radost, veselje bo, če v nebesih snidemo se!" Pesem o nebeški "ohceti". Po ulici so ljudje hiteli k polnočnici. Zvonovi so vabili v razsvetljeni božji hram.

Papa je pel. Njegov glas je bil grozen in pesem kakor mrtvaški smeh.

Prižvižgal in pripel je prav lahkotno na celico. Ko so spoznali, da ni pijan, marveč — blazen, so ga odpeljali v blaznico. Stala sem na bližnjem oglu in videla vse to in jokala in klicala na pomoč. Ljudje so hiteli mimo, ihteli v cerkev častit novorojenega Boga. Mene se ni usmilil nihče. Vrnila sem se k mrtvi mami. Tam je bilo že nekaj sosed in tudi več neznanih ljudi. Črni možje so pobrali in odnesli mojo mamo. Mene niso pustili za njo. Rekli so, da jo nesejo v grob. Policaj mi je velel na magistrat. Takoj sem morala z njim, a drugi so hiteli v cerkev k veseli polnočnici. Prejokala sem vso božično noč.

Po praznikih so me poslali na sodišče, ki me je oddalo dobrim, ali zlobnim ljudem — siroto.

Tako se je veselo začel in žalostno dovršil zame lani božični večer...

Vaški učitelj in sosed Pikovnik sta se še dolgo glasno in živahno pogovarjala o Pikovnikovi rejenki in njenem lanskem božičnem večeru.

Nedolgo po tistih božičnih dneh je umrlo pri Pikovniku "tisto", česar ga je bilo sram na starost. Slabotno je bilo otroče in kdo ve, če bi se kdaj popravilo. Bog ga je vzel. Pikovnica je žalovala za njim, kakor je jokala že pred njim in še prej, nego ga je Bog dal. Pikovnik je pa došel neko popoldne iz šole domov in stopil trdo pred svojo ženko:

"Lenka, veš, rad te imam. Nikdar ne žaluj za "tistim", ki je bilo tako majhno. Morda bi še zbolela. Glej, stara sva že. Delati ne moreva več tako kakor prej in otroci naju izpodraščajo. France naj prevzame gospodarstvo, midva pa greva v kot. Novo hišico sezidam. Tam bova prebivala, dokler naju ne pokliče Gospod. Za postrežbo in kratek čas vzamemo seboj to-le dekle, to-le Zorko. Ni res, ni prav tako?"

"Sam angelj-varuh govori s teboj", se je začudila žena.

"Za dobro dekletce — siroto. Midva jej že zapustiva toliko, da ne bo več sirota. Ni res, Lenka? Prav je tako! Saj nismo tako na malem. Kaj? Pikovnik ima več, nego marsikateri. Zorka bo naša."

Začel je ženi pripovedovati, kako je dekle sama opisala lanski božični večer.

Pikovnica je brisala solze.

Slepe Micike božična povest.

—o—

Napisal **Joško Kevc.**

—o—

V sneg odete Julijske Alpe so kristalno blestele v večerni zarji, ko sem se pred par leti na predvečer "svetega večera" bližal prijazni gorski vasi, na potu v obiske k bližnjemu sorodniku.

Sorodnikovi otroci so mi že precej daleč iz vasi priskakljali nasproti ter mi v svoji naivnosti, obešaje se mi za roke in obleko, pripovedovali o pripravah na njih domu, ukrenjene baje "meni na čast". Ko sem po cesti, pobeljeni z nizkim in suhim snegom, stopal v vas ob večernem mraku, so zapeli večerni zvonovi iz lin daljnih in bližnjih cerkva, tako slikovito posejanih po gričih in holmičih. Glasovi zvonov so se v tajinstveni harmoniji izgubljali daleč tja preko dolin in hribov. Ti srebrno čisti glasovi, ki se že sto in stoletja razlegajo preko tega mirnega dola in ponosnega gorovja, so me po dolgem času zopet spominjali na "sveti večer", kakor sem ga slavil kakor dete, ko mi je bil ta večer še nekaj skrivnostnega, tajinstvenega! — — —

V vasi smo in srečujemo ljudi, ki — po stari šegi in navadi naših pradedov — s kadilnico in blagoslovljeno vodo hodijo okolo po poslopjih. Vsakdo je mene "tujca" spoštljivo pozdravil z "dober večer". Na pragu hiše, v katero sem bil namenjen, me je pričakoval sorodnik s svojo soprogo in mi je že od daleč klical: "No, vendar enkrat!" Otročiči so me zopet prijeli za roke in obleko in me vlekli v izbo, kjer je v neštevilnih lučicah in v zimski opravi blestelo "božično drevesce", a pod njim iz mahu pripravljene "jaslice".

Posedli smo okoli mize. Med raznimi vprašanji od moje in njihove strani je vzkliknil 7letni sinček Miško: "Micika povprašuje, kdo je prišel k nam!" Na te besede sem se ozrl po sobi in oko mi je ostalo na starikavi ženski, sedeči v takozvanem "zdiču" ob gorki peči. Na moje vprašanje, kdo je ta ženska, ki se zanima zame, mi je odgovoril sorodnik: "To je B..... Micika, ki je že par let sem popolnoma slepa in živi le odmilodarov dobrih ljudi. Za praznike sem jo vzel k nam sirotico; saj veš, kako nas je vseh, posebno še tebe, rada imela svoje dni..."

Misli so mi ušle v nekdanje dni, ko sem kakor otrok in deček zrl v bistro oko najkrasnejše, a vedno otožne B..... Micike, prijateljice pokojne mamice, ki me je tako rada božala po mladem licu.

Vstal sem in nekaj časa nemo od daleč zrl na nesrečno slepo žensko, na nekdanji kras vseh deklet te fare. Opazoval sem jo, kako je preštevala med prsti črne jagode "rožnega venca" in v molitvi pregibala ovenele ustnice. Spomin na njo iz otroških let je vedno bolj živo vstajal pred očmi in najrajše bi bil kar glasno vzkliknil ter se privil nesrečnici okoli vratu. Ali ostal sem miren; približal sem se jej počasi in jo ogovoril. Slepa Micika ni več spoznala mojega glasu, kajti dolgo, dolgo me ni videla in slišala.

Mali Miško je splezal k njej in jej zašepetal v uho, kdo je prišel k njim v "gostijo". Tedaj pa je slepa starka privzdignila suhi, koščeni roki, me pritisnila k sebi in vzkliknila: "Kaj, ti si Joško, ti si! Oh, jaz te ne vidim, ne vidim te!" ter me poljubljala na čelo. Gorko sem čutil tedaj na svojem licu njene solze in se vglobil v nesrečo te toli dobre starke.

"Kako rada bi te videla", je pričela po kratkem presledku, "ali glej, že več let sem slepa in prepuščena popolnoma dobrim ljudem in nemili usodi. Kaj sem neki zakrivila, da me Bog tako kaznuje?! Zgodi se naj njegova volja!"

Iskal sem tolažljivih besedi, ali kje najti primernih izrazov v tolažbo nesrečnice vspričo tolike nesreče?

Domači so začasno odšli po opravilu: gospodinja v kuhinjo, gospodar v klet in hlev k živini; otroci pa so se vrteli okoli jaslic in potem delali napotje materi v kuhinji. Ostala sva sama s starko, kar mi je bilo zelo ljubo, kaj-

Nadaljevanje na 6. strani.

Danes je najkritičnejši dan na mirovni konferenci v Londonu.

ZAVLAČEVALNA POLITIKA TURČIJE. ZAHTEVA OD ZAVEZNIKOV, DA JI DOVOLIJO DOBAVO ŽIVIL ZA OBLEGANO POSADKO IN PREBIVALSTVO V DRINOPOLJU.

VOJNA ALI MIR?

BALKANSKI ZAVEZNIKI PRAVIJO, DA SO PRIPRAVLJENI NADALJEVATI Z VOJNO, AKO TURČIJA NE ODNEHA. — BOJI GRKOV IN TURKOV PRI JANINI.

London, Anglija, 22. dec. — Pri jutrašnjem zasedanju mirovne konference nastopi kriza. Le ako se odpovedo Turki svoji zahtevi za dobavo živeža posadki in prebivalstvu obleganega Drinopolja, predložijo zavezniki svoje pogoje, nakar je mogoče začeti z resnim delom.

Turški kabinet se je danes posvetoval ter poslal brzojavnim potom otomanski delegaciji navodila. Vse delegacije so se danes posvetovale v svojih hotelih ter poslale dolge, šifrirane brzojavke svojim vladam.

Zavezniki ne oponirajo turški prošnji za dobavo živeža Drinopolju samo zato, ker bi pridobili Turki s tem veliko prednost za slučaj nadaljevanje vojne, ampak tudi zato, ker delegati nimajo pravice razpravljati o vojaških vprašanjih, s katerimi so se bavili na konferenci pri Čataldži.

Zavezniki sicer ne želijo nadaljevanja vojne, toda izjavljajo, da so tudi za ta slučaj popolnoma pripravljeni. Dasi se sumi, da Turčija navlašč zavlačuje rešitev spornih vprašanj, da pridobi čas, prevladuje mnenje, da spoznava turška vlada resnost položaja in da sklene mir; že političen položaj v Carigradu zahteva tako.

Bolgari izjavljajo, da so zavezniki pripravljeni nadaljevati s sovražnostmi, ako se Turčija ne ukloni. In sicer bi se nadaljevala vojna z novimi silami, s trdnim zaupanjem na končno zmago, kajti, kakor pravijo zavezniki, "se ne borijo samo za neodvisnost Balkana, ampak tudi za zapadno civilizacijo proti staremu sovražniku na vzhodu".

Od strani zaveznikov zatrjujejo, da se je njihov vojaški položaj zelo ojačil. Ako bi bili prisiljeni do ponovitve sovražnosti, bi mogli poslati med Drinopolje in Čataldžo 250.000 mož, z 100.000 Bolgarj vred, ki so se udeležili novemberskih bitk. Nadalje imajo Bolgari 150.000 novih in izvežbanih vojakov, ki komaj čakajo vojne. 60.000 Srbov in 40.000 Grkov se more izkreati vsako minuto v Dedeagaču in Enos.

Večina tukajšnjih vojaških krogov je mnenja, da zavezniki ne napadejo nedvomno ojačenih obrambnih čet pri Čataldži, ampak da pričakujejo Turke za utrdbami, nadaljujejo z obleganjem Drinopolja in prisilijo trdnjavo do predaje.

Soditi je, da je postavila tako turška kakor tudi bolgarska armada pred Čataldžo nove nasipe in jarke. — Grška kolonija v Londonu je priredila danes zvečer v počast grških delegatov slavnosten banket.

Carigrad, Turčija, 22. dec. — Danes se je kabinet zopet posvetoval o mirovnih dogovorih in je brzojavnim potom poslal delegatom v London nova navodila. V gotovih krogih menijo, da želi Turčija posredovanja velesil.

V vojaških krogih vlada močno vojno razpoloženje. Vladi svetujejo, da naj rajše zopet začne s sovražnostmi, kakor da bi dala Drinopolje. Skoraj vsak dan prihajajo nove sveže čete iz Sirije in Kurdistana. V inozemstvu so naročili mnogo topov in drugega vojnega materijala.

Vojaška stranka je zato, da ostane armada preko zime v defenzivi in da začne spomladi z ofenzivo. Ta vojaški duh sicer ogroža kabinet, toda trezno misleči ljudje komaj čakajo sklenitve miru.

Vlada obrača veliko pozornost reformam v anatolskih pokrajinah ter namerava poslati tja posebno preiskovalno komisijo.

Belgrad, Srbija, 22. dec. — Ministrski predsednik Pašić se je včeraj v imenu vlade oprostil pri avstro-ogrskem konzulu radi nerednosti, ter je obljubil, da bodo krivci kaznovani.

Kakor naznanjajo brzojavke iz srbskega glavnega stana Skoplja so Turki kljub premirju že večkrat napadli Srbe. Pretekli petek so bile srbske čete napadene blizu Skadra. Srbi so Turke po hudi bitki pognali v beg.

Dunaj, Avstrija, 22. dec. — Kakor poročajo brzojavno iz Belgrada, se posvetujeta Srbija in Bolgarska glede dogovora, po katerem bi prepustila Bolgarska Srbiji svoje teritorijalne zahteve v Macedoniji in sicer kot odškodnino za srbsko pomoč pri Čataldži, za slučaj da se vojna nadaljuje.

Atene, Grško, 22. dec. — Turško brodovje je podvzelo danes izpad. Njeni torpedolovci so obstreljevali otok Tenedos.

Kakor naznanja guverner v Tenedos, je so prišli danes dopoldne ob enajstih pred vhod v Dardanele turška vojna ladja "Tougut Reis", križarka "Medjidieh" in trije torpedolovci. Vojne ladje so ostale pod varstvom fortov.

Torpedni rušilci so avancirali in izstrelili 20 granat na Tenedos, kjer so poizkušali prebivalci razviti turško zastavo, ter odpluti v čolnih na morje, da bi pozdravili turške vojne ladje.

Mala grška posadka na otoku je streljala na one v čolnih, usmrtila tri ter jih ranila dvanajst. Turški streli niso napravili skoraj nobene škode, in torpedni lovilci so se kmalu zopet umaknili v Dardanele.

Pred Lemnos zasidrano grško vojno brodovje je bilo obveščeno o izpadu Turkov, ter se je takoj pripravilo na zasledovanje sovražnika. Guverner Tenedos je dobil poziv, da naj proglasi preki sod.

Admiral Countiouriotis je mnenja, da mora biti poškodovanih več turških vojnih ladij tako n. pr. turška zastavna ladja "Kheyred-Din-Barbarossa", vojna ladja "Messudieh" in "Asser-I-Tewfik", ker če bi bile v dobrem stanju, bi gotovo spremljale brodovje.

Vojno ministrstvo je objavilo danes poročilo o tridnevnih uspešnih operacijah pred Janino. Grki so odbili celo vrsto napadov in prisilili Turke, da so se umaknili na vsej črti. Poročilo pristavlja, da odhajajo na bojišče vedno nove čete, da podpirajo grške čete v njihovih bojih pred Janino.

Obilen blagoslov.

Zakonske Carson s štev. 158. Waverly St., Yonkers, N. Y. je osrečila te dni štorklja s trojčki, samimi deklicami. Mati in otroci so zdravi.

Krasni in brzi parnik

MARTHA WASHINGTON

(Avstro-American proge)

odpluje v soboto dne 28. decembra

vožnja do Trsta samo 13 dni.

do Trsta ali Reke - - $36.00

Cena voznih listkov: do Ljubljane - - - $36.60

do Zagreba - - - - $37.20

Za posebne kabine (oddelek med II. in III. razredom) stane vožnja samo $4.00 več za odrasle, za otroke polovica. Ta oddelek posebno družinam priporočamo.

Vožnje listke je dobiti pri FR. SAKSER, 82 Cortlandt St., New York.

LEGIJA GARIBALDINCEV, KIJE IZGUBILA V BOJU S TURKI PRI JANINI 400 MOŽ IN VSE ČASTNIKE.

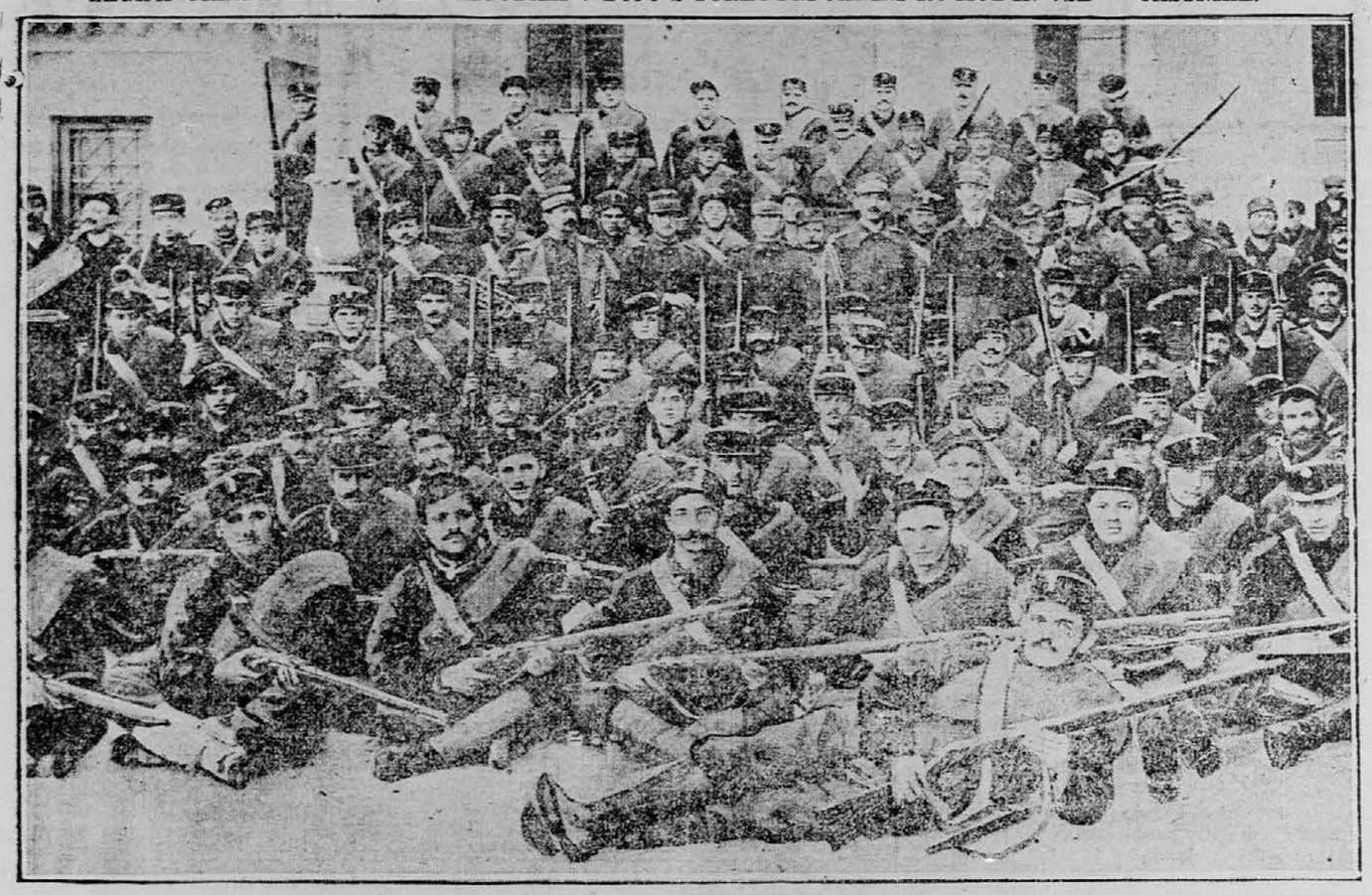

THE GARIBALDIAN LEGION WHICH LOST FOUR HUNDRED MEN AND ALL ITS OFFICERS.

Trgovina cvete.

Uvoz in izvoz koledaričnega leta 1912. prekaša vsa prejšnja leta. — Zanimive številke.

Washington, D. C., 22. dec. — Po danes objavljenih podatkih statističnega urada trgovskega departmenta prekaša prekmorska trgovina Združenih držav v poslovnem letu 1912. vsa prejšnja leta. Uvoz cenijo na približno $ 1,800,000.000 napram $1,563.-000.000 leta 1910., in takrat so dosegli najvišje število; izvoz cenijo na $2.400.000.000 napram $2.093,000.000 leta 1911., ko je bil največji. Tudi koledarično leto 1912. bo podalo najvišje številke izvoza in uvoza.

Prirastek uvoza obstoji posebno v surovinah za tovarnarje, ki predstavljajo vrednost $523,873.088 za deset mesecev, napram $421,-503.273 v istem času preteklega leta. Prirastek te rubrike uvoza se nanaša v prvi vrsti na kožuhe in kože, od katerih so "" importirali za $33,000.000 več; na kavčuk, prirastek $20,000.000; na bombaž, prirastek nad $15.000.000; na barvila, prirastek $10.000.000. Uvoz kave je postal večji za $31.000.000; uvoz sladkorja za $23,000.000.

Izvoz bombaža tekom enajstih mesecev 1912. je znašal $531,000.-000 napram $ 440,000.000 v enkem času leta 1911. Izvoz žita doseže v enajstih mesecih najbrže visočino 100,000.000 bušljev, kar je za 20,000.000 več, kakor preteklo leto.

Žrtev svojega poklica.

Pittsburg, Pa., 22. dec. — Dr. William Stevenson je umrl danes v Coal Center za davico. Ker leto za letom umre vsled te bolezni na tisoče otrok, jo je sklenil natančno preiskovati. Ko je zvedel, da divja davica v Coal Center se je podal tja in postal žrtev svojega poklica.

Cena mesu pade?

Edward B. Schmalholtz, znan mesni veletržec se je povrnil iz svojega potovanja na zapadu in prinesel je s seboj veselo novico, da se meso po Novem letu poceni. Živino so hranili večinoma s turšico, ki je letos nepričakovano dobro obrodila.

Cel vlak svile.

Tacoma, Wash., 22. dec. — Iz Japonskega pripluli parnik "Bellerophon" je pripeljal te dni 4150 bal svile, v skupni vrednosti $2,075.000. Posebni vlak pripelje to svilo v New York.

Nov načrt za rudnike.

Wilkesbarre, Pa., 22. dec. — Dne 27. dec. se sestane tukaj državna rudarska komisija, da se posvetuje z načrtom, katerega je predložil nek pododbor in ki zahteva radikalne izpremembe v rudarskih postavah te države.

Nesreča na morju.

22 mož je utonilo. — Dva sta blodila dolgo časa v čolnu po morju, nazadnje so jih vendar rešili.

St. Johns, N. F., 22. dec. — Pretečenega petka je zadel parnik "Florence" od Furness črte v pečine pri rtu Race in se kmalo nato potopil. Kapitan I. Barr in 21 mož je našlo smrt v valovih. Dva mornarja sta blodila skoraj dva dni v rešilnem čolnu po odprtem morju in našli so ju v nezavednem stanju ker sta veliko pretrpela potem ko se je potopil parnik.

"Florence" je odplula iz Liverpola in je bila namenjena v Halifax. Vreme je bilo meglene in zaradi tega ni mogel kapitan določiti prave smeri. Skoraj gotovo je zašel parnik v morski tok in to je bila njegova izguba. Megla je bila tako gosta, da nisc prej videli kleči dokler niso zadeli vanje. Parnik je šel na kose in se omenjena mornarja nista mogla preskrbeti s živili in potrebnimi pripravami, ampak sta jadrala v rešilnem čolnu kar na slepo srečo, brez gotovega cilja. Ko so jih rešili sta imela čiste zmrznene roke in noge in videla nista skoraj nič.

"Florence" so naredili leta 1899. v Sunderland na Angleškem, zadnji čas so jo pa opremili z vsemi modernimi stroji.

Močan potres.

Dva pred kratkim opustošena kraja, Messino v Italiji in otok Martinique je zopet obiskal potres.

Messina, Italija, 22. dec. — Danes zjutraj ob devetih so se čuli tukaj in v Reggio di Calabria močni potresni sunki. Vsi prebivalci so preplašeni in stanujejo na prostem. Največ škode je naredil v Re[illegible] toda k sreči ni mrtev noben človek. Pri potresu dne 28. dec. 1908. je bilo usmrčenih v tem kraju 7000 oseb in v okolici se je zmanjšalo prebivalstvo od 34.000 na 15.000. To mesto je potres leta 1783. popolnoma uničil.

Fort de France, Martinique, 22. dec. — Tukaj so čutili danes zjutraj ob 6 uri 40 minut lahak potres. Poročila o škodi še niso dospela.

Stoletja in stoletja je bil ta otok izpostavljen viharjem in drugim nezgodam, toda vse to se ne da primerjati o grozovitostmi ki so bile posledica potresa in bluvanja ognjenika Mt. Pelee v letu 1902. Lava, pepel in strupeni plini so usmrtili 40.000 oseb. Škoda je iznašala več miljonov, toda z darovi se je otok hitro opomogel.

Za vsebino tujih oglasov ni odgovorno ne upravništvo, ne uredništvo.

Trust greha.

Oblasti so odkrile glavni stan newyorške korupcije. Dva podkupovalca so prijeli.

Mislimo, da je odkrit glavni tan "grešnega trusta", je rekel včeraj pomožni državni pravdnik Frederick I. Grochl. Po njegovem mnenju je ta borza beiih sužnjev v velikem pisarniškem poslopju na Church cesti. Prijeli so Davida Maiera in Charlesa Duvelliera, ker sta hotela podkupiti posestnika Charlesa Muellera, da bi pričal proti izpovedbam znane "madame" Mary Goode. Pridržali so jih pod varstvom $7500. V omenjeni hiši je poslovala dobro organizirana družba in preskrbovala službe svojim klientom.

Kakor se čuje, nameravajo predrugačiti policijski pouk in vbodoče odpustiti vsakega stražnika iz službe, kateri bi se najmanje pregrešil.

Sicer so nekatere važne priče prelašene, ker dobivajo danzadnem grozilna pisma, toda preiskava se vseeno nadaljuje in kakor se vidi z uspehom.

Vsa krivda leži na pohlepni policiji in prej se te razmere ne dajo odstraniti, dokler se policija popolnoma ne reorganizira.

Nevarni morilci.

Chicago, Ill. 22. dec. — Danes so aretirali tukaj pet možkih in štiri ženske, kateri so skoraj gotovo krivi umora H. Logue, ki je bil na neznan način usmrčen v McVicker gledališču. Banda je prirejala v zadnjem času različne vlome in druga hudodelstva.

Smrt vsled plina.

Včeraj so našli v stanovanju štv. 30. Columbia Place, Brooklyn, tri osebe zavdušene vsled plina. Sodeč po legi trupel sta se hotela 58letni Martin McGreacey in 21letna hčerka Mary rešiti, dočim je sin Martin umrl v spanju. Plinova cev v kuhinji je bila napol odprta.

Rešilni zavodi.

Človek je v premogokopu v vedni nevarnosti. Zdrav in vesel gre pod zemljo, toda kdove, če se bode vrnil nepoškodovan. Ne smrtonosne skale, ampak različni plini zahtevajo mnogo življenj. Vlada je sprevidela to nevarnost zaradi tega je vstanovila več zavodov, takorekoč potujočih šol, v katerih se rudarji podučujejo, kaj da jim je storiti v takih slučajih. Te šole so za vse rudarje neprecenljive važnosti in zaradi tega smo tudi mi priobčili o tem spis v našem Slovensko Amerikanskem Koledarju. Rojaki pridno segajte po njem. Stane samo 30 centov s pošto vred. Naroča se pri **Slovenic Publishing Co., 82. Cortlandt Str., New York, N. Y.**

Drzen rop na ulici.

Pri belem dnevu sta bila napadena dva bančna sela. — Roparji so odnesli nad tisoč dolarjev.

Predrznost newyorških banditov presega že vse meje. V soboto se je zopet zgodil drzen napad v najživalnejšem delu našega mesta, roparji so srečno utekli s plenom $1194 v gotovini. Trije možje so na vogalu Hudson in Btchune St. pobili na tla dva uslužbenca Silk Finishing Co. of Amerika, Edmunda Wyder in Charlest Webber, jima iztrgali torbico, v kateri je bil denar, in izginili brez sledu.

Roparji so morali biti dobro znani z navadami omenjene tvrdke, ker so vse tako dobro pripravili, da jim je napad popolnoma uspel. Ko so si prilastili torbico z denarjem, so skočili na avtomobil, ki je čakal nanje, ter se odpeljali. Takoj temu avtomobilu je sledil drugi, najbrže da pripravi zasledovalce v zmoto in zapelje na napačno sled. Napad je bil izvršen tako hitro, da nobeden ni mogel priskočiti napadenima seloma na pomoč. Očividcev je bilo veliko, toda nikdo ne more natanko opisati napadalcev; tudi številke avtomobila si ni nikdo zapomnil. Za drznimi roparji seveda ni nobenega sledu.

Požar v kinematografu.

Bruselj, Belgija, 22. dec. — Med neko kinematografsko predstavo se je vnel film in v kratkem času je bilo celo gledališče v plamenu. V gruči je bilo ranjeno več oseb. Ko so pogasili požar, so našli med razvalinami 12 ožganih trupel.

Samomor anarhista.

Rim, Italija, 22. dec. — Na mladega anarhista Del Ferro je prišla vrsta, da bi moral usmrtiti italjanskega kralja Viktorja Emanuela, toda zbal se je svoje uloge in se je ustrelil. Mrtev sicer ni bil takoj, imajo pa le malo upanja, da bi ozdravil.

Premogarska družba kriva nesreče.

Wilkesbarre, Pa., 22. dec. — Včeraj je dobila pristojna oblast poročilo nekega razsodnika, ki spoznava Iron Temple Coal družbe za krivo katastrofe, ki se je pripetila leta 1908. in [illegible] kateri je bilo ubitih dvanajšt mož. Proti družbi bodo sedaj vložene odškodninske tožbe.

Kolizija letalnih strojev v zraku.

Pariz, Francija, 22. dec. — V Villacoublay je kolidiral včeraj v zraku nek aeroplan, v katerem sta se nahajala zrakoplovec Georges Collardeau in Theophile Delcasse, sin francoskega mornariškega ministra, z nekim drugim zrakoplovom. Oba letalna stroja sta seveda padla na tla, potniki so odnesli težke poškodbe.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE ŽELI NAŠIM PRIJATELJEM, NAROČNIKOM IN ČITATELJEM

Uredništvo in uprava "Glas Naroda".

Velikanski promet med Zdr. drž. in Evropo.

Dva milijona oseb iz in v Evropo. — Število naseljencev je tudi sedaj v tem času veliko.

MANJ IZSELJENCEV.

V medkrovju je prišlo preteklo leto 270 tisoč naseljencev več. — Izseljencev je 39 tiscč manj.

Preseljevanje narodov v in iz Evrope je še vedno v polnem tiru. Dasi je sedaj oni čas, ko ostavi Ameriko največ naseljencev, je število onih, ki pridejo, še vedno večje, kakor ono, ki so se že naveličali nove domovine. Da naseljevanje ni pojenjalo je najboljši dokaz ta, da pričakujemo božični teden dvajset velikih prekoatlanstkih parnikov, ki so vsi dobro zasedeni.

Število izseljencev je padlo napram onemu preteklo leto za 39 tisoč oseb. Preteklo leto se je vrnilo v medkrovju 947.929 naseljencev v staro domovino, letos pa samo 438.717. Število semkaj došlih naseljencev že presega milijon, kajti v medkrovju je dospelo v Združene države 1,025.151 naseljencev, napram 271.331 preteklo leto. Deportiranih je bilo to leto 13.729 oseb, napram 12.176 pretklo leto, toraj 1553 več.

Da so prekoatlantski orjaki pravzaprav samo prevozni brodovi, dokazuje kajitni promet med Združenimi državami in Evropo. V prvem razredu se je pripeljalo to leto 103.610 potnikov, okroglo dva tisoč manj, kakor preteklo leto. V Evropo je odpotovalo v kajitah to leto 100.433 oseb, približno devetsto manj, kakor leto prej. V drugem razredu je prišlo v Ameriko 285.772 oseb, 20.582 več, kakor preteklo leto, in v Evropo je odpotovalo v drugem razredu iz Združenih držav 123.629 oseb, 3441 več kakor l. 1911.

Te številke nam kažejo velikanski promet med Združenimi državami in inozemstvom, ki postaja vedno večji.

Proti trustu za premog.

Washington, D. C., 22. dec. — Generalni odvetnik Wickersham je namignil, da ima dovolj dokazov za pregajanje premogarskega trusta na podlagi Shermanove protitrustnega zakona. Tekom nekaj tednov se odloči, kaj ukrene vlada proti temu trustu.

Avtomobilna nesreča.

Philadelphia, Pa., 23. dec. — Znan zrakoplovec Grover Cleveland Bergdoll je vzel v svoj avtomobil dve ženske in dva možka in začel voziti s hitrostjo 50 milj na uro. Na nekem vogiu je zadel v atomobil lesnega trgovca Walter B. McHvaine, s tako silo, da se je težko poškodovalo pet oseb. Bergdoll je zletel takoj na bljižno postajo, hoteč pobegniti z vlakom, toda prijeli so ga še pravočasno.

Denarje v staro domovino

pošiljamo:

50 kron	za $	10.25
100 kron	za	20.35
200 kron	za	40.70
400 kron	za	81.40
500 kron	za	101.75
1000 kron	za	203.00
2000 kron	za	405.00
5000 kron	za	1013.50

Poštarina je vštcta pri teh svotah. Doma se nakazane svote popolnoma izplačajo brez vinarja odbitka.

Naše denarne pošiljatve razpošilja na zadnje pošte c. k. poštno hranilnični urad na Dunaju v najkrajšem času.

Denarje nam poslati je najpriličneje do $50.00 v gotovini v priporočenem ali registriranem pismu, večje zneske pa po Postal Money Order ali pa po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.
6104 St. Clair Avenue. N. E.
Cleveland, O.

Otroška srca.

—o—

Za "Gl. N." spisal I. T.

—o—

Peter in Tonček sta bila prijatelja, velika prijatelja — pa saj so prijatelji vsi ti naši mali. Včasih se sprejo, toda hitro je zopet sklenjeno prijateljstvo, pozabljen je včerajšnji dan. Oba sta bila revnih starišev, mogoče ju je revščina združila še bolj. Bila sta zadovoljna in srečna, samo ta krat ko je bil prazen želodec sta postopala žalostna okoli. V šoli sta sedela skupaj, učila sta se rada in večkrat so našli ljudje katerega, ki je sedel zamišljeno ob potoku, zraven sebe kos raztrganega časopisa, ki ga je bil slučajno ob cesti pobral. Oči so strmele v daljavo, kaj so sanjale, po čem so hrepenele, kdo ve?

"Tonček, Božič bo!"

"Mim, bo!"

"Tonček, kmalo bo Božič, za tri dni že, ali imaš kaj?" je spraševal Peter.

"Ničesar ne, pomaranče bi rad, lepe, rumene".

"Poslušaj, Tonček, nekaj ti bom povedal, ker te imam rad in ker vem, da boš molčal. Prav lahko bo šlo, brez nevarnosti. Saj bi lahko sam, toda nimam časa, naši bi me ne pustili iz hiše. Če hočeš ti vse povem!"

"Samo če ni kaj slabega, tepen bi bil, saj veš kako me je zadnjič —"

Peter se je zasmejal.

"Nikar se vendar ne boj; idi z menoj, vse ti bom pokazal — v kozolcu imam skrito. Samo Bog varuj, kaj izdati!"

"Gotovo ne!"

Tako je prav, Tonček. Samo to bodeš storil kar je zapovedala starka, in vse žepe bova imela polne... Prihodnje leto o Božiču lahko storiva isto".

"Starka? kakšna starka?"

"Idi, idi, doma imam vse!"

* * *

Tista vas je bila oddaljena slab četrt ure od mesta. Oba dni dopoldan in popoldan sta hodila sentertja po ulicah ogledavala hiše od vrha do tal.

V rokah je držal Peter knjižico in neprestano majal z glavo.

Po vsej okolici sta šla in prispela slednjič do samotne vile, ki je bila last mestnega gospoda.

"Ali bo ta? Da ta bode! Na hribčeku, stolp ima na strehi, veliko oken, samo z vratmi gre navskriž. Nič za to; ta je in nobena druga. Jutri je že božični večer, toraj jutri, jutri!"

In zatrepetala sta mlada srca v nezhani blaženosti, v nemirnem pričakovanju.

Bil je sveti večer. Na drevju in grmovju so se svetlikali ledeni kristali — vse je bilo tiho in mirno.

Pred vrati samotne vile je stal Tonček. Ni se tresel, ni čutil mraza, oko mu je žarelo; ali v strahu ali sreči? "Saj ne zase, za mamico, ubogo in dobro. Sedaj mogoče joka, išče me; še malo, še eno uro in vse bo dobro mamica!"

V daljavi je začelo zvoniti in ko je zvonenje utihnilo, je udarilo kladivo dvanajstkrat. Ko je zabilo v šestič, je zarisal v sneg tri kroge, položil v srednjega svojo suknjico in stopil k vratom. Sezul si je borne čevljičke, jih postavil na spodnjo stopnico in se napotil navzgor. Zaslišal je petje, godbo in smeh. Kaj ga je brigalo to. Hodnik je bil gorak in medlo razsvetlen; Tonček je polglasno mrmral: "Soba, kjer se skozi ključavnico sveti. Tisto nogo, ki sledi svetlobi pričakuje zlato...

Zaslišal je oddaljene korake; popadel ga je strah.

"Zakaj je Peter mene silil? Saj bi lahko ravno tako odpravil kakor jaz".

Zopet je začel govoriti: "In ko pridem na prag moram reči: "zlato", ne: "zlato za onega, ki ga išče, bisere za noge, ki so našle pot"... Ne smem pozabiti..."

Dospel je do vrat, iz katerih se je svetilo.

"Moj Bog, ta soba je!"

Prijel je kljuko in šepetal: "Zlato za onega, ki ga išče, bisere za..."

"Naprej ni mogel — močna roka ga je prijela za ramo in krepak glas je zaklical: "Sedaj te imam, falot, kaj si iskal včeraj okoli hiše?"

Tonček ni odgovoril; nahajal se je v gospodski kuhinji, polni svetlega kuhinjskega orodja, toda o zlatu in biserih ni bilo ne duha ne sluha.

"Toraj to ni prava hiša!" si je mislil in se skušal oprostiti hlapčeve roke.

"Ne tiček, tako lahko mi ne bodeš ušel; sram te bodi, tako mlad in že kradeš; le počakaj, gospod ti bode že pokazal".

Tonček ni ničesar razumel, samo zdelo se mu je, da se je moralo nekaj strašnega prigoditi. "Uboga mamica, moja zlata!"

Hlapec ga je vlekel v razsvetljeno dvorano polno ljudi.

V sredini je stalo božično drevo, polno darov, svetlih zvezd, rožičev, oranž, zlatih orehov in drugih sladkosti. Deklice so prižigale svečke in ena je igrala na glasovir božično pesem.

Malček je videl prvič v življenju toliko krasote, tako lepo drevesce. Brez besed je gledal vse to — ni videl ali so sanje, ali resnica.

Prebudil ga je glas hlapca, ki je pripovedal črnooblečenemu gospodu o malem tatu, ki je vlomil v kuhinjo, brez čevljev in suknje, samo da bi mogel celo stvar varnejše izvršiti.

"Kaj je resnica?" je vprašal gospod, toda Tonček mu ni odgovoril.

"Kaj si hotel tukaj otrok?" je vprašal z nova gospod bolj nežno. "Zakaj si prišel sem?"

Vsi so se bili zbrali okoli njega in — s pomilovanjem — gledali.

Tonček je vzel iz nedrij malo knjižico in jo podal gospodu rekoč: "Tukaj je. Jaz in Peter nisva imela dovolj denarja za Božič, pa sva hotela poskusiti. Deelati bi moral tako, kot je rekla starka. Saj bi ne zase, za ubogo mamico bi; svet večer je danes pa ni ne ognja v peči, ne kruha na mizi. Da, da, za mamo!"

Zopet je utihnil. Okolistoječi so imeli solzne oči.

Gospod je vzel ponujeno knjigo v roke in pogledal na naslov: "Pravljice za mladino".

Odprl jo je in brat:

"V sveti noči, je rekla starka počasi in stresla s svojo sivo glavo, se gode čudeži. Če stojiš o polnoči pred hišo, ki ima sedmero svetlih oken in troje vrat se ti bodo izpolnile želje. Ko začne biti dvanajsta ura, naredi pred seboj v snegu tri kroge, položi v srednjega svojo suknjo in vstopi. Na stopnicah sezuj čevlje in pojdi v sobo, kjer prihaja skozi ključavnico svetloba. V tej sobi je zlato in srebro. Odpri vrata, zapri oči, da te ne preslepi luč zlata in reci ko greš preko praga: "Zlato za onega, ki ga išče, bisere za noge, ki so našle pot". Vzemi toliko, kolikor zamoreš z eno roko in napoti se nazaj!"

Gospod je nehal brati, Tonček je pogledoval po navzočih, ki so ga čudno in s smehljajem gledali.

"Jože poglej če je vse tako!" je zapovedal gospod.

Hlapec se je vrnil in rekel: "Da gospod, trije krogi in v srednjem je suknjič!"

Sedaj pa prinesi veliko vrečo in je napolni z orehi, jabolki, mesom, kruhom in sploh z vsem, kar si je mali želel! Ti pa mali, idi k onemu predalu in vzemi toliko denarja, kolikor ga zamoreš vzeti z eno roko!"

* * *

Tak svet večer je bil doživel Petrček v svoji mladosti. Tako je mlado srce!

Zahrepeni po nečem, skoro neizpeljivem, toda izpolne se mu želja, če je še tako čudovita in nenavadna. Kdo bi se jih ne veselil, kdo bi jih ne zavidal!

KOMEDIJANTI — TURŠKI POSLANIKI.

—o—

V Berolinu se je dogodila silno smešna dogodba. Te dni se je peljal po lepi berolinski ulici "Linden" lep dvovprežen voz. Na vozu je sedel poleg kočijaša še sluga v gali, v belih rokavicah, v odprtem vozu so pa sedeli gospodje v fantatstičnih uniformi podobnih kostumih, s srebrom in zlatom obrobljenih fesih na glavah. Vsi pasanti so jih imeli za gospode iz ruskega ali pa turškega poslaništva. Policija je skrbela za prosto pasažo, in vojaštvo jim je izkazovalo vojaške časti. Gospodje v vozu se pa niso za te časti nič zmenili. Bili so namreč člani mednarodne zveze artistov, ki so se peljali na kolodvor, da bi pozdravili nekatere zunanje goste, ki so se v Berolin pripeljali k praznovanju dvajsetletnice te zveze.

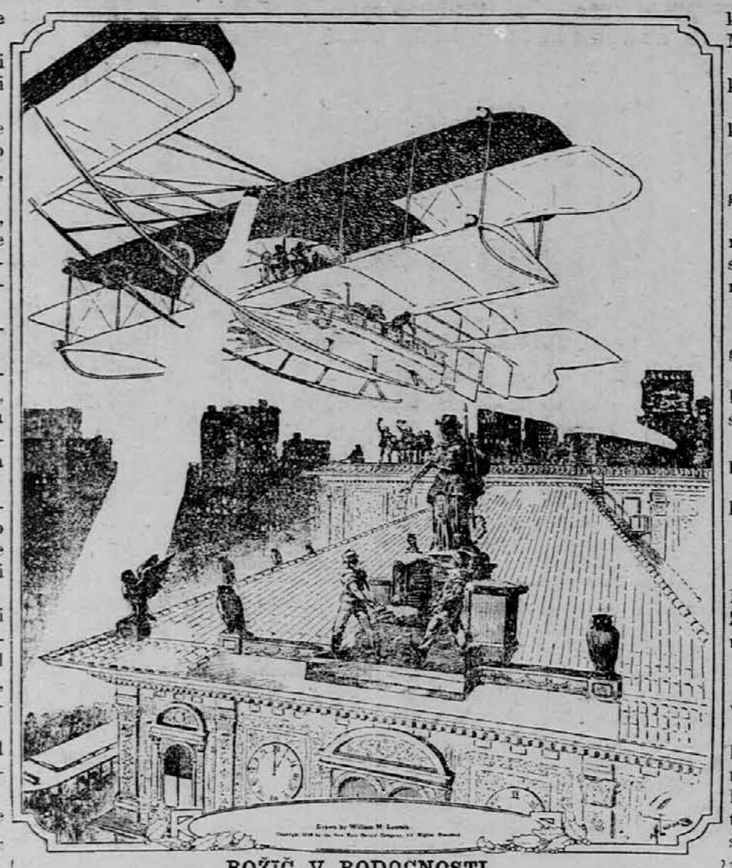

BOŽIČ V BODOCNOSTI.

Šumi Marica...

—o—

(Črtica z Balkana.)

—o—

'Šumi Marica, oj krvavena...' poje mlada Maša in sinko grgra nerazumljive besede, veselo se smehlja mladi mamici. Mihajlov pa gleda po valovih, gleda Mašo, gleda otroka in si gladi brado. Gleda ju in vesel je... Pač se mu včasi skali oko, zazdi se mu, da vstaja za Mašo nekaka pošast, odurna in grda... In ta pošast steguje svoje nečiste roke po Maši, po otroku, preteč ugonobiti srečo in jasne dni Ivanu in njemu, Mihajlovu... Da, tudi njemu. Vzljubil je oba, kakor bi bila njegova otroka, Ivan in Maša, in z ljubeznijo se je jel tudi bati za oba.

Bolgar je siromak. Kdo ve, ali še bo spal jutri pod rodno streho, kdo ve, ali mu ne ugrabi mlade žene Turčin in jo odpelje v svoj grad, dom mu pa požge in sreča, ako uide vsaj on. Kaj hočeš, molči, razorji pogorišče in postavi si drugo hišo. Ženo pa prepusti njeni usodi, rešiti je itak ne moreš. A otrok? Pride poznej k tebi, poturčen, da ti odreže tvojo sivo glavo, glavo lastnemu očetu. Kdo mu zameri....

Mihajlov kima z glavo, gleda valove, gleda Mašo, gleda otroka...

Marica šumi.. Le šumi Marica, le šumi. Po zemlji bolgarski teče, po zemlji prepojeni s solzami in krivjo. Budi narod svoj, pravi mu o preteklih dneh, slavnih in veselih. O svobodi mu pripoveduj, o zlati svobodi minulih dni, ko je bil Bolgar še prost... Šumi Marica... v srcih naroda budi zavest domovinsko. Vstane narod naj in osvobodi domovino svojo...

Mihajlov je povesil glavo k temu, otrok se je igral z mamico in Maša je poljubovala njegove prste in ročico in se ozirala po reki in mislila o Ivanu, o sreči...

Prihaja on, da jo objame... kdo je srečnejši. — — — — — —

"Ivan, Ivan..."

Mlada žena vzklikne veselo in maha z roko. Dete se glasno smeji, očividno ga veseli veselost mamice. Mihajlov vstane in gleda na čoln.

"Resnica, Ivan".

In njegovo oko mu zažari zažari zadovoljstva.

"Zamudil sem se... ali ste me dolgo čakali?..."

"Samo, da si prišel, Ivan, samo da si prišel", je govorila Maša veselo. "Čoln ti je nagajal veslo se ti je strlo, nič ne de, samo da si prišel".

Ivan pa odvrne, božaje dete:

"Ni mi nagajal čoln, ni se mi strlo veslo".

"Voda ti je nagajala... nič ne de, samo da si prišel!"

"Ni mi nagajala voda, ni mi nagajala".

Mihajlov, ki je gledal ves čas nekoliko resno in utrujen obraz Ivanov, je dejal počasi:

"In vendar si se zamudil?"

Trpek nasmeh je legel pri tem na ustnice Ivanove.

Mihajlov pa je zmajal z glavo in dejal, kakor bi govoril sam za se:

"Čuvaj Mašo, Ivan..."

Ivanu pa so se zaiskrile oči in objemaje Mašo, je pogledal Mihajlova, ki je v tem pogledu bral jasne in odločne besede:

Čuvam jo, oče!" — — — —

... in vzplamtelo je, kakor vihar. Od brda do brda se je razlegal glas:

"Svoboda!"

Kakor sila viharja, kakor groma udar so delovale te besede, izgovorjene iz tisočerih ust.

Svoboda!

Dovolj je bilo ropstva, dovolj poniževanja, dovolj trpljenja. Zganil se je junak, vstal je Bolgar... Popokale so verige, okovi se zlomili, prsi dihajo svobodo. Kar more, se zgrinja skupaj, s handžari za pasom in samokresi, iskrečimi očmi in plamtečih lic. Gre za svobodo, za rešitev domovine.

Zgrinjajo se junaki, zapuščajo žene, zapuščajo deco. Domovina jih kliče... Bolgarska je hči junaškega naroda. Nič solza, navdušenje v očeh... Mož gre v boj, zapušča njo, izbira ženo drugo, bridki nož in mrzlo smrt. A naj izbira... Njegov sin živi. Pade oče za domovino, za svobodo, a sin živi v hvaležnem spominr na očeta, ki je lil kri, da bi bil sin svoboden prost...

Šumi Marica... Ob tvoji obali ne posedava Maša, ne pestuje otroka, ne gleda po valovih... Čoln počiva in njen Ivan je v vrsta bojevnikov. Maša kleči in moli. Za Ivana, za domovino moli, za bojevnike. Zmago nam daj, Gospod, ki si zrl naše trpljenje, naše solze, slišal naše vzdihe in tožbe... Daj zlato svobodo narodu. Naj vzidejo dnevi sreče, bridkosti je bilo dovolj, dovolj poniženja in joka. — — — — — —

---

*

"Kdo je?"

Maša se vzdigne iz spanja in posluša. — Nič... Vse tiho... Luna sije skozi okno, od brega se sliši rahel šum, enakomeren, kakor uspavanka. Marica šumi...

Kakor vzdih, kakor stok je prišlo do nje.

"Kdo je?"

Maša je Bolgarka. Ni strahu v njej. Vstane, odpre vrata.

Na pragu je bilo nekaj sklonjenega. Pogleda... Človek, okrvavljen...

Maša ne pomišlja. Zanese ga v sobo, položi v postelj. Moči ga... V prsih ji bilo srce burno. Saj on, kateremu vrši delo Samaritanke je duhovnik Mihajlov, njen varuh.

Mihajlov se zave, spregleda... Ozre se v oko Maši, in skuša vstati.

Maša ga podpira, gleda in tiho vpraša:

"Kako prideš sem, oče?... Odkod?"

Mihajlov se nasmehne. Bled je, iz prsi mu teče kri. Tiho govori.

"Odkod?... Odkod pa naj pride Bolgar sedaj?..."

"Z bojišča, oče... ti, z bojišča?"

Čudi se ranjenec.

"Ali duhovnik ni sin naroda, ki se bori za svobodo, ali on nima pravice do svobode? Ali ga ne veže dolžnost, da se bori kakor Bolgar od strani Bolgarov?.. Maša..."

Maša molči in se trudi ustaviti kri.

"Ne trudi se, Maša. Naj teče kri, za domovino, za svobodo.."

"Kdo je zmagal, oče?"

Tih, skoraj šepetajoč je nje glas.

Nasmehne se Mihajlov. Blažen, rodosten in ponosen je bil ta nasmehljaj, kakor okrasek bledemu, zmučenemu licu.

"Maša... Bolgarka..."

Svečan, čudno svečan je bil glas ranjenca.

"Sprašuješ po zmagi... Maša. Bolgar je prost, svoboden. Okovi so strti zmagali smo".

Mihajlov obmolkne. Mora odpočiti.

Maša sklene roke in vzdih, poln hvaležnosti se ji izvije iz prsi:

"Hvala ti, Gospod!"

"Maša..."

S trudno roko prime Mihajlov Mašo. Zadrhtelo je njeno srce. Začutila je, da je zahtevala domovina od nje, žene, kruto žrtev.

Tiho, treptaje odvrne.

"... Zgodi se tvoja volja, kakor v nebesih, tako na zemlji..."

"Blagoslavljam te, Maša. Vrla Bolgarka, blagoslavljam te, umirajoč, ne odhajajoč v svobodo. Povej sinku, ko dorase, da je žrtvoval njegov oče življenje za svobodo, za domovino. Padel je, a spomin njegov živi, živi v svobodi Bolgarske, živi v svobodnem narodu".

Bleda, dušeč silno bol, je poslušala Maša. Njena duša je vzkliknila v bolečini:

"Ivan, Ivan..."

Slišal je Mihajlov te vzklike.

"Čuval te je, Maša, branil je domovino in moral je pasti."

"Za mene..."

"Za tebe..."

Maša je zakrila oči in ni se mogla ubraniti solz. Padale so ji skozi prste, gorke in grenke, padale na spačega sinka.

"Le plakaj, Maša. Ohladi bolest v solzah, le plakaj zvesta žena. Prijatelj Mihajlov ti prinaša zadnji pozdrav, duhovnik Mihajlov te zadnjikrat blagoslavlja."

Komaj je dvignil desnico k blagoslovu.

Maša je vzkliknila:

"Turganof... Izdajica."

"Ne toži! To ni Bolgar. Bolgar ne izdaja domovine, ne preliva bratske krvi."

Maša je poslušala z grozo.

"Ubil ga je?!"

"Izdal ga je... In padel je, obkoljen od dušmaninov, kot Bolgar. Iz trupel sovragov si je postavil pomnik."

"I on... izdajica?"

Mihajlov je zganil z desnico.

"Bog ga je sodil po meni, ko je hotel do tebe, da te ugrabi.

Nerazločen, sila slab je bil glas Mihajlov, ali Maša ga je razumela. Stresla se je in v očeh ji je zažarelo spoštovanje in hvaležnost. Sklonila se je in poljubljala roke duhovniku-rešitelju.

— "Grem, Maša k Ivanu... Čuvaj dete svoje..."

Še so se zganile ustnice, duša še nekaj govorila, a Maša ni več razumela. Sklonila se je nad detetom, ki je spavalo pokojno in se v snu nasmihavalo, ne sluteč, da je v tem velikem trenotku zadihala Bolgarska svoboda, da je v tem velikem trenotku krvavela duša žene... Ni vzdihovala, ni plakala... ali solze so ji tekle po licih. Tam na ležišču pa je spal mirno, spal večno, prijatelj, oče, varuh, — duhovnik Mihajlov...

*

Šumi Marica... Po svobodni zemlji teci, opevaj narodu čine junaštva, prepevaj krasne pesmi o svobodi... Šumljanje tvojih valov naj bo, kakor sladka pesem uspavanka svobodnemu narodu, naj bo, kakor pesem polna slave.

Šumi Marica... — — — — —

Srce človeško — sveta stvar!
Ne žali ž njim se mi nikar,
v njem pekel naš je in naš raj,
se srcem našim ne igraj!

Sim. Gregorčič.

SVETONOČNA SLUŽBA.

Tičnica.

—o—

Ugledaš kraj, ki si ga videl in ljubil v davnodavnih dneh; začenjaš staro, pozabljeno melodijo; zaduhaš v vetru vonj z daljnega vrta; — in mahoma je pred teboj kos preteklosti, tako jasen, da živiš v enem samem hipu leto življenja, ki je bilo.

Nad Vrhniko, na holmu onkraj Svete Trojice, je mal smrekov gozdič, Tičnica. Toplo mi je pri sreu, kadar se domislim nanj. Bilo je v tisti zgodnji, čisti mladosti, ki je. Bog se usmili, že tako daleč, da jo vidim komaj še z očmi svoje duše. Vidim jo, kadar se spomnim na temno, senčno Tičnico, kadar ugledam na cesti svetlomodre, smehljajoče se oči, kadar zaduham vonj ciklamna.

Tista prepolna radost je bila v nas, ki napenja prsi in duši v grlu. Napotili smo se, sami mladi ljudje, preko Svete Trojice v Tičnico. Vroč dan je bil; nebo čisto, visoko razpeto, mirno v svojem solnčnem sijaju. Stopali smo počasi v zložni klanec. Svetlo in sladko se mi je meglilo pred očmi. Videl sem Heleno poleg sebe, ne da bi se ozrl nanjo. Vsa lahka in nežna — bel metulj, krila se leskečejo v solncu. Na zlatopšeničnih laseh se je pozibaval širok bel slamnik. In bilo mi je, kakor da je vse ena sama, nerazdeljiva, prečudežna lepota: rodna pokrajna in bleščeče poletno nebo nad njo, cerkev Svete Trojice, Helena, mladost in ljubezen, in tiste otroške plahe prve pesmi, ki so bile takrat v meni.

Ko smo dospeli do Tičnice, nas je pozdravil prijeten hlad izpod črnih smrek; in zadišalo je opojno po ciklamnih. Polegli smo v senco. Helena si je odpela slamnik; skozi temno veselje je en sam tanek žarek trepetaje poljubil njene lase. V lica, ozka in nežna, je bila nekoliko zardela, ustnice so bile nekoliko narahlo odprte; žarka svetloba, ki je oblivala cerkev, je tiho odsevala v njenih sinjih očeh.

Mir je bil v zraku, bila je nevidno in neslišno trepetajoča tišina poletnega dne. Ves božji svet in mi sami, naša mladost in vse naše misli, vse je bilo s svetlobo prepojeno. Meni so bile ustnice suhe; kljub hladu iz Tičnice me je žgalo v lica in občutil sem, da naju silna dlan rahlo in skrbljivo vzdiga proti žarkemu nebu, naju obvlada, samo naju dva, Heleno in mene.

Smehljaje in tiho mi je ukazala:

"Prinesite mi ciklamnov!"

Šel sem v goščavo med mlado smrečje in sem nabral ciklamnov poln naročaj. Prinesel sem jih in sem posul z njimi Heleno vso, kakor je ležala v travi; slamnik, obraz, belo obleko in tudi tiste ljube drobne šolne. Ni se genila, samo smehljaja se se je. In taka, bela z rdečimi ciklamni posuta, je ostala v mojem srcu kakor pravljica...

Vse je to bilo zdravnaj, zdavnaj.

Zadnjič sem bil hudo bolan in napotil sem se na Vrhniko. Kadar je človek žalosten, išče, da bi ugledal drag obraz. Ljubeznjivo se je smehljala s holma bela Sveta Trojica; vsak korak na široki cesarski cesti mi je bil nov spomin. Moja zgodnja mladost, angel božji, je šla tiho poleg mene, držala sva se za roke. Pogovarjala sva se o grenkih in o veselih dneh; več je bilo grenkih. Ali edina pravica, ki jo je ustanovilo in potrdilo človeško srce samo, je ta: kar je bilo grenkega, usiha in usahne, komaj da še ostanejo znamenja na čelu; kar pa je bilo veselega, čeprav veselega v bridkosti — le ena ura, le en hip — je neumrljivo, s temi trenotki je žalostno srce plepeteno kakor ponočno nebo z zvezdami tolažnicami.

Stopal sem v klanec počasi, v tisti sladki omotici, ki je pol radost, pol bolest. Kamor sem se ozrl, od povsod me je pozdravljalo, se mi je prijazno in ljubo smehljalo. In vendar so bili povsod sami nagrobni spomeniki; tam spodaj so spali davni dnevi, dragi mrtveci; ko sem šel mimo, so odpirali oči, so mi šepetali pozdrave. Sijajno se bleščeči v solncu. Sveta Trojica, kraljica vrhniška. Svetlj spomini — dragi kamni in biseri na belem oblačilu. Kolikokrat so romale k nji moje misli, bežne lastavke, v tujini po gnezdu koprneče.

Zavil sem ob cerkvi na ono stran, da bi videl Tičnico. Tesno mi je bilo pri srcu — tako se vrača popotnik po dolgih letih domov; vzkliknil bi rad iz stisnjenega grla in v vzkriku bi bilo oboje, solza in smeh, dekla in hlapec ljubzeni.

Zastrl sem oči z dlanjo, ker se mi je bleščalo v popoldanskem solncu. Tam je Tičnica..., tam so tiste svetlosinje, smehljajoče se oči, tam je belo krilo, posuto z rdečimi ciklamni, tam je moja mladost... Milost božja! Ali so oslepele moje oči? Ni je več! Ne več!

Vse posekano, od debla do stebla! Trda solnčna svetloba lije, lije, lije na grobišče; niti usmiljene cipres ni. Skorja na štorih je črna; strjena kri...

Temno in težko mi je seglo v srce. Kako vam je bilo, smreke, ob tisti uri, ko ste padale? Kam so zakopali vaša uboga trupla? — Kako ti je bilo, moja mladost, ob zadnji uri? Kje je tvoj grob? —

Ivan Cankar.

Bankir učenec.

—o—

Na železniški postaji na Zgornjem Štajerskem je nedavno zapazil neki bankir iz Bavarskega zelo lepo deklico. Povabil jo je, naj stopi z njim v isti kupe. Med vožnjo jo vpraša, ako bi ga hotela vzeti za moža. Ko pa deklica vsa presenečena reče, da tega ne more misliti resno, vzame s prsta prstan ter ga poda deklici s prošnjo, naj mu pove naslov. Po daljšem obotavljanju je deklica privolila in na postaji N., kjer je deklica izstopila, sta se ločila. Črez nekaj dni pa dobi oče dotične deklice, ključavničar po poklicu pismo, v katerem ga prosi za roko hčere. Občespoštovani mojster pa, ki nima nobenega sina ter bo moral enkrat vse svoje premoženje zapustiti hčerki, je odgovoril v par dobrovoljnih stavkih, da ravno potrebuje učenca ter, če hoče on pristopiti kot kompanjon in učenec, on prav nič ne nasprotuje zvezi. Kmalu nato je poslal bankir ključavničarju 40.000 K kot kompanjon s pripombo, da hoče zavzeti mesto učenca, se takoj poročiti ter v svoji domačiji ostati. Pred nekaj dnevi so obhajali zaroko, in onih 40.000 K je dobila ključavničarjeva hči kot doto.

Skrbi zase, ljubi brata,
dvigni ga, odpri mu vrata,
in vodnik naj bo srce!

Fr. Levstik.

"GLAS NARODA"

(Slovenic Daily.)
Owned and published by the
Slovenic Publishing Co.
(a corporation.)
FRANK SAKSER, President.
JANKO PLEŠKO, Secretary.
LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and addresses of above officers: 82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Za celo leto velja list za Ameriko in Canado	$3.00
" pol leta	1.50
" leto za mesto New York	4.00
" pol leta za mesto New York	2.00
" Evropo za vse leto	4.50
" " pol leta	2.50
" " četrt leta	1.75

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan izvzemši nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
Issued every day, except Sundays and Holidays.
Subscription yearly $3.00.

Advertisements on agreement.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne sprejemajo.
Denar naj se blagovoli pošiljati po — Money Order.
Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

Dopisom in pošiljatvam naredite ta naslov:
"GLAS NARODA"
82 Cortlandt St., New York City.

Telefon 4687 Cortlandt.

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN LANGUAGE NEWSPAPERS MEMBERSHIP LABEL

Božične misli.

—o—

Slava Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji...!

Kako lepo se glasi goraj navedeni božični rek in kako malo se uresničuje baš letos. Ako pogledamo pri nas na jug v Mehiko, vidimo, kako je vse tam zmedeno in bratomorstvo je na dnevnem redu. Zadnje dni so celo Zedinjene države zapretile in to z "ultimatumom", kateri je takorekoč postal na dnevnem redu! Že so pripravljene vojne ladje in možtvo, katero utegnejo poslati v Mehiko, da "urede" razmere.

Ako se pa ozremo čez lužo v Evropo, pa ne vidimo drugega, nego kako hlastno se pripravljajo vse države na bojni ples. Komaj je nastopilo začasno premirje med balkanskimi državami in Turčijo, že rožlja s sabljo stara Avstrija, ker nikakor jej ni povšeči, da se Srbija poveča in to za one pokrajine, katere si je Avstrija že začrtala kot svoje na zemljevidu. Res je pa tudi, da postanejo povečane balkanske države velika nevarnost Avstriji, uprav kakor se je godilo na Italijanskem pred letom 1866! Ruski minister je javno izpovedal in to na vsa usta, da bode Rusija ščitila Slovane na Balkanu in Slovane sploh; Rusija hoče, da bodo balkanske države tudi deležne svojih zmag. To pa boli Avstrijo in z njo tudi Nemčijo, ker obe zasledujeta eden cilj, to je: **zatiranje Slovanov!** Zaradi Balkana so torej oborožene poleg balkanskih držav tudi Avstrija, Rusija in Nemčija, a tudi druge države so pripravljene za vse slučaje.

Žalostna so poročila iz Avstrije in Nemčije. Trgovski svet toži, da letos, sedaj, ko se bliža Božič, ni kupčije; vsakdo izda le, kar **mora**, o nakupih za potrato ni govora. Gledišča in drugi prostori za razveseljevanje so **prazni**; v gostilnah ni ljudi, in kako tudi, ko je zelo trda za denar! V Avstriji, kakor tudi v Nemčiji bankrotirajo tovarnarji in večji trgovci, sedaj pridejo na vrsto vodje gledišč ev! Najbolj pa je prizadeto **delavsko ljudstvo v sredi hude zime.**

Južna Avstrija je sedaj popolnoma podobna nekdanji Veneciji in Lombardiji, ko so še Avstrijci Italijane pestili: tam ni govora o nikakej svobodi ne v tisku, ne v govoru. Povsodi so špijoni in ovaduhi; ljudi zapirajo in mečljejo v ječe in razpuščajo občinske zastope. Policaji in orožniki imajo obilo dela. Na jugu pa mrgoli vojaštva; vojne ladje so popolnoma opremljene za vojno in le čakajo povelja, kam naj odplujejo.

Taka je letošnja božična slika, žalostna, toda resnična, a vseeno rečemo:

Slava Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji...!

Dopisi.

—o—

Detroit, Mich. — Tukaj je jako lepo mesto, delavcev je veliko, samo avtomobilskih je do 20 tisoč, ki imajo plačo od $2.50 do $4.00 na 10 ur. Seveda angleško morajo znati, če ne znajo, so plačani po $2.00. Mesto hitro narašča, pred tremi leti so postavili šest tovarn za avtomobile. Takrat so bili loti po $300, danes so pa po $3000. Jaz sem se s svojo zemljo, katero sem kupil, prav zelo opekel, ker danes nima skoraj nobene vrednosti. Boljše bi bilo, če bi kupil za tisti denar dva tovarniška lota in danes bi bil na konju. Pa kar je, to je! Pozdrav vsem čitateljem in vesele praznike! — Martin Sever.

Blocton, Ala. — Moj brat Anton Brilli je prišel 10 dec. zdrav in vesel od dela domov in se je napotil k zdravniku po zdravniški list, ker je hotel pristopiti k društvu sv. Barbare. Ko se je ob 7. uri vračal proti domu, mu je prišel nasproti vlak in mu vzel življenje. Drugi dan smo ga našli vsega razmesarjenega. Pokojni je bil 41 let star, doma iz Reichenburga na Spod. Štajerskem. V stari domovini zapušča ženo in pet nedoraslih otrok. Pri društvu ni bil nobenem, zato sem mu jaz preskrbel pogreb. Rojaki, tu imate zopet vzgled, kako so društva potrebna! Bratu naj bo lahka svobodna zemljica! — Michael Brilli.

Coketon, W. Va. — Tukaj se je ponesrečil naš rojak Fran Urigel, doma iz Svete Trojice na Dolenjskem. V Ameriko je prišel pred enim mesecem. Dne 13. dec. je šel zdrav in vesel na delo, ob desetih je pa padlo nanj nekaj kamenja in mu zlomilo desno nogo nad kolenom. Zdravniki ga bodo zdravili doma. K sreči se je vpisal v društvo in plačal takoj $6, da bode upravičen do podpore. Društvo "Slovenski Bratje" mu je tudi preskrbelo postrežnika. Torej rojaki, kateri še niste pri društvu, pristopite, ker se nesreče danzadnem množe. — Naše društvo "Slov. Bratje" od S. D. P. Z. je izvolilo na svoji seji dne 1. dec. sledeči odbor za leto 1913: predsednik Ladislav Benedik, Box 117; tajnik Alojzij Lukek, Box 381; blagajnik Josip Gore, Box 294; vsi v Thomas, W. Va. Podblagajnik Fran Smole; predsednik bolniškega odbora Ivan Terček; obiskovalci bolnikov: za Thomas Ivan Urbič, za Coketon Fran Grošelj, za Bankhill Ivan Debelak za Francis Anton Perše, za 20 Mine Ivan Bratanič, za Ben Bus Anton Fortuna. Nadzorniki: Andrej Lahajner, Tomaž Žavbi in Ivan Grabner. Zastavonoše: Ivan Lubelšek, Ivan Kozlivčar in Fran Fortuna. — Vsem rojakom vesele praznike! Alojzij Lukek.

Reservation, Wis. — Tukaj nas je par Slovencev in nekaj Hrvatov. Zaposleni smo v gozdu in imamo še precej dobro plačo, $35 na mesec in hrano. Zimo imamo toplo, vendar se bojijo mraza, ker imajo pripravljeno velikansko množino drv, pa jih ne morejo spraviti na reko zaradi prevelikega močvirja, sani pa ne gredo. Ko bode kaj novega, bodem poročal. — Vesele božične praznike in srečno novo leto, tebi "Glas Naroda" pa veliko naročnikov! — Anton Medle.

Leadville, Colo. — Z delom gre tukaj še precej dobro, vendar ne svetujem nikomur sem hoditi, ker se delo težko dobi. Zime je po navadi tukaj vedno dovolj, toda sedaj imamo tako lepo vreme, da bi lahko seno sušili, če bi ga imeli. Žalibog nimamo tukaj trave, ker je samo skalovje, med skalovjem pa rastejo najlepše rožice, kar jih ima svet. Izmed njih je precej Ivank in Uršk, razen tega pa še toliko drugih imen, da jih še celo Slov. Amer. Koledar nima v tako obilni meri. Kjer so dekleta, tam so seveda tudi fantje, a ti so precej na slabem. Dekleta jih nočejo in jim naštevajo vse mogoče pregreške. Pravijo, da so nekateri pijanci itd. Prepričan sem pa, da se bodo že premislile. — Pozdrav vsem rojakom naše nove domovine in vesele praznike! — Hribovski hudomušnež.

Anaconda, Mont. — Prav pridno čitam dopise, toda nobenega še nisem bral iz Montane. Tu je pust kraj, sneg imamo že od meseca oktobra, posebno sedaj mraz hudo pritiska. Rudotopilnica dela dobro, delo se težko dobi, ker vsak rad ostane na svojem prostoru. Slovencev nas je kakih 40 tukaj. Naše društvo sv. Jožefa št. 49 K. S. K. J. dobro napreduje. Dne 5. dec. sta se v rudotopilnici opekla dva človeka, en Irec in naš rojak Jurij Štrekelj. Irec je takoj umrl, Štrekelj pa šele deseti dan. Tukaj zapušča brata in sestro. Ker nam fantom manjka deklet, se držimo večinoma v dveh tukajšnjih slovenskih saloonih. — H koncu vesele božične praznike in srečno novo leto vsem čitateljem, "Glasu Naroda" pa želim obilo uspeha! — Marko Radoš.

Božič.

—o—

Spisal **Milan Pugelj.**

—o—

Anka in Janček sta bila zaspala. Zdaj, kar je bil triletni Tonček bolan, sta spala na nizki in stari zofi v kuhinji. Mali Tonček je jokal ponoči, prosil mater, da ga je nosila na rokah gor in dol po sobi, jako težko dihal in kašljal. Oče je hotel vsaki materi pomagati, ali za nežno in vsled bolezni še nežnejše in slabotnejše otrokovo telesce so bile njegove koščene, zdelane in suhe roke pretrde.

Okoli polnoči je bilo in na sveti večer. V kuhinji je gorela na mizi privita petrolejka, tik nje je stal hleb belega pekovskega kruha in na mizni rob se je naslanjal oče. V obraz ni bil obrit, ampak porastel z dolgimi bodečimi kocinami, brke, ki so bile črne in zelo košate, so visele navzdol, čelo se je nekako gubilo v vegastih gubah in enake črne in močne oči. Naslanjal se je ob desnico, ki je bila silno močna in koščena, do komolca razgaljena, rjava, skoro črna in zaraščena s črno dolgo dlako.

Ančka in Janček sta spala tam dalje na stari zofi tik ognjišča. Izpod revne in razdrapane odeje je gledalo dvoje kuštravih zlatih glavic z rdečimi in zdravimi obrazki. Vrata v sobo so bila priprta in skozi ozko špranjo so prihajali glasovi tihih, skoro plahih korakov materinih, ki je hodila po izbi gor in dol in nosila bolnega Tončka.

Temno je bilo tam. On ene strani je ležala po tleh in po steni zlomljena črta svetlobe, ki je prihajala skozi špranjo iz kuhinje, a skozi nezastrto okno se je razlivala motnobela in hladna noč predmestja.

Mati je rahlo tolažila bolnega otroka in po sobi in kuhinji je plaval njen pridržani in topli glas:

"...zdaj, ko bo polnoči, Tonček, zdaj, ko bo polnoči! Odpro se nebesa, jasna luč zažari po snegu, zvezde zlete na kup in se razvrste okoli božjih vrat! Kakšna svetloba je to, kakšna svetloba! In angeli, od vseh strani angeli! Toliko jih je, kakor marjetic, sama marjetica! In tukaj! Kamor obrneš oči, sam angelček, sam angelček!

"A kdo prihaja, Tonček, kdo prihaja? Ti ne veš tega, ali jaz vem in ti bom povedala. Meni je povedala moja mama, moji mami njena mama in zdaj jaz tebi. Moja mama in moje mame mama, obe spita že v grobu in zato ne moreta več povedati. Mi vsi bomo spali nekoč tako, tudi jaz, tvoja mama, in ti, moj sinček. In tudi tisti, ki so bogati in imajo na svetu vsega dovolj. O, mi vsi pademo v jame!

"...odprla so se vrata, nebeška vrata in sinek božji je stopil na svet. V beli obleki, z zlatimi razpletenimi lasmi in z očmi, kakor dve žlahtni in veliki modri mačehi. V rokah nese smrečico, a na smrečici gore lučice. Bele svečke, rdeče, zelene, modre, rumene, vse križem pomežikuje druga drugi in ziblje svoj žareči plamenček na desno in levo. In vmes, med svečicami, med plamenčki vise same nebeške igrače. Angelčki s perutnicami, zvezdice z zlatimi roglji in lepe tihe punčke z dolgimi in zlatimi lasmi. Nobena vejica ni prazna, toliko jih je! In tam spodaj na zeleni deščici stoje konjički, oj, prebeli, presirasti konjički z repi-dopetniki in s kolešči pod nogami. Kako bo vozil tisti fantek, ki jih bo dobil, kako bo klical: hi-jo, hi-jo!

"Sinek božji teče po snegu v beli haljici in z belimi nogami, v rokah drži smrečico, a gori nad njegovo glavo visoko tik meseca teče z njim lepa zlata zvezda in ga varuje. Če bi mu prišel nasproti hudoben človek in bi stegnil roko po njegovi smrečici ali proti beli haljici, tresk, tresk: že se je zabliskala zvezda, priletela in udarila v čelo. Čop – je padel po snegu hudobnež in takoj omedlel."

V kuhinji se je prebudila Ančka, dvignila glavo in pogledala v očeta: "Oče, oče!" ga je zaklicala s hripavim spanskim glasom, — "ali je bil že tukaj tisti mož, ki prinaša smrečice?"

"Ni še bil, ni še bil!" odgovarja oče. "Saj še ni polnoči! Zaspi še malo, zaspi še!"

Ančka leže nazaj, kmalu zapre oči in zaspi.

Zopet je vse tiho in skozi tišino šume materini koraki in njeno rahlo pripovedovanje.

"...Sinek božji pa je šel k tisti mamici, ki je v srenji najstarejša in najbolj pridna. Joj, da bi ti vedel, Tonček, kako jo je našel! Zvezdo je poklical in poprašal in zvezda je tekla po oblakih in sedla na nizko in revno slamnato hišo zunaj vasi. Še vas je bila daleč, a mesta ni bilo nikjer, v vsej daljini in bližini nikjer. In tudi ne bi šla nikoli zvezda v mesto, ker v mestu na teh visokih in bahatih hišah ni takih streh, da bi sedala nanje zvezda. Samo zunaj, daleč zunaj v revščini in bedi bijejo in trepečejo usmiljena srca siromakov.

"Siva mamica je sedela za pečjo, rožni venec je držala v roki, prebirala črne jagode, a pod njimi je ležala v njenem krilu velika in črna muca. Muca, beloglava in črna je predla, a siva mamica je molila. A kako sta se oba prestrašili, ko se je posvetilo v sobi in je stopil na črna tla sinek božji z bliščečo smrečico! Muca je skočila pod klop, a siva mamica se je zmešala v molitvi.

"In sinek božji je rekel: Ali ti veš, ljuba mamica, kateri otrok je v tvoji srenji najpridnejši? In mamica se je spomnila in rekla: Kako bi še tega ne vedela! Tonček, bolni Tonček je najpridnejši in kar naglo, naglo teci k njemu in mu nesi zdravja!

"Mali nebeški romarček je segel v nedrije in prinesel od tam nekaj majhnega zelenega in sočnega in obesil tisto na drevesce. Rekel je, da je tisto zdravje in da mora naglo na pot, ker se mu zelo, zelo mudi k pridnemu in bolnemu Tončku.

"Zdaj, Tonček, je že tam za vogalom, že teče po belem snegu proti naši hiši in nese na smrečici zdravje. Teče, teče, oh, da bi ti vedel, kako teče, teče, ker on ve, da si ti majhen revček, ki si ne moreš pomagati. In skoro in skoro potrka na vrata: trk, trk in tvoja mama steče in mu odpre: daj s smrečice zdravje, da ga dam Tončku, daj, daj... Poslušaj, sinček moj, poslušaj: trk, trk..."

Bolni otrok se je vzpel na materinih rokah, stegnil drobno ročico proti njenemu obrazu, razprl svoje sinje ustnice in se ozrl z dolgim in pričakujočim pogledom po sobi k vratom. Težko je dihal, drobne prsi so mu hropele, a mati je hodila hitreje po sobi in propovedovala:

"Le ti počakaj, Tonček, le ti počakaj! Za vogalom... po belem snegu... z bliščečimi nožicami... s smrečico in na smrečici zdravje! Zdaj, zdaj potrka in povpraša: Ali je tukaj tisti Tonček? Vi, dobri ljudje, recite po pravici, če je med vami! Nesem mu zeleno smrečico in na smrečici zdravje... ah..."

Zunaj v kuhinji se je zopet zbudila Ančka, podprla svojo zlato glavo z drobno roko in se zagledala v očeta, ki je slonel nepremično pri mizi.

"Ali je bil že tukaj tisti mož z drevescem?"

Oče je stresnil glavo, vstal in stopil k njej.

"Ne, ne!" je govoril. "Pomiri se, zaspi, hčerka! Morda so mu naše vežne duri prestare, morda naša kuhinjska vrata preumazana. On prijemlje samo svetle in bogate kljuke, stopa samo v visoke in čiste veže... Pomiri se, hčerka, zaspi, zaspi!"

Ančka je vzdihnila in legla nazaj, a zunaj je zazvenelo od vseh plati zvočno božično zvonenje. In bela luč se je razlila po krajini, ki se je zdela, kakor bi prihajala bolj iz sneženih tal daljin in ravnin, kakor od neba.

V sobi so utihnili koraki in besede. Na pragu se je pojavila mati. Njen obraz je bil trd, čelo stisnjeno, a iz oči je sijala čudna in motna luč.

"Mrtev je!" je rekla.

"Kdo?" je zakričal mož, kakor bi začul nekaj, česar ni vse svoje življenje pričakoval.

"Tonček!" je povedala žena in sedla na nizek stol v kotu. A on je vstal, zaril obe dlani v svoje razmršene sivkaste lase in si čudno dopovedaval: "On je mrtev... Tonček... on..."

Otroka na stari zofi sta se zbudila.

Zunaj je še vedno razlivalo po zraku polnočno zvonenje.

Na Božič.

—o—

Slika. — Spisal **M. M. Seljanov.**

—o—

Na Božič je bilo.

Ko smo odkosili, sem sedel na klop k peči; pa je bila vroča, da je sevalo od nje, in prijetna toplota se mi je začela razlivati po vsem telesu. Počutil sem se zelo dobro in lotevala se me je neka lenoba, kakor se loti človeka v hudi vročini. Nič se mi ni ljubilo, še celo misliti se mi ni hotelo in zadovoljno sem sedel na klopi in gledal skozi okno.

Grozno vreme je bilo zunaj. Pihala je ostra burja in žvižgala okoli sten; s temnoobločnega neba se je vsipal na zemljo droben in suh sneg. Pravo zimsko vreme!

Nisem dolgo sedel, ko sta se prikazali na potu dve Vlahinji in krenili na naše dvorišče.

Tudi moj oče ju je zapazil. Izpraznil je kozarec, ki je v njem ostalo še od kosila nekaj vina, nato pa je rekel: "Dve sta že tukaj. Bog ve, koliko jih še pride. Da se jim le ljubi ob takem vremenu gaziti sneg in hoditi okoli. Vsaj ko praznujemo največji praznik v tem letu, naj bi nam dali mir in nas ne nadlegovali. Ampak to naj Vlahu kdo dopove..."

Tako je govoril in razkladal svoje misli materi; mati pa je samo menila: "Saj res, lahko bi doma ostali."

V tem sta vstopili Vlahinji. Ena je bila že pri letih; na njenem obrazu so se poznali sledovi, ki so jih zarisala vanj minula leta. Lica so bila izsušena, mrtvaškobleda, brez življenja. Poznalo se je ženi, da je mnogo pretrpela in užila malo dobrega na tem svetu. Njena spremljevalka — menda njena hči — je bila še mlada, lepega obraza in čednе postave. Toda njen pogled je bil boječ in plah. Oči so ji begale po sobi; zakaj vedela je, da jo ljudje obsojajo, češ, tako mlada in že beračі. In to jo je bolelo.

Ko sta stopili v sobo, sta voščili vesele praznike, kakor je med ljudstvom navada. In nato je začela malo prositi. Glas se ji je tresel, ko je govorila; lahko je bilo spoznati, da ni vajena prosjačiti.

"Siroti sva. Božič je šele in že nam je pošel kruh. Kako dolga bo še cela zima..."

To je izgovorila s tako bolestjo, da so mi njene besede segle do dna duše. — Iz očesa ji je zdrknila debela solza, obrisala jo je in govorila dalje:

"Blagor vam, ki vam je žito obrodilo! Na Stojdragi pa nam je letos toča pobila rž in pšenico, da nismo ne zrna dobili. Morali smo jo pokositi. Koruzo nam je pa uničila suša. — Vsi bomo morali stradati. Celo Gojko bo moral letos kupovati kruh. Ali kaj njemu, ki ima denar! Toda mi drugi, ki smo reveži!"

Tako je govorila na dolgo in široko in opisovala bedo in trpljenje, ki bo nastopilo. Hči pa je sedla med tem časom k peči in zdelo se mi je, da ji toplota dobro dé, zakaj lica so se ji začela rdečiti.

"Kako pa kaj z Gojkovo gostilno?" je vprašal oče.

"No, bo že. Ali letos ne bo tako, kakor je bilo ta leta. Če bo kaj pri tujcih zaslužil, pri Stojdražčanih ne bo. Preslaba letina je bila. Vsi smo reveži."

Nastal je kratek molk. Oče se je nekaj obotavljal, potem pa je vprašal: "Ali se kmalu vrne tvoj mož domov?"

"Čez dva meseca." — Odgovorila je kratko. Poznalo se je, da bi ji bilo bolj po volji, če bi ji ne bilo treba o tem govoriti. To je opazil tudi moj oče, zato je ni nič več vprašal. Tako sta molčala oba nekaj časa, dokler se ni vrnila v sobo moja mati, ki je obdarila Vlahinji. Hči je vstala s klopi, dasiravno je bilo prijetno pri gorki peči, dočim sta zunaj kraljevala rezka burja in mraz. Toda treba je bilo iti.

"Kje pa je njen mož?" je vprašala mati, ko sta Vlahinji že zaprli duri za seboj. "Kdo sta te dve ženski? Ali ju poznaš?"

"Kako bi ju ne poznal! To je žena in hči Zvonarjeva, tistega Zvonarja, ki je dobil zaradi one stvari osem mesecev zapora."

"A-a-a, njegova žena!"

Gledal sem skozi okno v snežni metež in razmišljal, kaj je pač spravilo Zvonarjevega v ječo. Očeta si namreč nisem upal vprašati. Ali je kradel? Ali požigal? Morda je koga ubil?... Pozneje sem zvedel, da je v silni jezi ter nekoliko vinjen smrtnonevarno ranil oholega županovega sina, ki mu je očital, da je berač, pritepenec.

* * *

Čez dva dni je prišel iz Stojdrage v našo vas lovec Skutnik in prinesel žalostno novico. Ko je hodil po Vlaškem gaju, je našel pod starim hrastom Zvonarjevo ženo in njeno hčer.

Ko sta se v temi vračali po gozdu domov, nista mogli razločevati majhne gazi, ki je padel nanjo še sneg in jo je zamela burja. Zašli sta in blodili po gozdu, dokler nista onemogli sedli pod star, debel hrast, da bi tam našli nekoliko zavetja pred burjo. Ponoči sta zmrznili.

Naslednjega dne ju je našel pod hrastom lovec Skutnik. Mati je bila naslonjena s hrbtom na hrastovo deblo, glava ji je bila nagnjena k prsim. Hči se je je oklenila z roko okoli vratu, glavo pa ji je naslonila na ramo. Tako sta zaspali in se nista zbudili nikdar več.

"Feeling Better Already Thank You!"

Srečen sem, ker sem poslušal vaš svet in se zdravil z Dr. Richterjevim PAIN-EXPELLERJEM.

Ozdravel me je bolečin v grlu in križu, da se počutim sedaj čisto zdravega. Vsaka družina bi ga morala imeti. Čuvajte se ponaredb. 25 in 50c. steklenice.

F. AD. RICHTER & CO., 215 Pearl Street, New York, N.Y.
Dr. Richterjeve Congo Pilule olajšajo. (25c. all 50c.)

Slovensko katoliško
podp. društvo sv. Barbare
za Zedinjene države Severne Amerike.
Sedež: FOREST CITY, Pa.
Inkorporirano dne 31. januarja 1902 v državi Pennsylvania.

ODBORNIKI:
Predsednik: MARTIN GERČMAN, Box 688, Forest City, Pa.
Podpredsednik: JOSEF PETERNEL, Box 95 Willock, Pa.
I. tajnik: IVAN TELBAN, Box 707, Forest City, Pa.
II. tajnik:: ŠTEFAN ZABRIČ, Box 508, Conemaugh, Pa.
Blagajnik: MARTIN MUHIČ, Box 687, Forest City, Pa.

NADZORNIKI:
Predsednik nadzornega odbora: KAROL KALAR, Box 547, Forest City, Pa.
I. nadzornik: IGNAC PODVASNIK, 4734 Hatfield St., Pittsburg, Pa.
II. nadzornik: FRANK SUNK, 50 Mill St., Luzerne, Pa.
III. nadzornik: ALOJZ TAVCAR, 299 Cor. N. — 3rd St., Rock Springs, Wyo.

POROTNI IN PRIZIVNI ODBOR:
Predsednik porot. odbora: PAUL OBREGAR, Box 402, Witt, Ill.
I. porotnik: MARTIN OBERŽAN, Box 51, Mineral, Kans.
II. porotnik: ANDREJ ŠLAK, 7713 Isaler St., Cleveland, Ohio.

VRHOVNI ZDRAVNIK:
Dr. J. M. SELIŠKAR, 6127 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Dopisi naj se pošiljajo I. tajniku IVAN TELBAN, P. O. Box 707 E. Forest City, Pa.
Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

VABILO
na veliko plesno
VESELICO

katero priredi društvo sv. Štefana št. 26 JSKJ v Pittsburghu, Pa., v četrtek dne 26. decembra 1912 ali na sv. Štefana večer v prostorih Kranjsko-Slovenskega Doma v Pittsburghu.

Tem potom vabimo vse Slovence in Slovenke, oziroma Slovane, da se te naše veselice polnoštevilno udeležiti blagovolijo. Društvo si je naročilo najfinejšo slovensko godbo iz Sender, Pa., z imenom Bross Center Band, ali godba ra pihala, igralo bode 12 mož. Začetek veselice ob 6. uri zvečer in bode trajala do 2. ure zjutraj. Vhod v dvorano na stranskih vratih. Društvo bode preskrbelo še druge zabave, tudi pevsko društvo "Prešeren" bode sodelovalo na veselici. Gotovo ne bode manjkalo veselja, ker poleg vsega tega si bode vsakdo lahko privoščil vsakovrstne pijače, kakor tudi domačega vina ne bode manjkalo, ter gorek in mrzel prigrizek. Vstopnina za možke 25c, ženske vstopnine proste. Za dobro postrežbo bode najbolje preskrbljeno.

Za obilen obisk se vljudno priporoča ODBOR.

(20-21—12)

Kje je moja žena ROZI URBANČIČ? Pobegnila mi je že v tretjič, dvakrat je prišla sama nazaj in zdaj tretjič jo ni od nobene strani. Pustila mi je 5 nedoraslih otrok, tri od moje prve rajne žene in tudi svoja dva ni marala vzeti seboj, tako da revež ne vem, kaj mi je početi sedaj z nedolžnimi otročiči. Saj rojaki tukaj v okolici me dobro poznajo, da nisem bil slab mož za njo. Drugega ni bilo, kakor predobro ji je bilo, zato je šla na led plesati. Ravno vse sem si dobro pripravil, kupil sem bil tri hiše, saloon in lote zraven, pa še v gotovini lahko rečem, da imam do $8000. Torej vsakdo lahko ve, kako ji je bilo težko živeti z menoj. Rojaki, varujte te jezične žene, da še katerega tako ne nalima, kakor je mene. — Joseph Urbančič, 15,930 Saranac Road, Collinwood-Cleveland, O. (20-23—12)

ZA SAMO 1 DOLAR DOBITE "GLAS NARODA" SKOZI 4 MESECE VSAK DAN.

Na več vprašanj naznanjamo, da imamo še v zalogi 200 iztisov
Mohorjevih knjig za leto 1913.
Kdor nam dopošlje $1.30 dobi šestero knjig poštnine prosto. Na naročila brez pridejanega denarja se nemoremo ozirati.
Slovenic Publishing Co.,
82 Cortlandt St., New York.

Turške špecialitete.

—o—

Bohuš Lepař je v "Unionu" priopčil sledeči spis, ki bo zanimal posebno sedaj tudi naše občinstvo.

Marljivi čitatelj časopisov je v zadnjem času naletel pri branju političnih stvari prav posebne izraze, ki niso splošno znani, oziroma ki jih navadno ne interpretirajo prav. Tako se n. pr. mnogokrat bere izraz visoka porta in misli pri tem nehote na turško državo. To pa ni popolnoma korektno. Visoka porta, oziroma osmanska porta ne pomenja Turčije kot etnografično ali politično celoto, temveč edinole carigradsko vlado. Ta izraz rabijo vsled tega, ker je bil v Orijentu že od nekdaj v navadi, da so pred vrati in kraljevskimi palačami prirejali ljudske shode in sodna zasedanja. Izraz visoka porta so rabili že v bizantinskem cesarstvu in je ta izraz pomenjal cesarska vrata, kakor tudi najvišjo vlado. — Sultan Orhan je potem nazval vrata svoje palače visoko porto.

Tudi naziv sultan je orijentalična specijaliteta, izvira iz arabskega in pomenja toliko kakor gospod in je bil naslov za mohamedanske vladarje v deželah Orijenta, posebno za turške cesarje, ki se imenujejo tudi khan, khakan in padišah.

Enak izraz je tudi divan. Tudi ta beseda je perzijskega izvora. Je plural od besede div in znači toliko, kakor demon, duh. Divan pomenja v Orijentu posvetovalno zbornico vladarja, posebno turškega sultana, ali turško ministrstvo, v katerem zavzema prvo mesto velik vezir. Temu pomagajo najvišji državni dostojanstveniki to so: res-effendi, t. j. minister za zunanje zadeve; kiaja bej, minister za notranje zadeve; čaušbaši, policijski mojster; de ferdar, finančni minister; kapudan-paša, veliki admiral, in pa berger begi, prvotno rumelski in bosanski. Zbirajo se navadno v dvorani sultanovega serajla.

Serajl je sultanov harem. Tu stanuje po več sto suženj (odalisk), izmed katerih si sultan ono izbere, s katero hoče občevati. Sultan ne sklene zakona z nobeno izmed odalisk. Khaduna, ki mu porodi otroka, se imenuje baseki-sultana in ne more več zapustiti serajla. Sultanova mati se imenuje sultana-validé. Zelo jo spoštuje in ima na dvoru velik vpliv.

Harem znači v arabščini nekaj svetega in pomenja ženski oddelek v mohamedanskih hišah, kamor razen gospodarja ne sme vstopiti noben moški. Izjemo delajo samo evnuhi (kastrirani sužnji). Harem je stanovanje zakonitih soprog sultana v Carigradu. Med seboj se razločujejo po činovnih razredih. Vsled tega je harem razdeljen v stanovanjske apartmaje za prvo, drugo, tretjo itd. khaduno (sultanovo ženo). Khadune gredo le malkdaj iz harema, vsaka je zase separirana, ima pri svojem haremu svoje vrtove, kopališča itd. in pa 160—200 odalisk (suženj). Razentega je v haremu zaprtih 1200 do 1400 sultanovih konkubin (priležnic). Nadzorstvo nad haremom ima kahaja-khaduna, kaka starejša žena sultanova, ki jo ima posebno rad. Njena povelja se morajo natančno izvrševati. Ona jamči tudi za red in mir v haremu.

V haremu se zbirajo prijateljice sultanovih žen, ki jim te prirejajo, pojedine, pri katerih se kažejo sultanove žene v celem svojem lipšu. Na take prireditve povabijo tudi plesalke, ki ob glasovih tamburin proizvajajo najbujnejše plese. Na ulice pridejo ženske vedno s pajčolanom zakrite in se zbirajo zunaj svojega doma le v javnih kopališčih, ki so v Orijentu vsakdanja potreba. Mošeja je za turške žene prepovedan kraj. Navzlic temu, da so žene popolnoma odločene od sveta, vendar čestokrat na prav rafiniran način varajo svoje soproge. Pri takih ljubavnih aferah jim navadno pomagajo modistinje in pa druge. Navadno so to Židinje in armenske žene. Take ekstravagance so pa navadno zelo nevarne in se žena, ki je bila svojemu možu nezvesta, obsodi na smrt in so jo pred časi zašili v vrečo ter utopili. Mnogoženstvo omejuje koran na štiri žene, dovoli pa neomejeno število priležnic. Ker pa žene zelo mnogo potrebujejo, si morejo luksus mnogoženstva dovoliti le bogati Turki, dočim imajo siromašnejši Turki popolnoma dosti z eno ženo.

Turške žene si barvajo trepalnice črno, nohte rjavo, temnorumeno ali pa rdeče. Njihova površna obleka je iz dolgega, ohlapnega plašča iz brokata ali atlasa z zelo širokimi in kratkimi rokavi ter so navadno obrobljeni s kožuhovino. Pod plaščem imajo lahko svilnato obleko, ki je navadno z zlatom in srebrom vezena. Ta obleka je na prsih odprta, ima dolge rokave in je opasana s pasom. Pas je iz usnja, atlasa ali vezenega aksamita. Ta pas je navadno najdragocenejši del obleke. Svilnate hlače so široke in segajo do gležnjev. Na glavi nosijo turban z dol visečimi konci ali pa visoko špičasto kapo. Neizogiben lišp so biseri in dragoceno kamenje, ki jih imajo posebno okoli vratu in na rokah vse polno. Manj premožne nadomeščajo ta lišp z zlatimi novci, ki jih nosijo nanizane okoli vrata. Kadenje tobaka je pri damah kakor pri moških običajno.

Turške hiše so od zunaj enostavne, njihove zunanje stene niso prav nič okrašene, letupatam je kako zamreženo okno. Do prvega nadstropja so zidane, ostala nadstropja so pa lesena, vsled česar so tudi razumljivi uničujoči požari v turških velikih mestih in posebno v Carigradu. Za enostavno zunanjščino kontrastira notranjščina, ki jo bogati Turek okrasi kolikor mogoče. Središče hiše tvori z marmorjem pokrito dvorišče, obdano s terasami in galerijami, polnimi cvetk. Sredi dvorišča je navadno marmornast vodomet, ki je obdan od visokih, gostih dreves s širokim perjem. V parterju stanujejo sužnji in druga služinčad. Široke lesene stopnjice vodijo v apartmaje gospodarjeve, ki obstoje iz selamlka t. j. stanovanja za moške, in iz harema, stanovanja za ženske. Stene sob so navadno obložene z mozaikom in včasih tudi bogato poslikane. Nad vrati je navadno izrek iz korana, napisan z zlatimi črkami. Pohištva v turških stanovanjih ni — niti mize, niti stola; namesto tega pa imajo ob stenah dragoceno klop iz preprog, takozvani divan, na katerem je polno dragocenih blazin. Tu počiva Turek čez dan ter s prekrižanimi nogami lenuhari, tu počiva tudi ponoči. Tla so pokrita z dragocenimi preprogami, okna so pa okrašena z dragocenimi in težkimi zastori.

Vladajoča vera v državi je islam. Ta beseda je tudi vzeta iz arabščine, izvira od besede salama, kar znači "zatajevati se". Pomenja torej popolno samozatajevanje in posvečenje bogu, ki jo je Mohamed zahteval od svojih privržence kot prvi verski pogoj. Islam so potem nazivali mohamedansko vero kot tako. Verska načela so izražena v koranu. V koranu je usmrtitev "sovražnikov islama", s čemur se označujejo vsi nemohamedanci (tudi razne sovražne mohamedanske sekte), posebno pa raja t. s. kristjani, ne le dovoljena, temveč celo zapovedana. Iz tega se da tudi razlagati fanatično sovraštvo turških mas, ki se v tem sovraštvu tudi sistematično vzgojuje. Turške teološke šole, takozvane medrese pri mošejah, so posebna turška specijaliteta za vzgojo najgrozovitejšega verskega fanatizma. Sovraštvo do krščanstva se v teh šolah na vso moč goji in gojenci teh šol, softe, poznejši duhovniki, ki molijo na grobovih sultanov in drugih imetnikov, so vedno pripravljeni nahujskati mob h krvavim ekscesom pod pretvezo da gre za vero.

Vlade se tudi kaj rade poslužujejo tega sredstva v vseh vojnath in bitkah, kjer gre za izvrševanje grozovitosti nad krščanskimi podaniki. In slovito vlogo pri teh človekoljubnih podjetjih igrajo bašibozuki — tudi dobro znana turška špecijaliteta.

Ime bašibozuk izvira od turške besede baši = glava in boziuk = hudi, torej: hude glave. Bašibozuki so iregularna turška soldateska, ki je sestavljena iz najnižje druhali. Posebna grozodejstva so uganjali bašibozuki v ruskoturškivojni leta 1853.—54., ki so bili strah vseh miroljubnih prebivalcev in ki so izvršili na neoboroženih, mirnih slovanskih prebivalcih turške države na Bolgarskem najkrutejše grozovitosti. Leta 1852.—53. so se ravnotako odlikovali v Bosni s svojimi barbarskimi grozodejstvi in l. 1857. so jih spoznali v Hercegovini in na črnogorski meji. Njihov pogum napram oboroženi sili označuje njihov hitri beg pri prvem rednem boju — kjerkoli se je ta vršil. Napram neoboroženim so pa tako pogumni, da jih niti njihovi voditelji ne morejo zadrževati pri njihovih brutalitetah. Po gratjovski bitki, v kateri so zmagali Črnogorci, je morala porta na pritisk tujih konzulov razpustiti čete bašibozukov. Kakor hitro pa pride kje do protikrščanskih ekscesov, jih porta takoj pokliče pod prapor polmesca. Arnavti so med bašibozuki najhujši okrutneži. Jugoslovani jih imenujejo Albance, sami se pa imenujejo po svoji domovini Škipetari. Kot epigoni nekdanjih Epirotov so bili že v srednjem veku znani pod imenom Albanci ali Albaniti in pripadajo po jeziku indoevropskemu plemenu, čeprav temu nasprotujejo nekateri etimologi. V njihovi domovini niso bila — razen Turkov v trdnjavah in mestih — naseljena nobena druga plemena. Arnavti so pa vdrli v slovanske dežele, posebno po velikem srbskem preseljevanju na Ogrsko pod patriarhom Crnojevičem l. 1690. Ozemlje ob Skaderskem jezeru med Drino in belim Drinom je bilo pred propadam srbskega cesarstva večinoma obljudeno od Srbov. Dokaz temu so še danes Arnavti. Danes štejejo 1,750.000 Arnatov, med temi 1,400.000 v Turčiji, 250.000 na Grškem in 100.000 v Italiji. Po veri je 1 milijon mohamedancev, 280.000 Grkov in 12.000 katolikov.

Posebna turška specijaliteta je določba korana, da so namreč prepovedane slike človeških postav. Čeprav se pri Turkih ne more resno govoriti o gojitvi umetnosti in znanosti, vendar pa ta prepoved zelo škoduje razvoju upodabljajočih umetnosti, kajti turški slikar slika le pokrajine, kvečjemu še cvetke, ptice in arabeske itd. Kiparji pa delajo nagrobne spomenike. Turška godba je brez vsake harmonije in je povsod na zelo slabem glasu. Takozvana janičarska godba, ki jo goje pri sameznih evropskih polkih in ki nastopa pod imenom turška godba, je sicer turškega izvora, vendar so jo pa vzgojili Evropejci.

NEMŠKI KULTURONOSCI V TOGU.

V koloniji Togo bivajoči Nemci so veliki prijatelji alkohola. Kakor poročajo "Berliner Politische Nachrichten", je izpilo 368 belokožcev leta 1910. 6534 litrov navadnega vina v vrednosti 12.400 mark, 1690 litrov šampanjca v vrednosti 21.510 mark in 91.129 litrov piva v vrednosti 61.479 mark. Vsega skupaj so torej izpili 105.804 litrov alkoholnih pijač v vrednosti 104.209 mark. Leta 1911. je izpilo 354 oseb, ki so bile še v imenovani koloniji, 29.704 litrov navadnega vina v vrednosti 33.906 mark, 2909 litrov šampanjca v vrednosti 13.850 mark, 9427 litrov žganja v vrednosti 25.873 mark in 87.405 litrov piva v vrednosti 57.834 mark, torej 129.505 litrov alkoholnih pijač v vrednosti 131.463 mark. Dočim se je število belokožcev zmanišalo za 14 oseb, je konzum alkohola narastel za 23.701 litrov. **To je torej nemška — kultura!**

Najvažnejše za rojake!

Dragi rojak **J. Wahčič!**
Te lepo pozdravim in Te prosim, da mi pošleš zopet take tinkture kakor zadnič za lase. Zgubil sem skoro že vse lase in se-Zdaj ko sem se začel z Vašim zdravilom mazati so mi začelĭ rasti lepi gosti lasje.
Vam se lepo zahvalim, Vaš rojak

JOE SKRABA,
P. O. Box 142, Ely Minn.

Cenjeni rojak **J. Wahčič!**
Lepo se zahvalim, lasje so mi popolnoma narastli. Oprostite, da se Vam nisem preje zahvalil, ker sem čakal tako dolgo, da sem se popolnoma prepričal.
Še enkrat se Vam lepo zahvalim in Vas bom vsakemu priporočal. Vas pozdravljam, Vaš rojak

B. PROFACA,
Old Dominion Line S. S. Co. Norfolk, Va.

Cenjeni g. **J. Wahčič!**
Prosim Vas, da mi pošlete še en lonček Vaše Alpen pomade ravno take kakoršne ste meni poslali, ker ta pomada bo za mojega prijatelja. Meni so brke lepo narastle, za kar se Vam lepo zahvaljujem, Vas pozdravim, Vaš dobro želeči

MIKE NOVICH,
172 Watkins Ave., Wilmerding, Pa.

G. **Jacob Wahčič**, Cleveland, Ohio.
Danes sem imel priliko viditi mojega prijatelja s katerem sem govoril in katerega ste Vi od revmatizma popolnoma ozdravili, po imenu Josef Kalamir. On Vas meni jako priporoča, radi tega Vas prosim, da mi takoj pošlite eno steklenico "Wahčič's Fluid" za revmatizem, pošljite po Expressu C. O. D. Vas pozdravim, Vaš rojak

PETAR STRITOF,
2229 Washington St. Cary Ind.

G. **Jacob Wahčič**, Cleveland, Ohio.
Prosim pošljite mi še eno flašo Vaše čudodelne tinkture za lase, ker ona, ki ste mi jo prvič poslali, je jako dobra. Odkar rabim Vašo tinkturo so moji lasje veliko lepši in mnogo so porastli, zakar Vam ostanem vedno hvaležen in Vas pozdravim.

JOHN ŠTUPIČ,
15209 Columbia Ave.,
Harvey, Ill.

Spoštovani gosp. **J. Wahčič!**
Jaz, Steve Brčič, sem naročil od Vas en lonček Alpen pomade za brke. Pomada je jako koristna in brke so mi popolnoma narastle za kar se Vam lepo zahvalim. Pošljite še en lonček za mojega prijatelja. Vas lepo pozdravim, Vaš

ŠTEFAN BRCICH,
2266 Archer Ave.,
Chicago, Ill.

Cenjeni rojak **J. Wahčič!**
Naznanim Vam, da sem dobil Vaše zdravilo za kurje očesa, za katero Vam bom vedno hvaležen. Prav resnično je kar pišete v novinah. V treh dneh sem odpravil popolnoma moje kurje očesa, za kar se Vam lepo zahvalim in Vas pozdravljam z vsem spoštovanjem

MARTIN JALOVEC,
P. O. Vancouver, B. C. Canada.

P. O. BOX 69 — **JACOB WAHČIČ** — **CLEVELAND, O.**

Izpred sodišča.

—o—

Izpred ljubljanskega porotnega sodišča.

—o—

Požig v Topolah. — Čudna prijatelja.

Pred preiskovalnega sodnika v Kamniku so pripeljali 11. oktobra t. l. mladega kmečkega fanta Franca Lapa. Izpovedal je fant sledeče: Moj oče je dal posestvo moji sestri in priženil se je na naš dom tujec Matevž Stare. Moral sem od damače hiše služit in sem dobil samo 200 K odpravnine. Ni bilo dosti to, ta Stare me je še na to zaničeval in se norčeval iz mene, češ, trije fantje ste bili, jaz sem pa gospodar. Jaz opravljam svojo živino, pa še zastonj sem jo dobil, ti pa služiš. Naredil sem mu več škode, končno pa je prišlo tako daleč, da sem mu požgal. Zgodilo pa se je sledeče: Mojega svaka Stareta je sovražil tudi moj prijatelj Zabret. On je namreč svoj čas bil zaljubljen v mojo sestro in bi se bil rad priženil na moj dom. Stare mu je nevesto prevzel in od tega časa Zabret sovraži Stareta. Stala sva tisti večer pred vaškim znamenjem in se pogovarjala. Jaz pravim Zabretu, dajva Staretu kaj narediti. Zabret je rekel: "Zažgiva mu" in šla sva v Staretov hlev. Zabret je prižgal žveplenko ob hlače, jaz pa sem njegovo roko z vžigalico sunil v fižolovo slamo. Na to sva pobegnila, ko pa se je ogenj razširil, sva šla na pogorišče gasit. — To izpoved je Lap ponovil večkrat med skoro 2 mesečnim preiskovalnim zaporom, med tem ko je Zabret dosledno vsako sokrivdo tajil. To je predmet današnje porotne obravnave. Mimogrede naj omenim, da je požar v Topolah uničil Matevžu Staretu hlev, 2 šupi, svisle in skedenj. V teh poslopjih je pogorela vsa klaja, več poljskega orodja in več gospodarskih potrebščin. Živino je Stare rešil. Nevarnost pa je bila za celo vas in le slučaju, da ni bilo takrat vetra se imajo vaščani zahvaliti, da niso pogoreli. Škoda je bila cenjena na 4409 K 20 v, Stare pa je dobil od zavarovalnice "Dunav" 5070 kron.

Pri obravnavi pa je prvoobtoženec Lap svojo izpoved nenadoma popolnoma izpremenil. On pravi namreč odločno, da je Zabret nedolžen, in da je on sam zažgal. Na prigovarjanje sodni-

Božična priloga 14

kov, da naj premisli, kaj govori in zakaj da je svojega najboljšega prijatelja pustil 2 meseca po nedolžnem v preiskovalnem zaporu sedeti pravi Lap: Res prijatelja sva, toda še kot šolar je Zabret požgal naš kozolec in enkrat domačega, pa sem si mislil, naj bo pa za ta dva požiga malo zaprt. — Zabret vstraja pri tem, da je šel oni večer takoj po večerji spat v hlev, kjer sta ga poklicala brat in mati, že ko je gorelo. Pri zaslišanju prič so priče izpovedale le to, kar so slišale od Lapa takrat, ko je ta vpričo več ljudi in pred orožnikom priznal. Seveda potrdijo vse priče, da je Lap vedno govoril, da sta oba zažgala. Med drugim potrdi mati Zabretova pod prisego, zagovor Zabretov, češ, da ga je res našla, ko ga je šla klicat v hlepu bosega, v hlačah in v srajci pod odejo. Sodni sluga iz Kamnika izpove, da je oba obtoženca preiskal, ko jih je pripeljal orožnik. Pri Zabretu ni dobil nič, pri Lapu pa dve prazni škatljici za vžigalice. Ko ga je sluga vprašal kam je dejal vžigalice, je rekel Lap: "Snoči sem vse požgal". Orožnik pove, da je poslušal oba obtoženca, ko sta mislila, da sta sama. Takrat je Zabret tudi očital Lapu, češ, kaj pa to govoriš?" Lap pa mu je odgovoril: Jaz to govorim, kar je res! Zabret je Lapa nagovarjal, češ, zakaj pa vse poveš! Po zaslišanju 12 prič prebere predsednik kazenski register obtožencev, ki je zelo značilen za oba fanta. Lap je bil zaprt l. 1911. 6 mesecev, ker je 7krat udaril svojega očeta z vilami po glavi in ga težko ranil. Drugič je bil kaznovan Lap na 18 mesecev in sicer tudi pred porotnim sodiščem. Takrat sta posilila današnja obtoženca na sveti večer 1911. na cesti neko deklico in jo spolno zlorabila. Dobila sta vsak 18 mesecev. Poleg teh imata obtoženca še več manjših kazni. Po govorih državnega pravdnika in obeh zagovornikov so porotniki potrdili glavno vprašanje glede Lapa z da (11 da, 1 ne), drugo glavno vprašanje glede Zabreta pa so zanikali s 7 glasovi. Potrdili pa so tudi vprašanje, da je škoda znamenita z 11 glasovi. Na podlagi tega izreka je bil drugoobtoženec Zabret oproščen, Lapa pa je sodišče obsodilo zaradi hudodelstva požiga na 10 let težke ječe poostrone s postom in trdim ležiščem vsako četrtletje.

* * *

Izpred porotnega sodišča v Novem mestu.

Novo mesto, 27. nov.

Krvava vojska v Črnomlju.

Mnogo se je govorilo in pisalo o krvavi vojski, ki se je vnela na dan vojaškega nabora, dne 26. septembra v Črnomlju. Takrat se je trdilo, da so v tej vojski kar tri pobiti do smrti. Razprava pred novomeško poroto pa je dokazala, da je v bitki med Gribljani in Črnomaljci ostal le eden mrtev, drugi so vsi okrevali. Vršila pa se je ta bitka tako:

Po končanem naboru so se fantje iz Gribelj zbrali na enem vozu ter se hoteli odpeljati domov. Treba pa je bilo za tako pot namazati grla in to so odpravili v nekaterih gostilnah v mestu. Ko so prišli že blizo križišča cest proti Metliki in Stružkemu vrhu, so obstali še pri Jakličevi gostilni in naročili štefan vina. Nekaj tistih fantov, ki so stopili raz voz, je prišlo v prepir s črnomaljskimi fanti. Gribljičani so Črnomaljce zmerjali s smrkovci, kar se je tem seveda strašno za malo zdelo. Najpreje sta se udarila od črnomaljskih fantov Jakličev hlapec Stublar z Adlešičem, ki je bil od družbe nasprotne stranke iz Gribelj. Adlešič je Šubllerju rekel, da "za frakeljce poje". Nadaljni tepež je preprečila gostilničarka. Med gribljiškimi fanti je bil tudi že starejši fant Janez Rožman, ki je že odslužil vojake, pa je prišel tistega dne le tako malo pogledati v Črnomelj.

Med črnomaljskimi fanti je bil tudi pozneje ubiti Žunič. Ta je soje tovariše, ko se je bil voz že odpeljal, šuntal, le dajte jih, jaz bom tudi pomagal. Nato so Črnomaljci res zapodili za vozom kjer je bilo kakih osem fantov iz Gribelj. Napravili so najpreje bombardiranje s kamenji. Rožman je bil ostal zadej za vozom in je še pred Jakličevo gostilno dobil od enega Črnomeljskih fantov udarec s čeponom. Tudi Anton Požek je prejel krst z neko težko stvarjo, se je pa tako primerno revanžiral, Štublerju, ni dalo miru, da bi bil on v kuhinji, med tem ko se njegovi tovariši zunaj tako junaško bojujejo. Vzel je lopato in vdrl za tovariši. Vojna črta se je razvijala od Jakličeve gostilne na cesti proti Metliki, mimo Weisove gostilne, bolnice, kjer so črnomaljci dobojevalj prvo bitko z Adlešičem, ali kakor se ga splošno imenuje, Amerikancem, ker je bil že v Ameriki.

Glavna bitka se je vršila med Gvardijanovo in Skubičevo pristavo na cesti. Dočim so črnomaljski zmagovalci imeli opraviti še zadej, morda še z Adlešičem, je Žunič "prodiral" na bojni črti naprej. Ker pa so se Gribljičani razen bolj ranjenega Adlešiča med tem že zbrali na svojem vozu, ki je vozil naprej, je Žunič kmalo ostal sam v ospredju. Dospevši v bližino voza, je umiril svoje prejšnje hitro prodiranje, šel bolj polagoma, naenkrat pa se je ustavil in se obrnil proti Papeževemu posestvu Tedaj pa skočijo trije ali štirje Gribljičani raz voz in naskočijo sovražnika. Njim na čelu je bil Rožman, ki je izdrl iz obcestne ograje do 3 m dolgo prekljo, šel proti Žuniču in z desne strani od zadej udaril s tako silo po glavi, da je Žunič takoj se nezavesten zgrudil na tla. Rožman mu je še eno pritisnil čez glavo, nato pa je dobil korajžo tudi Tone Požek, ki je na tleh ležečega nabijal s kolom po hrbtu. Po izpovedbi prič je padlo več udarcev na pobitega Žuniča. Ali ga je pobijal razen Rožmana in Požka še kdo drugi, se ne da dognati; videla se je le gnječa fantov okoli pobitega nasprotnika.

In s tem je bila glavna bitka končana. Žunič je umrl tam, kjer so ga pobili, na cesti. Ubijalci pa so zdaj izgubili korajžo, poskočili so zopet na voz, ter voznik zaukazali, zdaj pa le goni!

Obtoženca se zagovarjata s silobranom. Tajita, da bi bila napad na Žuniča storila raz voz. Onadva takrat sploh nista bila na vozu, marveč sta tekla za vozom. Ker je Žunič že preje enega ranil z nožem, sta se bala, da ju zopet napade. Ko se je Žunič tako postavil pred njim, kakor da ju hoče napasti, sta ta napad odvrnila s tem, da je Rožman prvi udaril po Žuniču, a ker še ni bilo dovolj, ga je udaril še Požek. Ta zagovor pa je ovržen po več pričah, zlasti po hčerki črnomaljskega župana, ki je natanko videla, kako so fantje skočili raz voz na Žuniča, ki je v tistem trenotku mirno stal na cesti, dočim so se napadalci vozili naprej. Isto potrjujete tudi priči mlinarica Ana Doltar, gostilničarka, Zofija Weis in druge.

Oba obtoženca sta na glasu kot pretepača. O Požku pravi županstvo v Gribljah, da je tako nevaren, da županstvo prosi sodišče naj spričevalo vporabi kot tajno. Ker se je sicer bati, da se Požek maščuje.

Porotnikom je bilo stavljenih 17 vprašanj.

Porotniki so vprašanja na uboj za oba toženca soglasno potrdili. Vprašanja na silobran in prekoračenja silobrana so z 11, oziroma 12 glasovi zanikali. 17. glavno vprašanje tičoče se obtoženega Požka glede lahke telesne poškodbe na nekim drugim fantom, soglasno potrjeno. Ostala vprašanja so odpala.

Na podlagi tega izreka je porotni senat razglasil sledečo razsodbo: Janez Rožman je krivuboja in se obsodi na 5 let težke ječe, odračunši preiskovalni zapor. Sokrivec Anton Požek se obsodi radi istega hudodelstva in poleg tega še radi poskušene lahke telesne poškodbe na 4 leta težke ječe, odračunavši preiskovalni zapor. Poleg tega sta oba obsojena v stroške 50 K kot odškodnino za pogrebne stroške očetu ubitega Žuniča.

Oče ubitega Žuniča (doma iz Pavičic pri Črnomlju) je za svojega sina zahteval 16.000 K odškodnine. Senat je to nezadostno podprto zahtevo zavrnil na civilnopravno pot.

S smrtjo kaznovani ruski pomorščaki.

Iz Petrograda poročajo, da je bila izrečena smrtna sodba nad 11 ruskimi pomorščaki, ki so se uprli na črnomorski floti. Bili so ustreljeni, dočim jih je bilo 6 pomiloščeno in obsojeno v dosmrtno ječo k prisilnemu delu.

Sto mrtvih v bitki.

Quadalajara, Mex. 20. dec. — V včerajšnji bitki pri Huejuquilla je bilo mrtvih 100 ustašev in 40 vrožnikov. Mesto so ustaši oplenili in vprizarjali silne grozovitosti.

"GLAS NARODA" JE EDINI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽ. NAROČITE SE NANJ.

SLEPE MICIKE BOŽIČNA POVEST.

—o—

Nadaljevanje s 1. strani.

ti izvedeti sem hotel od nje še marsikaj, kar mi je bilo neznano iz njene minulosti. Takoj sva postala zopet stara znanca in prijatelja; postala je uprav zaupnozgovorna. Predočila mi je v živi sliki svojo najboljšo prijateljico, pokojno mojo mamico. Pripovedala je, kako me je kakor otroka tolažila ob njenem grobu. Ali radovednost me je gnala dalje; zato sem jo naravnost zaprosil, naj mi pove zgodbo svojega življenja, o kateri sem samo tako nekako "sanjal".

"Ni mi ljubo", je začela, "dotikati se teh, samo tuge in muke spominjajočih dogodkov, te črne strani vedno nesrečnega življenja mojega. Ali tebi rada potožim in zaupam vse, kar je bilo; saj si morda zadnji, ki to čuje, kajti s hudobnim svetom se ne menim o tem.. Ljudje, ki so srečnejši od od mene, me ne razumejo. In grobar že koplje zame jamo!"

Naslonila je nekoliko glavo na leseni držaj, globoko vzdihnila in nadaljevala nato:

"Ravno danes je štirideset let, ko sem obhajala najsrečnejši trenutek svojega življenja! Kajti, malo, oh, malo sem živela srečnih trenutkov! Pred štiridesetimi leti na nocojšnji večer sem slonela na sreu ljubljenemu Francetu: takrat sva si prvič razodela do tedaj skrivna srčna čutstva...

Že prej sva se rada gledala in čutila ljubezen eden do drugega. France je bil zal, krepak fant, o meni so pa govorili, da sem lepa. Na božično noč 1870 se mi je, ko sem šla od polnočne maše, pridružil ter me držal za roko, da bi ne padla na gladki, s snegom in ledom posuti poti. Lepa in jasna noč je bila, nebeški svod je bil bogato posejan z migljajočimi zvezdami. Bilo je krasno, kakor bi se nebo veselilo najine sreče! Po poti grede nisva govorila mnogo, a ko se je pred hišo poslavljal od mene, tedaj me je pritisnil na svoje srce in strastno poljubil. Hotela sem mu zbežati, ali se nisem mogla ganiti. A on, France, mi je takrat prvič povedal, kako vroče me ljubi... Ločila sva se, izginil je v mirno, sveto, sveto noč, jaz pa sem se zaklenila v svojo sobico in še dolgo mislila le nanj, na Franceta, in bila srečna nad vse!...

Micika se je pri tem globoko zamislila in potem nadaljevala po kratkem presledku:

"O najini ljubezni so kmalu doznali sosedje, fantje in dekleta ter komentirali po svoje. Največ pa je imela govoriti o tem Urbanova Marjeta. Marjeta je bila lepa, črnolasa punica, polna strasti. S svojimi črnimi očmi je očarala marsikaterega fanta, ali s prezirom je odklanjala vsakega mladeniča. Sicer se jej pa zbog njene strasti ni upal nikdo približati zaupno.

In ta Marjeta je bila strastno zaljubljena ravno v mojega Franceta. Zato je pa govoričila o meni in njem vse slabo in preklinjala obeh. Marjetino hudobno obrekovanje in njeni strupeni pogledi so boleli mene in njega. France se je zaklel, da je ni nikdar ljubil in da se jo hoče izogibati za vedno.

In globoka najina ljubezen je zmagala; prišlo je do najine združitve pred altarjem. Tihe najine sreče ni motil nikdo, razun kletve in grdih pogledov Urbanove Marjete, kar je posebno rahločutnega Franceta bolelo.

Ravno takrat je bila letina zelo slaba. S strahom so družine gledale v bodočnost, na prihod zime. Drvarji, krepki možje in fantje, so se napotili tja doli na Sedmograško, da si kaj prislužijo in pomorejo domu. S temi možmi se je podal na daljno pot tudi moj ljubljeni France z nado, da si prisluži lepo svotico denarja, s katerim me hoče pozneje razveseliti. Plakaje sem se ločila od njega, a on me je pritisnil na srce, strastno poljubil in se oddaljil brzih korakov skozi vas do glavne ceste. Od tedaj svojega Franceta nisem videla več!...

Tam na križ-potju je stala v dolgo ruto zavita ženska. In ko se jej je France približal, je planila k njemu, se mu oklenila okoli vratu ter ga srepo zrla s svojimi velikimi črnimi očmi. On se jej je hotel iztrgati iz objema, a ona ga je tiščala k sebi in govorila, polna strasti: "Sedaj odhajaš daleč od tu, ti, ki si mi povzročil srčne boli, ti brezsrčnež! Prokletstvo naj te spremlja po vseh potih, proklet bodi ti in ona, oba!"

France je siloma sunil od sebe to strašno žensko ter zbežal za svojimi tovariši. Le-ti so mi pozneje povedali, da se je na deželni meji obrnil solznih oči proti svoji domovini ter vzkliknil, da ga prokletstvo grešnega človeka ne more zadeti a pri tem ni mogel ločiti pogleda od kraja, kjer se je v daljavi še vidno belila rojstna mu vas, a ni slutil, da jo je tedaj gledal zadnjikrat.

France je že več mesecev delal na Sedmograškem. Pisal mi je sicer poredkoma, a takrat tem ljubeznjivejše in obenem otožno. Prejela sem od njega tudi precejšnjo svoto prisluženega denarja. Ali zadnje pismo, ki sem je prejela, se mi je zdelo nekako čudno in sanjavo. Zaporedoma je omenjal prokletstva, ki je je izrekla nad njim Urbanova Marjeta ob njegovem odhodu.

Prišla je zima in z njo moja hčerka Marica, moje največje veselje, ki je pa trajalo le malo časa. Drvarji so se povračali iz tujine; prišli so že skoraj vsi tovariši mojega Franceta, a njega ni hotelo biti od nikoder. Povpraševala sem po njem vsa obupana, ali tovariši so mi vedeli povedati o njem samo to, da je nekega dne, ko je poprej več dni fantaziral o Marjetinem prokletstvu, izginil preko meje v Rumunijo. Ta je pripovedoval o njem, da je v hosti zaspal in zmrznil, drugi zopet, da je pod tramovi ponesrečil, ali gotovega ni znal nikdo povedati.

Žalostna je bila od one dobe naprej moja usoda. Zapuščena z malim detetom sem preplakala cele dneve in noči, da bi se bila morala kamenu smiliti. A posebno mi je razjedalo dušo, ko je vrgla name svoj hudobni pogled in peklenski škodoželjni nasmeh Urbanova Marjeta. Ta se je bila sicer med tem časom poročila s poštenim možem J..... Blažem. A ostala je stara sovražnica meni in mojemu nedolžnemu detetu. Ker jej je mož nekoč očital to pregreho njeno, ga je tako proklela, da se mu je za vselej pristudila. In ga je spravila v prezgodnji črni grob.

Ali kupa mojega trpljenja še ni bila polna. Zbolelo mi je ljubljeno dete, edino še, kar mi je ostalo od sreče in spominjalo na srečo. Umrlo je dete po kratki bolezni. Tedaj sem bila pritirana do obupa in dvomiti sem jela nad pravičnostjo Boga. Prosila sem ga za ta greh, že neštetokrat skesana, odpuščanja. Žalost, trpljenje, jok in stok so bili moji vedni spremljevalci na vseh mojih poteh. A pri vsem tem me je še vedno mučila s svojimi strupenimi pogledi in hudobnim jezikom ženska, katere se je vse ogibalo in balo, grešna Urbanova Marjeta. Ali nekega dne je dobila zasluženo plačilo: ravno ko je preklinjala svojega soseda, se je zgrudila mrtva na tla, zadeta od kapi. Bog jej odpusti grehe!

Meni je — tako je zaključila slepa Micika svojo zgodbo — od večne žalosti in plakanja dan za dnem slabel vid, dokler nisem oslepela naposled. S tem je dosegla moja nesreča svoj višek, a jaz le še mirno čakam zadnje ure, ko me polože v hladni grob.

Štirideset let je minulo, a še ga nisem pozabila! Še mi je v spominu in srcu moj ljubljeni France kakor nekdaj. Spomini nanj so mi vse in mi ostanejo do zadnje moje ure. Da, da, štirideset let!..."

Starka je z rokama zakrila obraz, a iz temnih slepih oči so se prikazale svitle solzice in močile nagubančeno, nekdaj tako krasno, polno belo lice...

Držala je zopet v rokah rožni venec, prebirala jagode in tiho pregibala ustnice; mene so pa zbranj domačinj in nekateri došli prijatelji potegnili v svoj veseli krog.

Po več letih sem zopet enkrat odhajal k polunočni maši na sv. večer. Krasno je razsvetljeval mesec ponosne snežne gore. Zopet je od vseh strani donelo polunočno zvonenje. Od daljnih sedlišč so prihajali preko brd stanovalci k polunočni službi božji. Vse se mi je predstavljalo kakor nekdaj, čul sem zopet ono znano božično pesem.

Ali vse to me ni moglo odrešiti od misli na povest slepe Micike.

Drugi dan se mse poslovil od slepe sirote in takrat za vselej.

"Molila bom zate, bodi srečen!" je klicala za menoj.

Letos leži že tam poleg svoje nekdanje sovražnice Marjete, — leži tam, kjer ni več prepira, ne sovraštva — tam v hladnem grobu. — Vsega je enkrat konec in konec je bilo tudi trpljenja toli poštene in dobre duše, skoro vse življenje nesrečne slepe Micike!

Pot na hrib.

—o—

Napisal **Ksaver Meško.**

—o—

Nad tihim mojim domom se vije pot gor h gozdom. Navadna, vsakdanja pešpot. Gre po nji človek bez žara poezije v duši in zdi se mu kakor vsaka druga pot po širnem svetu božjem. Razjezi se še kdo nad njo, ta, ker mu je prestrma, oni, ker je polzka — dežilo je po noči — in se mu spodrsne noga ob vsakem tretjem koraku, tretji, ker se mu zasaja v oblekó trnje, rastoče bohotno ob poti, in ga zadržuje pri itak težki hoji navzgor...

Prihajajo tujci, spremljam jih po poti na hrib, h kapelici, v gozde na hribu.

"Kako čudovito! Prekrasen razgled!"

Čudijo se glasno krasoti okolice. A vem, njihova srca so hladna na dnu navzlic trenutnmu zadivljenju: tuja so tihemu kraju, tuja strmi poti, niso spojena z njo tesno in v ljubezni.

Malone žalijo me ti glasni vzkliki; zakaj mojemu sreu je povsem drugače ljub in drag ta kraj kakor tem tujim ljudem s tujimi mrzlimi srci. Vse drugače mi je spojeno srce s potjo na hrib, in če govorim o nji, govorim s tihimi, šzbranimi besedami kakor govorim o osebah, ki so zelo bližnje mojemu srcu.

Polna življenja je zame ta pot. Glej, grem po nji, in kar nenadoma vstanejo iz nje stoteri spomini; sede ob poti, čakajo, da pridem, in se mi pridružijo, dobremu, staremu znancu. Prijemajo me za roko, mehko in obzirno, govore mi tihe, lepe besede o preših dneh, o dražestnih trenutkih in o težkih, ki pa so mi zdaj tudi dragi, ker šli so že mimo in so me zadeli s kruto roko in so me vpognili morda za čas, a strli me niso. Zato zrem nanje danes, kakor bi bili vsi blagi in lepi.

Gredo z menoj, tesno ob meni in resnično, sam ne vem, kdaj in kako prispem v njihovi družbi v pritajeno šumeči smrekov gozd, ne vem čestokrat prav in jasno kdaj in kako se vrnem spet v tihi, samotni svoj dom.

Nešteto spominov ob vsakem koraku...

Stopal sem nekoč po poti. Naproti mi pride popotnik, tujec. Pozdravi, postaneva, porazgovoriva se. Od daleč je, Slovak. Govori mi o svoji domovini, kako je čudovita. Pripoveduje mi o svoji mamici, kako je dobra. Nikogar nima na svetu razen nje. A ne potrebuje tudi nikogar. Čemu? Najblažja žena na vsem širnem svetu je. Toliko ljubezni ne bi dobil nikjer in od nikogar, kakor mu je daje njeno srce, tako polno ljubezni in dobrote, deleče v tako obilni meri.

Priprost mož je, a govori kakor knjiga, pisana od pesnika mehke, sanjave duše. Ni to govorica razmišljajoče pameti, ne, vznesena pesem gorko ljubečega srca je, tako nežna in topla, da drhti ob nji še moje srce.

Razgrejeva se povsem, razblažite se nama duši. V pogovoru, poltihem in sladkem, stopava dol proti domu, počasi, z opreznimi, pridušenimi koraki, da ne bi zazveznel neharmoničen glas v pesem o sveti ljubezni materinski, ki bi motil toplo, sladko vznesenost najinih duš...

Stopam po poti, spomnim se popotnika tujca, njegovega slavospeva materi, ljubeči in ljubljeni. Misli mi polete v daljavo, v domovino. Spomnim se Tebe, mati moja mila, ljubeča nekoč s tako silno ljubeznijo, počivajoča zdaj v miru božjem. Res, malo spominkov imam od Tebe v tujini: majhen kamen in malo prsti s Tvojega groba. A srce je še polno Tvojih ljubečih, skrbečih besed in naukov, duša polna hvaležnega spomina na Te, Ti mila, nepozabna, s hvaležno dušo ljubljena do konca mojih dni...

Prišla je v obiske mlada gospodična, od daleč, doli od juga, od morja.

Utrujena je; vozila se je vso noč. Ponudim ji zofo, prosim jo, naj izvoli leči in odpočiti. Poskusi. Ne more. Nemirna je, vsa nervozna. Greva na prosto; razkazujem ji kraj, stopava gor po poti.

"Kako krasno! — Ostanem pri vas, kaj? Vsak dan greva po ti poti gor h kapelici. Čudovito bo, kaj?"

Vsa nemirna je, drhti ji glas. Okrenem se k nji, srečajo se pogledi. Glej, nemirne so njene oči, a vdane, čakajóče. Kaj govori iz njih nemirna duša, kaj išče, česa pričakuje?

Tesno mi je, težko... Ne, ne morem gospodična! Po povsem drugih potih, daleč od samotnega mojega doma mi roma nemirna duša, ko išče ljubezni, polna hrepenenja in polna vdanosti edini, od nekdaj ljubljeni z odpovedi polno ljubeznijo...

Postajam včasih kje v bližini poti, ko prihajajo deca v šolo. Prihiti fantek, okrogel in majhen, palček, bos, z velikim klobukom na glavi, prelukljanim na temenu. Postoji nenadoma na poti, resno in važno se zagleda na zvonik, na uro, ali prihaja pač že prepozno. A gotovo se niti ne spozna še na rimske številke. Strmi na zvonik precej časa, popravi si veliki klobuk in hiti spet dalje, ne ozirajoč se ne na levo ne na desno.

Kje je pot, ki sem hodil po nji jaz nekdaj s tako otroško dušo? Daleč, odtujena mi, in jaz odtujen nji.

A glej, saj je že skrb v nežni duši, skrb, ali pride v šolo še ob pravem času. In tako bo stopal po poti morda vse življenje. Za majhno skrbjo, porojeno v mladem srcu, v mladem jutru, pride večja, za to velika, z vsakim dnem, z vsakim letom nova, večja, težja. In čez pol stoletja bo stopal po isti poti utrujen od skrbi, sključen od bremena, s težko nogo, z žalostnimi mislimi...

Pride deklica, majhna krasotica. Ne vidi me. Postoji pri studencu ob hiši in pije. Opazujem jo z radostjo: obraz kakor angeleki Rafaelovi.

"Vso vodo nam popiješ, Katica".

Zdrzne se, a ko me zagleda, jo mine plašnost.

"Ne spijem vse".

Gleda me naravnost, smeji se. Glej, polne radosti so oči, sladkost in brezkrbnost je v smehu.

Kam greš, Katica?"

"Na njivo, k mami".

"Pa pojdi z Bogom!"

Odhaja z radostjo v kresočih se očeh, s sladko brezskrbnostjo v smehljaju.

Nekaj let — dvanajst, trinajst in pride morda po isti poti s sklonjeno glavo, z žalostjo v očeh, z obupnim jokom na ustih...

Grem po poti. Star mož pride za menoj. Moj župljan, sključen, zdelan, bolan. Pozdravi, govori o vremenu, tiščne tožiti o slabih časih, o nehvaležnosti otrok.

"Vse življenje sem trpel in sem se mučil, da prihranim kaj za deco. A zdaj — niti jesti mi ne dajo".

Drhti mu glas, s silo se otresa dušne žalosti: krepak od prebiva v teh hribih, ne jokajo izlahka, in če jokajo kdaj, ne pred ljudmi.

"Čakajo že iztežka, da se me iznebe. No bo dolgo".

"Je še čas. Močni ste še".

"Slab, gospod. Oseminsedemdeset let."

Počasi stopava drug ob drugem. Starček gleda na pot, razmišlja.

"Kolikokrat sem hodil po ti poti. A ne bo mnogokrat več. Kmalu me prineso po nji..."

Resnost nama napolni duši.

Mnogotere, ki sem stopal z njimi kdaj v razgovoru po ti poti, so mi prinesli že po nji, in sem jih sprejel in sem jih izročil večnemu miru božjemu.

In tako pride dan, ko tudi jaz ne bom stopal več po ti poti, ker bom počival v tihem, globokem miru božjem.

A zdaj še hodim po nji pokonci in ponosen.

Hodim po nji, in z menoj hodijo tihe sanje o daljnih, drugih potih in mehki spomini na mnogotere raznolike dogodke, združene s to potjo.

Zato je tako draga in ljuba mojemu srcu ta navidez tako vsakdanja pot na hrib.

DOBER VZGLED MLADINI.

V vrstah bolgarske armade je tudi precejšnje število starih vojakov, ki so se bili s Turki že leta 1877, a zdaj so se javili kot prostovoljci.

"Mi smo dolžni dati dober vzgled mladini", tako ponosno govore.

Ko so jih sprejeli in uvrstili v vojaške redove, prišli so nekateri v take oddelke, kjer so poveljniki njihovi lastni sinovi, na primer kot stotniki ali še večje šarže. Nekateri imajo po štiri do pet sinov v vojski, in očetje se bijejo s sinovi ramo ob rami in tako delajo mladini dober vzgled.

Tako-le vele:

"Vse, kar imamo, radi damo za dom in svobodo. Naj umremo kot starci za svobodo mladega roda!"

Tako piše profesor Bezenšek iz Sofije v "Sl."

DAROVI

Za "Rudeči križ balkanskih držav:

Tercio, Colo.: po $1: Anton Brumen in Ivan Tomšič; po 50¢: Ivan Škerlj, Adalbert Logar, Josip Vičič, Andrej Novak, Valentin Močilnikar, Ivan Milavec, F. Krebs in Josip Hladnik; Ivan Stavt 40¢; po 25¢: Fran Breznik, Anton Zaplata, Josip Funtek, Luka Osolnik, Jakob Krebs, Anton Roše, Fran Krivec, Ivan Fatur, Martin Kovač, Ivan Slavec, Ivan Česnik, Pavel Pavlovič, Josip Ovčin, Ivan Šusteršič, Jakob Arh, Fran Duša, Fran Peček, Iv. Kovač, Fran Golob, Martin Prašnikar, Lovrenc Prepadnik in Fr. Žnidaršič; po 15¢: Simon Kasprak, Anton Novak in Fr. Vertačnik.

Clayton, Colo.: Mat. Makovec 50¢.

Gardine, Mont.: A. Strenar 30¢.

Skupaj $13.10, ostanek 40¢, z današnjim $13.50.

Hvala vam rojaki, ker se zavedate svoje svete, narodne dolžnosti!

Uredništvo Glasa Naroda.

NAZNANILO.

Rojakom v **Calumetu, Mich.,** in bližnjih okolicah naznanjamo, da je

MATH. F. KOBE

naš zastopnik za sprejemati naročnino, oglase itd. ter izdajati pravoveljavna potrdila. Rojakom ga priporočamo.

Upravništvo Glasa Naroda.

NA PRODAJ

5 NOVIH LUBASOVIH

HARMONIK.

Specijalni kranjski model.

3vrstne iz orehovega fornirja, lepo z mozaikom vložene, 30 tipk, dvoglasne, raven držaj, z majhnimi okroglimi bunčicami, biserne matice (Perlmutterknopfe) in s posebno zapornico (kreuzelton), zračni bas na dnu, meh na vogalih s kovino zavarovan, mesingastojekleni glasovi na usnju ležeči, z aluminijevimi bombardon basi in z nikeljnastimi okovinami, prav lepo izvršene. Cena $45.00.

Kupcu dopošljem harmoniko po expressu C. O. D. in lahko, predno jo prevzame, isto pregleda, da ni kaj pokvarjena.

Kedor jo želi kupiti, naj jo naroči takoj!

Alois Škulj,
82 Cortlandt St., New York City.

HALO PRIJATELJ!

Kam pa danes? — Oh, kaj me izprašuješ, saj vendar veš, kje je dobiti najboljšo kapljico! — Pa enihav, kje pa, Pepe? — O, Jurče, mar ne veš, kje? Pri

CHARLU ZGONC.

Ali si me zastopil? Da, da, on ima pravo domačo in naravno kapljico, vinček iz newyorškega grozdja. Pojdi, greva se baš prepričati! Ko ga bodeš izpil en kozarec, sem prepričan, da ga bodeš tudi nesel svoji **stari** en bokal. — Hm, pa je res! Pri Charlu Zgoncu je vedno sveže pivo in druge vrste pijača. Pri meni je najboljša in solidna postrežba, dobite tudi dobre smodke, dobra prenočišča so rojakom vedno na razpolago. Posetite me in prepričali se bodete! Pepe bode morda še vprašal, kaj imam za prigrizek. Ha, ha, ha, pečen krompir!

Charles Zgonc,
Lake St., Chisholm, Minn.

VABILO
na
PLESNO VESELICO,
katero priredi
društvo sv. Barbare štev. 71
v Johnstown, Pa.,
v soboto dne 28. decembra 1912
v dvorani Triglav na Moxham.

Začetek ob 7. uri zvečer.

Vljudno vabimo vsa sosedna društva in posamezne rojake, da se naše veselice polnoštevilno udeleže. Točilo se bode sveže pivo in za dobri prigrizek in fine smodke bode tudi dobro preskrbljeno.

Vstopnina za možke $1.00, dame so vstopnine proste. Pivo prosto.

Torej na veselo svidenje na veselici dne 28. dec.!

Bratski pozdrav!

Mihael Cene, tajnik,
353 Ohio St., Johnstown, Pa.
(23-24—12)

Kje je moj brat ANTON HOČEVAR? Doma je iz vasi Solčane, fara Zagradec pri Fužini. Zadnjič sva bila skupaj v Great Falls, Mont. Prosim cenj. rojake, če kedo ve za njegov naslov, naj ga mi naznani, ali naj se pa sam javi. — Joseph Hočevar, 508 W. Chestnut St., Leadville, Colo. (23-27—12)

Rad bi zvedel za moja dva brata FRANA in JANEZA MAHKOVC. Doma sta iz Janče pri Litiji. Jaz nju brat Nace bi rad zvedel za nju naslov, ker se nahajam tukaj v Aliquippa, Pa. Prosim cenj. rojake, če kdo ve, da mi javi, ali naj se oglasita sama. — Nace Mahkove, Lock Box 91, Aliquippa, Pa. (19-23—12)

= Cenik knjig, =

katere se dobe v zalogi

Slovenic Publishing Company

82 Cortlandt St., New York, N. Y.

MOLITVENIKI:

DUSNA PASA, vezana	$—.80
z zlato obrezo	1.—
POBOŽNI KRŠČANJAN, fino vezano	—.8
POT K BOGU, elegantno v šagrin vezano	1.20
RAJSKI GLASOVI	—.40
Sv. URA, elegantno vezano	1.20
s zapono	1.30
SKRBI ZA DUSO, elegantno vezano	1.2
s zapono	1.30
VRTEC NEBESKI, v platno vezano	—.4
VODITELJ V SREČNO VEČNOST v platno vezano	—.40

POUČNE KNJIGE:

Abecednik slov. vezan	—.25
Abecednik nemški	—.25
Ahnov nemško angleški tolmač	—.50
Evangelij vezan	—.50
Domači zdravnik	—.50
Domači živinozdravnik	—.50
Nove kuharske bukve, vez.	—.80
Nemščina brez učitelja	—.50
Grundriss der slovenischen Sprache vezano	1.—
Hitri računar, vezan	—.40
Angleščina brez učitelja	—.40
Mala pesmarica	—.30
Angl. slov. in slov. angl. slovar	—.40
Prva nemška vadnica	—.40
Katekizem veliki	—.40
Prva računica	—.30
Slovar slov. nemški (Janežič - Bartel) nova izdaja	2.50
Slovar nemško slovenski (Janežič-Bartel) nova izdaja	2.50
Zirovnik, narodne pesmi, vezano, 1. 2. 3. in 4. zvezek vsaki po	—.50
Dobra Kuharica	2.50
Nauk o čebelarstvu	1.—
Novi domovinski zakon	—.30
Odvetniška tarifa	—.40
Poljedelstvo	—.50
Pesmarica, nagrobnice	1.—
Katekizem mali	—.15
Pouk zaročencem	—.10
Ročni slovensko-nemški slovar	—.40
Schimpffov nemško-slovenski slovar	1.20
Schimpffov slovensko-nemški slovar	1.20
Spisovnik ljubavnih pisem	—.40
Spretna kuharica	—.80
Trtna uš in trtoreja	—.40
Veliki slovensko-angleški tolmač	2.—
Zbirka domačih zdravil	—.50
Zbirka ljubavnih pisem	—.30
Popolni nauk o čebelarstvu	1.—
Slovenska pesmarica, I. in II. zvezek, vsaki po	—.60
Umna živinoreja	—.50
Umni kmetovalec	—.50

ZABAVNE IN RAZNE DRUGE KNJIGE.

Baron Laudon	—.30
Andrej Hofer,	—.20
Avstrijska ekspedicija	—.20
Avstrijski junaki, broš. vezano	—.70
Baron Trenk	—.90
Bele noči....	—.20
Beograjski biser	—.15
Beneška vedeževalka	—.20
Beračeve skrivnosti sto zvezkov	6.—
Beračica	—.20
Boj za pravico	—.25
Božični darovi	—.15
Bucek v strahu, burka	—.25
Burska vojska	—.25
Ciganka	—.20
Car in tesar	—.30
Cerkvica na skali	—.15
Cesar Fran Josip	—.20
Cesarjevič in sestri dvojčkinji	—.20
Clovek in pol	—.80
Crni bratje	—.20
Ciganova osveta	—.20
Ciganska sirota, 93 zvezkov	5.—
Cvetko	—.20
Cas je zlato	—.25
Darinka mala Crnogorka	—.20
Deteljica živinje treh kranj. bratov	—.20
Dama s kameljami	1.—
Deset let v peklu	—.30
Doma in na tujem	—.20
Dobrota in hvaležnost	—.60
Dve povesti	—.20
Dve čudapolni pravljici	—.20
Erazem Predjamski	—.20
Evstahija, dobra hči	—.20
Fabiola	—.35
Fra Diavolo	—.25
George Stephenson, oče železnic	—.25
Golobček in kanarček	—.20
Godčevski katekizem	—.20
Grof Radecki	—.20
Grofica beračica, sto zvezkov	4.—
Hedviga, banditova nevesta	—.20
Hildegarda	—.20
Bitka pri Visu	—.30
Bojtek	—.16
Cvetlna borografska	—.40
Devica Orleanska	—.30
Don Kižot	—.20
Eno leto med Indijanci	—.20
Gozdovnik, 2 zvezka	—.80
Grizelda	—.10
Hlapec Jernej	—.60
Hirlanda	—.20
Hubad, pripovedke, I. in II. zvezek po	—.20
Ilustrirani vodnik po Gorenjskem	—.20
Izdajavec	—.35
Islandski ribič	1.—
Izlet v Carigrad	—.20
Izdajalca domovine	—.20
Ivan Resnicoljub	—.30
Izanami, mala Japonka	—.20
Izidor, pobožni kmet	—.20
Jama nad Dobrušo	—.20
Jaromil	—.20
Jazbec pred sodnijo	—.50
Jetnikovi otroci	—.50
Jurčičevi spisi, umetno vezani, 11 zvezkov po	1.—
Kaj se je Marku sanjalo	—.20
Kraljevič in berač, vezano	—.15
Kako postanemo stari	—.25
Kako se je pijanec izpreobrnil	—.30
Kraljica Draga	—.60
Krištof Kolumbo	—.20
Križem sveta	—.35
Krvna osveta	—.15
Kuez črni Jurij	—.20
Krvava noč v Ljubljani	—.40
Lažljivi Kljukec	—.20
Leban, sto beril	—.20
Ljubezen in maščevanje, 102 zvez.	5.—
Materina žrtev	—.50
Mrtvi gostač	—.20
Maksimilijan	—.20
Mali vseznalec	—.20
Mati, socijalen roman	1.—
Marija hči polkova	—.20
Miklova Zala	—.40
Močni baron Ravbar	—.20
Mlinarjev Janez	—.40
Mladi sametar	—.15
Na različnih potih	—.20
Na valovih južnega morja	—.15
Narodne pripovesti, I., II., III. in 4 zvezek, vsaki po	—.20
Na divjem zapadu	—.50
Na bojišču	—.35
Pasjeglavci	1.—
Pot spokornika	—.40
Mir božji	—.70
Mirko Poštenjakovič	—.20
Musolino	—.30
Na jutrovem	—.35
Na preriji	—.20
Naseljenci	—.20
Naselnikova hči	—.20
Navihanci	1.—
Navodilo za spisovanje raznih pisem	—.75
Nedolžnost preganjana in poveličana	—.20
Nezgoda na Palavanu	—.20
Nikolaj Zrinski	—.20
Oče naš	—.35
Ob tihih večerih, vez.	—.80
O jetiki	—.15
Pavliha	—.20
Petrolzni, znani N. Y. detektiv	—.25
Potovanje v Lilliput	—.20
Posledniji Mohikanec	—.20
Požigalec	—.20
Pred nevihto	—.20
Prihajač	—.30
Pregovori, prilike, reki	—.25
Pri telefonu	—.25
Pri Vrbčevem Grogi	—.20
Princ Evgen Savojski	—.20
Prst božji	—.20
Pod turškim jarmom	—.20
Pariški zlatar	—.20
Pol litre vipavca	—.40
Podobe iz misijonskih dežel	—.35
Punčika	—.20
Revolucija na Portugalskem	—.25
Ribičev sin	—.15
Rinaldo Rinaldini	—.35
Roparsko življenje	—.15
Robinzon	—.40
Repoštev	—.20
Rokovnjači, narodna igra	—.40
Rusko-japonska vojska 5 zvez.	—.75
Sita, mala Hindostanka	—.20
Skozi žirno Indijo	—.25
Slovenski šaljivec	—.30
Stanley v Afriki	—.20
Stezosledec	—.20
Sveta Notburga	—.20
Sveta Genovefa	—.20
Srečolovec	—.20
Sanjska knjiga velika	—.30
Sanje v podobah	—.15
Saljivi Jaka	—.20
Sto malih pripovedk Krištofa Schmida	—.20
Stoletna pratika	—.60
Strah na Sokolskem gradu, 100 zv.	5.—
S prestola na morišče	—.20
Sopek lepih pravljic	—.20
Strašna osveta	—.50
Skof med Indijanci v Ameriki	—.35
Sin, rodbinska drama	—.50
Slovenske legende	—.35
Strelec	—.20
Strašno maščevanje	—.30
Strahovalci dveh kron	—.80
Sanje v podobah	—.15
Tegethof	—.20
Turki pred Dunajem	—.30
Tiun Ling	—.20
Timotej in Filemon	—.20
Trije tički, burka v dveh dejanjih	—.30
Trebušnik na slov. jugu	—.35
Trije rodovi	—.50
Uporniki	—.35
Vojna leta 2000	—.20
Vojska na Turškem	—.35
V snegu sama	—.40
V delu rešitev	—.20
V gorskem zakotju	—.20
Vrtomirov prstan	—.20
Voščilni listi	—.20
V padišahovi senci, 6 zvezkov	1.—
Veliki trgovec	—.25
V srca globini	—.30
Zaroka o polnoči	—.20
Zalost in veselje	—.45
Zadni grof celjski	—.30
Za kruhom	—.20
Za tuje grehe	—.60
Zlate jagode	—.30
Življenja trnjeva pot	—.35
Življenjepis Simona Gregorčiča	—.60
Z ognjem in mečem	2.—
Zmaj iz Bosne	—.50
Zeninova skrivnost	—.20

Krasni roman "Prokleta":
1. zv. Prokleta,
2. zv. Volčji ubijalec
3. zv. Na pokopališču v Fremicourtu
4. zv. Skrivnosti starega Mardochea
5. in 6. zv. Ugrabljeni grofič
7. in 8. zv. V kamnolomu.

Cena vseh 8 zvezkov 1.80

SPILMANOVE POVESTI:

1. zv. Ljubite svoje sovražnike	—.25
2. zv. Maron krščanski deček	—.25
3. zv. Marijina otroka	—.30
4. zv. Praški judek	—.25
5. zv. Ujetnik morskega roparja	—.25
6. zv. Arumugan sin indijanskega kneza	—.25
7. zv. Sultanovi sužnji	—.30
8. zv. Tri indijanske povesti	—.30
9. zv. Kraljičin nečak	—.30
10. zv. Zvesti sin	—.25
11. zv. Rdeča in bela vrtnica	—.30
12. zv. Korejska brata	—.30
13. zv. Boj in zmaga	—.30
14. zv. Prisega huronskega glavarja	—.30
15. zv. Angelj sužnjev	—.25
16. zv. Zlatokopi	—.30
17. zv. Prvič med Indijanci	—.30
18. zv. Preganjanje indijanskih misijonarjev	—.20
19. zv. Mlada mornarja	—.30

TALIJA.

Cigani	—.40
Zupanova Micka	—.20
Prvi ples	—.20
Brat Sokol	—.20
Dve tašči	—.20
Nemški ne znajo	—.20
Putifarka	—.20
Doktor Hribar	—.20
Pot do srca	—.20
V medenih dneh	—.20
Raztresenca	—.20
Idealna tašča	—.20
Starinarica	—.20
Revček Andrejček	—.40

RAZGLEDNICE:

Newyorške, s cvetlicami, humoristične, božične, novoletne in velikonočne po komad	—.02
ducat po	—.30
Narodna nošnja in mesta Ljubljane, ducat po	—.35
Z slikami mesta New Yorka po	—.05
Razne svete podobe po ducat	—.05
Album mesta New York krasnimi slikami mesta	—.35

ZEMLJEVIDI:

Avstro - Ogrske, mali	—.10
veliki	—.25
Kranjske dežele, mali	—.10
Združenih držav, mali	—.10
veliki	—.25
Evrope, vezan	—.50
Gorenjske z novo bohinjsko in tržiško železnico	—.25
Celega sveta	—.25
Balkanskih držav	—.15
Zemljevidi: New York, Colorado, Illinois, Kansas, Montana, Ohio, Pennsylvania in West Virginia vsak 25 c komad.	

Opomba: Naročilom je priložiti denarno vrednost, bodisi v gotovini, poštni nakaznici, ali poštnih znamkah. Poštnina je pri vseh cenah že vračunana.

Jugoslovanska Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: IVAN GERM, 507 Cherry Way or Box 57 Braddock, Pa.
Podpredsednik: IVAN PRIMOZIC, Eveleth, Minn. Box 641.
Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn., Box 434.
Pomožni tajnik: MIHAEL MRAVINEC, Omaha, Neb., 1334 So. 15 th St.
Blagajnik: IVAN GOUZE, Ely, Minn., Box 136.
Zastopnik: Alojz Virant, Lorain, Ohio, 1700 E. 28th St.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARVIN J. IVEC, Joliet, Ill., 800 No. Chicago St.

NADZORNIKI:

ALOIS KOSTELIC, Salida, COLO., Box 533
MIHAEL KLOBUCHAR, Camulet, Mich., 115 — 7th St.
PETER ŠPEHAR, Kansas City, Kans., 421 No. 4th St.

POROTNIKI:

IVAN KERSNIK, Burdine, Pa., Box 128.
FRANK GOUZE, Chisholm, Minn., Box 715.
MARVIN KOCHEVAR Pueblo, Colo., 1219 Mier Ave.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na glavnega tajnika, vse denarne pošiljatve pa na glavnega blagajnika Jednote.

Jednotino glasilo: "GLAS NARODA".

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

Opoldanski strel na realki. Od 25. novembra t. l. dalje naznanja se v Ljubljani pravi opoldanski (srednjeevropski) čas vsak dan točno s strelom raz realko. Ta strel se ob mirnem času čuje do Most, Šiške in Rožne doline ter tudi na Dolenjsko cesto. Po tem znamenju naj bi se tudi cerkvene ure jele ravnati.

Štiri konfiskacije tekom enega tedna. Ljubljanski "Dan" z dne 3. dec. piše: Pretečeni teden smo doživeli nič manj kakor štiri konfiskacije. Srečna Hrvaška, katere preventivna cenzura je veliko milejša kakor ljubljanska. Ljubljano mora imeti znani veliki sovražnik Slovencev, justični minister dr. Hochenburger, posebno v želodcu, kajti vse kaže, da ima cenzura, ki je danes po vsej Avstriji zelo poostrena, še posebna navodila za Ljubljano. Zanimivo pri naši nedeljski (1. dec.) konfiskaciji je dejstvo, da se je (tržaška) Edinost", ki je priobčila isti članek iz čeških "Narodnih Listov" kakor mi, lahko neovirano prodajala in čitala v Ljubljani, dočim je bil naš list radi imenovanega članka konfisciran. Zamašiti nam torej hočejo popolnoma usta, cenzura nas menda hoče prisiliti k temu, da bi črpali svoje vire iz umazanih nemških čifutskih listov, ki mrgole dan za dnem raznih napadov na Slovence. A ne bomo se uklonili. Šli bomo čvrsto svojo pot naprej. Naša naloga je, da govorimo resnico, ne laži. Pisali bomo to, kar nam narekuje srce, svesti si celikih ciljev, ki spajajo vse Jugoslovane od Triglava do Balkana. Ves kulturni svet se danes v duhu raduje z Jugoslovani, ki junaško prelivajo svojo kri za svobodo. Čemu bi se ne navduševali mi Slovenci, ki smo vredni bratje Srbov, Bolgarov in Črnogorcev. S konfiskacijami bo vlada dosegla ravno nasprotno, kar hoče. Narod čita še lažje iz pobeljenih listov. Seveda stanejo konfiskacije mnogo denarja in zato smo trdno prepričani, da nam bo občinstvo rado šlo na roko in nas podpiralo v tem težkem boju. Iz vseh strani dobivamo pozive, naj se ne uklonimo, ampak vstrajamo na dosedanji poti....

PRIMORSKO.

5000 K poneveril. Peter Vidović, sluga pri okrajnem glavarstvu v Zadru, je poneveril 5000 kron in zbežal. Policijski organi defravdanta pridno zasledujejo.

Goriški deželni zbor. "Soča" piše: Goriški deželni zbor. Ali bo res sklican? "L' Eco" z dne 28. nov. je sporočila v brzojavki z Dunaja, da sta bila dr. Gregorčič in dr. Pettarin pri notranjem ministru Heinoldu ter sta poprosila, naj bi bil sklican goriški deželni zbor na kratko zasedanje ali v decembru letos ali v januarju 1913. Minister jima je baje obljubil, da se to zgodi. Če se res zgodi, potem bi zboroval zopet "Rumpfparlament", sestoječ iz samih zaveznikov: laških liberalcev in slovenskih klerikalcev. Na laški strani manjka 6 poslancev, na slovenski 1; lani pa niso mogli v zbornico tudi ne poslanci slovenskega veleposestva. Položaj je neizpremenjen, razmere se niso nič ublažile: torej bi ostalo najbrže pri starem, da bi bili lepo skupaj sami zavezniki!

Aretacija nadučitelja zaradi tatvine. Dne 28. nov. so v Vili Vicentini aretirali nadučitelja v Ronkah pri Tržiču Josipa Bosmo zaradi tatvine ter ga oddali okr. sodišču v Cervinjanu. Nadučitelj Bosma je bil z župnikom Maranom v Vili Vicentini v zelo veliki prijateljski zvezi in je mnogo občeval v župnišču. Pred dvema letoma se je izgubil ključ župniške blaganje. Župnik si je dal napraviti drugega, ne da bi izpremenil ključavnico. Od tedaj pa je župnik opazoval, da mu nekdo krade iz blagajnice manjše zneske. Nazvlic največjemu trudu ni mogel zaslediti tatu. V zadnjem času ja pa zaznamoval vse bankovce, ki jih je dal v blagajnico. In to ga je privedlo na pravo sled. V četrtek 28. nov. je namreč zapazil župan Vile Vicentina, da je nadučitelj Bosma plačal račun z zaznamovanim bankovcem. Sporočil je to orožništvu, ki je aretiralo nadučitelja ter ga preiskalo. Pri nadučitelju so našli še 4 od župnika zaznamovane bankovce in pa tudi "izgubljeni" ključ od blagajnice. Nadučitelj si je prisvojil na ta način kakih 2000 kron. Aretacija vzbuja veliko senzacijo, ker je bil Bosma znan po celem Furlanskem.

ŠTAJERSKO.

Ogenj. V Zgornjem Obrežju pri Mariboru so te dni zgorela gospodarska poslopja posestnika Emanuela Mydlila. Škode je več tisoč kron. Ogenj so baje zanetili otroci, ki so se igrali z vžigalicami.

Zaprli so v Mariboru 26letnega mesarskega pomočnika Frana Čuješ, ki je v Krapinj na Hrvaškem ukradel svojemu gospodarju precej denarja ter z njim pobegnil. Čuješ je doma v Šmarju pri Jelšah.

Tovarno uničil požar. Iz Šoštanja poročajo, da je izbruhnil 24. nov. ogenj v Lapretovi tovarni za mizarske izdelke. Ogenj je tovarno popolnoma uničil. Škoda je tem večja, ker je bila velika množina izdelkov že pripravljena za odpošiljatev. Kako je nastal ogenj, še ni dognano.

Pri igranju s samokresom se je poškodoval do smrti. Posestnik Fran Kocmut v ptujski okolici je pustil, ko je šel na delo, na mizi ležati nabit samokres. Samokres je dobil v roke 9letni Otmar Uršanko, kateri se je z njim igral. Samokres se je sprožil in Uršankota ranil v glavo tako hudo, da je isti čez dva dni nato v ptujski bolnišnici umrl.

Tatvine. Konjski hlapec Fran Koren je svoji gospodinji Adeli Dečko v Gaberju pri Celju pokradel raznih stvari v skupni vrednosti okrog 300 K. Ukradene stvari je znosil v mesto in jih tam razprodal. Izročili so ga celjski okrožni sodniji. — Iz Kozjega poročajo, da je posestniški sin Anton Rastoher iz Blance pokradel postajenačelnikovi ženi Rozaliji Rajner v Rajhenburgu 70 komadov perotnine v vrednosti okrog 200 K. Tatu so zaprli.

Nasilni fantje. V Selah pri Šmarju pri Jelšah sta te dni vdrla fanta Fran in Leopold Ojsteršek v hišo zakonskih Gajšek. Bila sta oborožena s poleni in sta Gajšekovi ženi grozila, da jo ubijeta. Fran se je res tudi spravil nad njo ter jo pretepal. Prizanesel tudi ni otroku, katerega je imela Gajšekova na rokah. Otrok je dobil precej poškodb. Ko je na ženine klice pritekel mož in 14letnj sin, sta nasilneža pobegnila. Med begom pa sta na Gajšekovem vrtu porezala še precej mladih drevesc. Dejanje sta baje izvršila iz maščevanja.

Trgovec s človeškim mesom prijet. Dne 27. nov. so prijeli v Brucku nekega mladega moža, ki je bil na sumu, da je trgovec z deklicami. Kakor se je zvedelo, je opravljal to obrt že dalj časa. Na sled so mu prišli, ker je hotel v nekem bruškem bordelu prodati neko madjarsko deklico, ki biva v Gradcu. Kakor se zdi, je imel tudi obširnejše zveze z raznimi drugimi trgovci s človeškim mesom, ker je prišla na njegov naslov cela množina pisem iz raznih oddaljenih krajev in ker je večkrat za več dni odpotoval. Moža so izročili sodišču.

Otroka hotel zastrupiti z alkoholom. Te dni je prišel 8letni šolski učenec Oton Voslič z nekim svojim tovarišem v trgovino trgovca Josipa Zrimca v Celju. Oba fantička sta kupila en "štamperl" žganja, katerega sta oba skupaj popila. V trgovini se je nahajal tudi delavec Jurij Ratej, ki je Vosliča naganjal, naj izpije še nekaj kozarčkov žganja. Ker se je ta branil, mu je Ratej žugal, da ga bo natepel, ako ne izpije žganja. Iz strahu je izpil še štiri kozarčke. Ko pa je trgovino zapustil, se je vsled pijanosti na tla zgrudil in se ni mogel več dvigniti. Na njegovo stokanje so ga odpeljali z vozom v bolnišnico, kjer so zdravniki konstatirali težko zastrupljenje z alkoholom. Delavca Jurija Rateja so aretirali in izročili sodišču.

Škarje rabil kot orožje. Krojaški pomočnik Fran Stermljan iz Trbovelj se je silno razsrdil nad svojim mojstrom Mihaelom Kožuhom, ker mu je ta odpovedal službo. V pijani razburjenosti je Stermljan Kožuhu grozil, da mu bo trebuh prerezal in da bo Kožuh kmalu mrtev. Onega dne je hotel na vsak način vdreti v hišo svojega nekdanjega mojstra, vendar Kožuhov brat ga je zapodil z neko prekljo, da je moral Stermljan bežati. Sedaj je iskal užaljeni pomočnik tolažbo v pijači. Ko mu je vino oni dan dalo precej korajže, je nanesel slučaj, da je srečal svojega prejšnjega mojstra Kožuha. Ker ni imel Stermljan nobenega drugega orožja pri sebi kot škarje, se je v veliki jezi zapodil z njimi na Kožuha in ga je parkrat sunil v prsa, vsled česar je Kožuh zadobil nevarne poškodbe. Orožništvo je Stermljana aretiralo in izročilo sodišču. To pa je jeznoritega Stermljana obsodilo na štiri mesece težke ječe.

Polkovnikov sin kot vlomilec. Dne 21. nov. med 11. uro zjutraj in 2. uro popoldan je neznan človek vlomil v železniški restavraciji v Mürzzuschlagu v sobi za natakarje v neko zaprto omaro, kjer je imel natakar Josip Kolarik spravljen lesen kovček. Tudi v ta kovček je neznanec vlomil in je pobral iz njega hranilnično knjižico, glasečo se na 670 K in gotov denar v znesku 1240 K. Dalje je bilo ukradeno natakarju Vašanreku med 19. in 20. nov. iz bifeja približno 60 K, natakarju Rudolfu Fuhru je izginilo med 15. avg. in 1. nov. iz bifeja 80 K in natakarskemu dečku Winklerju spomladi letošnjega leta iz restavracijskega predala 5 K, iz hlačnega žepa 10 K in pozneje iz telovnika 3 K. Pri hišni preiskavi se je jako sumljivo vedel natakar Julij pl. Brany. Ker je bil 21. nov. ob 11. uri zjutraj v sobi za natakarje in ker so našli pri njem cel šop ključev, je padel takoj sum na Branyja. Ko je ob 9. uri zvečer nesel natakarski deček Rudolf Pucek skrinjico z namiznim orodjem iz restavracijskega prostora I. razreda v vinotoč, je zapazil v nekem predalu skrinjice neki papir; Josip Kolarik ga je vzel ven in je našel v njem svoj denar. Nato so Branyja aretirali. Ta je slednjič priznal tatvino in je povedal, da je hranilnično knjižico sežgal v peči. Julij pl. Brany je rojen 15. januarja 1895 v Mariboru, pristojen je v Zagreb in je nezakonski sin na Dunaju umrle Irme pl. Brany in ravno tako umrlega polkovnika Reneja pl. Branyja. Tata so izročili sodišču.

KOROŠKO.

Neckusnost koroškega deželnega šolskega sveta. Iz Celovca poročajo: Učitelji so pač vsepovsod največji trpini. Kakor znano, je koroško učiteljstvo začelo pasivno resistenco, ker zakon o učiteljskih plačah ni bil pravočasno sankcioniran. Učiteljstvo ni v tem kršilo niti enega zakona in ni žalilo niti ene uradne osebe. Vendar je pa deželni šolski svet to potrebno samoobrambo koroškega učiteljstva strogo obsodil. Obenem je pa deželni šolski svet to svojo obsodbo objavil še v različnih časopisih. S tem pač dež. šolski svet samo podkopava avtoriteto in ugled učiteljstva pri ljudstvu.

Iščem svojega brata FRANKA PAVLIČ. Doma je iz Verbljen, kake 2½ ure od Ljubljane. V Ameriki se nahaja že kakih 20 let. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njega ali njegov naslov, naj mi javi, ali pa naj se sam oglasi, ker mu imam poročati nekaj važnih reči. — Melchior Pavlič, R. R. 2, Jos. Strubel Box, Pittsburg, Kan. (20-24—12)

RAZGLAS GOZDARJEM.

Stalno delo za delati drva. Gozd je fin, da nikdo ne more oporekati. Plača od korta $1.10. Pridite ali pa pišite, da natančneje poročam, kako je tukaj.

Alois Knaus,
Eben Land Spur, Mich.
(21-24—12)

Slovensko-Amerikanski

KOLEDAR

za leto 1913.

Devetnajsti letnik "Slovensko Amerikanskega Koledarja" za leto 1913, katerega je izdalo in založilo naše uredništvo, je izšel; prepričani smo, da bodo rojaki pridno segali po njem.

Kakor vsako leto, se je potrudilo naše uredništvo tudi sedaj, da je Koledar kar se tiče vsebine, ilustracij in oblike skrbno urejen, vreden sovrstnik dosedaj izišlih Koledarjev; zadovoljen bo vsak, kdor ga naroči.

Koledar se odlikuje po bogati, raznovrstni, poučni in zabavni vsebini. Razun koledarničnega dela obsega mnogo zelo zanimivih spisov. Popolna vsebina je sledeča:

Ob Novem letu. — Leto 1913. — Zakoniti prazniki z Združenih državah. — Spominski dnevi. — Poštne pristojbine. — Nekoliko štatistike. — Tri zelo važne stvari: pravica volitve in glasovanja, kako pridobiti homestead, kako dobiti patent. — Določbe o potnih listih. — Primerjevanje toplomerov. — Avstrijski konzulati v Zdr. drž. — Konzulati Zdr. dr. v Avstro-Ogrski. — Plače vladarjev. — Kako so nastala imena severoamerikanskih držav. — Časovne razlike. — Naseliniške določbe.

ČLANKI:

SLIKE IZ SVEMIRJA. (3 slike). Zanimiv spis iz zvezdoslovja.
DRŽAVNI REŠILNI ZAVODI ZA RUDARJE. (3 slike). Zelo zanimivo.
ZA OBLAST NA SREDOZEMNOM MORJU. (5 slik). K laško-turški vojni. Zanimivo za vsakogar.
SLIKE IZ NAŠEGA ZVEZNEGA GLAVNEGA MESTA. (3 slike). Zelo zanimiv popis Washingtona, D. C.
DAN DELA — LABOR DAY. (Zgodovinski spis.)
POTNE ČRTICE. (6 slik). Piše Frank Sakser.
REVOLUCIJONARNI ŠTRAJK. (4 slike). K borbi tkalcev v Lawrence, Mass.

POVESTI:

BISER. (5 slik.) Spisal Werner G. Smith. Iz življenja londonskih sleparjev. Jako zanimiva povest.
PRIPROSTI ČLOVEK. Spisal Bret Harte. Amerikanska povest.
Princ Cantacuzeme. — Iz življenja amerikanskih gentlemenov-zločincev.
Anjuška. Povest iz Galicije.
ZVEZDE V PRAPORU. — Slika iz zapada.
ZLATO IN ŽELEZO. (5 slik). Povest iz amerikanskega zapada.
V MEHIKANSKI KOČI.
NENAMERAVANA REVOLUCIJA.

KRATKI SPISI POLJUDNE VSEBINE

Nekaj o jetiki. — Prva pomoč v nezgodah. — Uporaba telefona v raznih državah. — Dremavost. — Ceste z največjim prometom. — Morski valovi. — Kako čistimo preproge. — Ljudsko štetje na Kranjskem. — Za hišo in dom. — Gospodarske drobtinice. — Pogodba za prevožnjo v Ameriko iz leta 1817. — Mož—beseda. — Sadne in druge konzerve. — Za večjo varnost potovanja na morju. — Navadni in oslovski kašelj. — Prvi dolar. — Zobje in zdravje. — Drobtinice.

Razu navedenih članov in povesti vsebuje Koledar obširno

SVETOVNO KRONIKO

s 23 slikami, med katerimi je razun drugih slika bodočega predsednika z družino, slike k popisu katastrofe "Titanica", slika župana ljubljanskega dr. Ivan Tavčarja, ter slike balkanskih knezov. Vseh skupaj je teh krasnih slik v Svetovni kroniki 23, kakor zgoraj omenjeno, v vsem Koledarju jih je pa 64.

ŠALA

obsega šest strani z več slikami.

Vsakdo mora pripoznati, da je Koledar za leto 1913 v resnici krasna knjiga, ki stane samo 30 centov. Za ta denar jo pošljemo tudi v staro domovino. Koledar razpošiljamo sedaj, ne pozabiti, se sedaj naročiti nanj.

Naročila naslovite:
GLAS NARODA
82 Cortlandt St., New York, N. Y.
ali pa:
FRANK SAKSER,
6104 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, O

50,000 knjižic

zastonj možem

Vsaka knjižica je vredna $10.00 bolnemu človeku.

Ako trpite na kterikoli možki bolezni, želimo, da takoj pišete po to čudežno knjižico. V lahko razumljivem jeziku vam ta knjižica pove, kako se na domu temeljito ozdravi sifilis ali zastrupljenje krvi, životna slabost, zguba spolne kreposti, revmatizem ali kostobol, organske bolezni, želodec, jetra in bolezni na obistih in v mehurju. Vse o tistim, kteri so se že naštili in naveličali večnega plačevanja brez vsakega vspeha, je ta brezplačna knjižica vredna stotine dolarjev. Ona vam tudi pove, zakaj da trpite in kako da lahko pridete do trdnega zdravja. Tisoče mož je zadobilo perfektno zdravje, telesno moč in poživljenje potom te dragocene knjižice, ki je zalega znanosti in vsebuje stvari, katere bi moral vsak človek znati. Zapomnite si, ta knjižica se dobi **Popolnoma zastonj.** Mi plačamo tudi poštnino. Pošljite nam vaš natančni naslov še danes, na kar vam mi pošljemo našo knjižico v vašem materinem jeziku popolnoma zastonj.

Pošljite nam ta odrezek še danes. Dr. JOS. LISTER & CO., Aus. 702 Northwestern Bldg. 22 Fifth Ave., Chicago, Ill.
Gospodje: Zanima me ponudba, s katero nudite Vašo knjižico brezplačno, in prosim, da mi to pošljete takoj.
Ime.....
Pošta.....Država.....

ZA 75 CENTOV

dobite pero napolnjeno s črnilom. (Fountain Penn.)

Svoto lahko pošljete v znamkah.

SLOVENIC PUBLISHING CO.

82 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.

Rojaki in rojakinje, spominjajte se o Božičnih praznikih in na Novo leto Slovenskega Zavetišča! Vsak nikel dobrodošel!

NAZNANILO.

Rojakom v državah Ohio in Pennsylvania naznanjamo, da jih bo obiskal naš zastopnik, gospod

ANDREJ BOMBACH,

kateri je od nas pooblaščen pobirati naročnino za "Glas Naroda" in izdavati pravoveljana potrdila, ter ga rojakom toplo priporočamo.

S spoštovanjem
Upravništvo "Glas Naroda".

Dobri zobje pomeni dobro prebavanje.
Dobro prebavanje pomeni dobro zdravje.
VPRAŠAJTE SVOJE PRIJATELJE O MENI.
Vsako delo jamčeno. Vsako delo brez bolečin.

DR. A. H. WEISBERGER

zobozdravnik

50 E. 8th St. (St. Mark's Place) (med. prvo in drugo Ave.) **New York.**
Odprto do 8. zvečer, v nedeljah pa do 3. popoldan.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI IN NAJCENEJŠI DNEVNIK.

Cenjenim slovenskim in hrvatskim podpornim in pevskim društvom se toplo priporočam za obilo naročil. — V zalogi imam vse kar potrebujejo podporne ali pevske društva. — Vzorec pošiljam poštnine prosto: Pišite ponj.
Moj poštni naslav je: LOCK BOX 328.

ZA BOŽIČ IN NOVO LETO

se kaj radi spominjajo Slovenci svojcev v stari domovini in jim pošiljajo darove; seveda iz te dežele večinoma le GOTOVE DENARJE; v tem oziru je najboljše, da se obrnejo v materinem jeziku na podpisanega, kateri : : : : : vse hitro in točno odredi. : : : : :

Frank Sakser

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

6104 ST. CLAIR AVENUE, N. E., CLEVELAND, O.

- Podružnice -
- Spljet, Celovec, Trst, -
- Sarajevo in Gorica. -
- Delniška glavnica -
- K. 5,000.000. -

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani Stritarjeve ulice 2

sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter je obrestuje po čistih 4½%

Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev po dnevnem kurzu.

Naš dopisnik za Zjedinjene države je tvrdka

FRANK SAKSER, 82 Cortlandt St., New York.

- Podružnice -
- Spljet, Celovec, Trst, -
- Sarajevo in Gorica, -
- Rezervni fond -
- K. 500.000. -

Slov. Delavska Podporna Zveza

Vstanovljena dne 16. avgusta 1908.

Inkorporirana 22. aprila 1909 v državi Pennsylvania,

s sedežem v CONEMAUGH, Pa.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: MIHAEL ROVANŠEK, R. F. D. No. 1. Conemaugh.
Podpredsednik: JAKOB KOCJAN, Box 508, Conemaugh. Pa.
Glavni tajnik: VILJEM SITTER, Lock Box 57, Conemaugh, Pa.
Pomožni tajnik: ALOJZIJ BAVDEK, Box 1. Dunlo Pa.
Glavni blagajnik: IVAN PAJK, L. Box 328, Conemaugh, Pa.
Pomožni blagajnik: IVAN BREZOVEC, Box 6. Conemaugh, Pa.

NADZORNIKI:

I. nadzornik: FRANK BARTOL, Box 274, Thomas, W. Va.
II. nadzornik: ANDREJ VIDRIH, P. O. Box 523, Conemaugh, Pa.
III. nadzornik: ANDREJ BOMBACH, 1651 E. 31st St., Lorain, Ohio.

POROTNIKI:

I. porotnik: JOSIP SVOBODA, 638 Maple Ave., Johnstown, Pa.
II. porotnik: ANTON PINTAR, Box 204, Moon Run, Pa.
III. porotnik: MIHAEL KRIVEC, Box 324, Primero, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

M. A. M. BRALLIER, Grove St. Conemaugh, Pa.

Cenjena društva, oziroma njih uradniki, so uljudno prošeni, pošiljati denar naravnost na blagajnika in nikogar drugega, vse dopise pa na glavnega tajnika.

V slučaju, da opazijo društveni tajniki pri mesečnih poročilih, ali sploh kjersibodi v poročilih glavnega tajnika kake pomanjkljivosti, naj to nemudeno naznanijo na urad glavnega tajnika, da se v prihodnje popravi.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

Bratom in sestram S. D. P. Z. za Novo leto.

Preteklo komaj je pet kratkih let,
pet kratkih let, a neprestano delo;
takrat je seme bilo, zdaj je svet
in seme bode enkrat dozorelo!

In naša Zveza ne zatrepeta,
ponosno gre po svoji jasni poti.
kaj mar ji je ves boj nasprotnika?
Odločno gre, ker luči gre nasproti.

Mi delavci smo in z močno roko
vsi stojmo vedno le ob njeni strani,
ker le edino z našo pomočjo
lahko, kar ima zdaj, na vek ohrani.

Za njo bodimo bratje in sestre,
saj naša je in skrbna, kakor mati!
v svobodi združimo moči mlade,
ker njeni smo in hočemo ostati!

Zložil **Ivan Pajk**, blag. S. D. P. Z.

:·: Vladar sveta. :·:

ROMAN.

Spisal Aleksander Dumas. — Za "Glas Naroda" poslovenil J. Terček.

"Kako! Toraj je bil Jud še enkrat v taboru?"

"Gotovo! In ti ne veš tega. Vrnil se je in me obrekoval. Kaj ima sedaj od tega? Ti pelješ njegovo hčer v daljno deželo, on je pa najbrže mrtev v votlini Dahre".

"Alah il Alah!" je zamrmral Arabec, kot bi mu padlo veliko breme raz prsa. "Ti si toraj prepričan, da ni Ahmed bej tako strog v tem pogledu?"

"Vem", je rekel Albert, "kaj gotovega ti pa seveda ne vem povedati, jaz nisem bil nikoli v njegovem haremu in tudi njegovih žensk ne poznam. Kaj me briga, če so Judinje ali kristjanke".

"Bu Maza je norec, zakaj me je poslal v tako daljavo?", je pripomnil Arabec čmerikavo, "saj vendar ni za vernika nič hujšega, kakor če vzame vojak Judinjo k sebi. Stoj! Rekli so mi, da bode pot trajala štirinajst dni".

"Lahko tudi petnajst ali šestnajst, sicer je zate temboljše, čim dalje si skupaj s krasotico!"

"Mogoče!" je rekel Arabec kratko, hitro pozdravil in odjahal k svojim služabnikom.

Albert ni vedel kaj je pravzaprav s tem tujcem. Toda vedel je, da se nahaja v bližini lepe Judite, kar ga je nekako razveselilo.

Kabili so opazili ta medsebojen razgovor. Prišli so bližje, hoteč zvedeti kaj sta govorila, oba tako molčeča tujca. Albert je mrtvo odgovarjal na vprašanja; nepotrebno se mu je zdelo izdajati drugim, kar je sam tako nepričakovano zvedel. Rekel je, da je vprašal Arabec po Ahmed bejevih razmerah.

"Lev!" je zaklical Kabil in se bliskovito približal. "lev! krasna žival! Naprej! Na lov!"

Kakor električni tok je delovala ta novica. "Lev!" so kričali veselo na vseh straneh in Kabili so začeli vzdigovati svoje dolge puške. Še celo konji so veselo cepetali, svest si naloge, ki jih je čakala.

"Daj mi puško, smodnik in svinca, prijatelj!" je zaklical Albert vodniku, "na lovu moram biti!"

"Zaradi mene!" je odvrnil vodnik, "vzemi to, ta je dobra!"

Albert je prijel za puško — za svojo lastno puško, ki so mu jo bili odvzeli v taboru. Mošnja s smodnikom in krogljami je visela na njej. V hipu jo je nabasal, spodbodel konja in zdirjal za Kabili.

Lovci so se razdelili. Nekateri so mislili, da je lev tukaj, drugi da je pa zopet tam. Albert je šel na svojo lastno srečo, pognal je konja na višino, da bi tako lahko pregledal cel položaj.

V tem hipu je nek Kabil zagledal leva. Njegov klic je privabil vse ostale. Tudi Albert ga je videl sedaj. Stal je mirno pred nekim grmom kakor da bi se hotel prepričati, če njemu velja ta ropot in vpitje. Polagoma se je plazil naprej.

Prvi Kabili so bili prav blizu njega; dva sta že iztrelila. Krogle leva niso zadele, komaj dosegle so ga. Zbal se je. Obrnil je glavo, povesil rep in se spustil v beg; sprva počasu, potem vedno hitreje.

Albert je na čelu Kabilov zasledoval kakih deset minut kralja puščave, ki je bil prispel že do podnožja malega, skalnatega griča. V nekaj skokih je bil na vrhu, tam se je ustavil in ponosno gledal zasledovalca.

Bila je v resnici lepa, kraljevska žival. Kako mogočno je stal, tresel z grivo in krožil z repom po zraku. Zdelo se je, kakor da bi ga še enkrat navdala misel za beg, toda premislil se je in obstal.

Albert ni pričakoval tega; še konja ni zadržal in v hipu je bil pod skalo, komaj dvajset korakov od leva. Mislil je ali bi se umaknil, ali bi ostal, toda nazadnje je odločno prijel za puško. Za njim je tudi počilo nekaj strelov, ki pa niso imeli vzpeha.

Ravno tako počasno in mirno, kakor je Albert pripravljal puško na strel, se je lev začel kriviti in se pripravljati za skok. Človek in žival sta se gledala s izbuljenimi očmi. Bil je strašen trenutek. Konj se je tresel in prhal, kakor da bi si bil svest cele nevarnosti.

Albert je pritisnil puško na lice, lev se je dvignil. En skok, en pok — Albert je čutil velikansko težo na svojem telesu, gorka kri mu je začela teči preko obraza.

"Moj Bog, izgubljen sem!" je zaklical nehote v francozkem jeziku in zapustila ga je zavest.

Te kratke besede v jeziku smrtnega sovražnika, so odločile usodo mladega moža.

Noben dokaz bi ne mogel jasnejše govoriti proti Albertu. Beseda, ki se izgovarja v najnevarnejšem, najpomembnejšem trenutku — ta beseda mora priti iz globine srca. V takem slučaju izgine vsaka krinka. Samo Francoz, samo Frank je zamogel v tako strašnem hipu poklicati napomoč Boga gjavrov namesto Alaha vernikov!

Ko se je Albert zopet zavedel je stala okoli njega temna množica resnih obrazov. Sam ni vedel kaj se je zgodilo, kaj je rekel. Stegnil je roko, da bi mu kdo pomagal vstati, toda nitko se ni ganil. Bil je v groznem položaju.

Levov prednji del telesa in njegova glava je ležala na Albertovih prsih in vratu, s silnimi tacami ga je objemal. Konj je ležal kot mrtev na tleh. Lev je bil mrtev. Albertova krogla ga je skoraj gotovo med skokom zadela v srce, in to je bila levova kri, kar je teklo po častnikovem obrazu.

"Prinesite ga sem in glejte, da bo na varnem!" je rekel vodnik kratko in zapovedujoče.

Trije Kabili so prijeli leva in ga potegnili na stran. Albert še vedno ni vedel kaj se je zgodilo z njim. Ničesar se ni mogel spomniti.

Še skoraj zapazil ni, da so ga posadili na konja. Njegov bel plašč je bil okrvavljen, skoraj gotovo tudi obraz, ker ko je potegnil z roko preko čela, je zagledal kri na svojih prstih.

Nikdo ni govoril z njim. Albert je gledal mrtvega leva. Pustili so ga nedotaknjenega, celo iz kože ga niso deli.

Jahal je počasi naprej; pred njim in za njim so bili Kabili le ob njem ni bilo nikogar.

Prešla je ena ura. Po kratkem posvetovanju se je obrnila vrsta proti mali oazi. Zakaj niso nadaljevali potovanja? Zakaj? Albert je sprevidel da je razkrinkan, drugače ni moglo biti.

Kabili so se molče lotili dela, ki je potrebno pri razpetju šotorov. Mladenič je videl, da ga oni, ki so mu bili prej najbolj prijazni, sedaj najbolj zaničljivo gledajo.

Vodnik je stopil k njemu.

"No, prijatelj", je vprašal mrzlo toda zasmehljivo, "kako daleč je še do Ahmed beja?"

"Ne vem prav natančno", je odgovoril Albert mirno, "mislim da bomo vsak čas pri njem".

"Misliš?" je zaklical Arabec, "prokleti gjavr, še sedaj se nas upaš varati?"

V Kabilovih očeh je blesketalo smrtno sovraštvo.

"Gjavr? Zakaj kar naenkrat gjavr? Kaj se je zopet vzbudila stara slutnja?"

"Ali si že slišal kedaj, da bi vernik v nevarnosti klical frankovskega Boga na pomoč?"

Sedaj se mu je posvetilo. Toraj to je bilo! Da, da, tudi njemu je sedaj zadonel oni krik v ušesih. Imenoval je bil svojega Boga in ne Alaha.

Kaj naj stori? Ali naj še dalje laže! Lahko bi. Tisočkrat bi se mogel opravičiti. Rekel bi napriner, da je bil v svojem življenju med kristjani in da se je od njih navzel te navade. Z marsičem bi lahko spravil Kabile v nove dvome.

Toda lagati ni hotel več, sit je bil že svoje uloge. In kaj bi mu navsezadnje tudi pomagalo, če bi imel Kabile še nekaj dni za norca. Ahmed beja bi tako, ali tako nikoli ne našel.

"Toraj dobro", je rekel mirno, "jaz sem Frank, gjavr, varal sem vas, in sedaj je dobro!"

Pri tem se je obrnil od njega, vrgel se je na zemljo, ker je bil utrujen in imeti je hotel mir.

Vodnik se je vrnil h Kabilom. Albert še na to ni pazil, kako bodo oni sprejeli to vest. Bilo mu je popolnoma vseeno kaj so govorili o njem. Umoriti ga niso smeli, ker im je Bu Maza zapovedal, da ga morajo pripeljati nazaj. Če bi ga pa le hoteli usmrtiti, je sklenil svoje življenje kolikor mogoče drago prodati.

Čez nekaj časa je ustal in šel k malemu jezeru okoli katerega je bil gozdiček; tam si je umil obraz in spral svoje rane. Nato se je zavil v plašče in se vlegel, nemeneč se za nič na svetu.

Bila je temna noč. Meseca ni bilo in zvezde so le medlo obsvetljevale visoke palme. Albert je spal precej trdno in mirno, le od časa do časa se je prebudil. Naenkrat je zaslišal glas in spoznal je francoske besede. Mislil je, da sanja. Hotel je vzdigniti glavo, toda nežna roka ga je pritisnila nazaj.

"Za božjo voljo, ne maknite se, če ne sva oba uničena!" je šepetal ženski glas.

Albert se je popolnoma zdramil. Čisto ob sebi je videl ležečo postavo, tako blizu, da je čutil njeno sapo.

"Moj Bog, kdo ste?" je vprašal tiho, kdo govori z mano v jeziku moje domovine?"

"Jaz sem Judita, hči Eli Barha Manasse", je odvrnil glas. "Ko ste danes ubili leva, mi je povedal eden izmed mojih služabnikov, da ste Francoz. Nadalje mi je razodel, da vas je izdnek Jud, ki pa ni nobeden drug kakor moj oče. Spraševala sem ga o podorbnostih in zvedela vse. Od tistega trenutka sem imela eno samo misel: hotela sem poravnati krivico, ki se je vam zgodila. Moj oče je storil to iz ljubezni do mene. Moja naloga je, ovrati njegovo krivdo in zaradi tega sem prišla."

"Toda kaj hočete?" je vprašal Albert vedno bolj presenečen", "Na kak način je vam bilo sploh mogoče priti sem in odvrniti kabilsko pozornost:"

"Vse vam hočem razodeti, toda prej mi morate obljubiti, da bodete pobegnili!"

"Bežati? zakaj ne, če je priložnost za to", je rekel Albert, "dobro obljubim".

(Dalje prihodnjič.)

Iščem svojega brata JANEZA KRAMPLJA in JANEZA SELANA. Doma sta blizo Turjaka. Prosim cenj. rojake, ako kdo ve za nju naslov, naj mi ga naznani, še bolje bi bilo, če bi se sama oglasila. — Anton Krampelj, 1401 N. Broadway, Joliet, Ill. (19-23—12)

Kje je? Jaz Anton Juriševič iz Juršič št. 50 iščem svojo ženo HELENO JURIŠEVIČ. Zvedel sem, da je odpotovala v spremstvu Matije Sedmaka, tudi iz Juršič, v Združene države. Ker ne vem, kje se sedaj nahaja, zato prosim cenjene rojake, če kdo ve, da mi naznani, ali naj se pa sama javi svojemu možu Antonu Juriševič, 530 Tree Ave., St. Mary's, Pa. (16-27—12)

VOJNA NA BALKANU.

Založila in izdala Katoliška tiskarna v Ljubljani. Ta spis izbaja tedensko in velja 20¢ poštnine prosto ter ga je lahko naročiti pri:

Slovenic Publishing Co.,
82 Cortlandt St., New York City.

Iščem svojega brata IGNACIJA ZUPANČIČ. Pred 8. meseci mi je pisal v bolnišnico v Salt Lake City, Utah. Meseca avgusta sem isto zapustil in šel na Winter Quarters, Utah, pa sem izgubil njegov naslov, zato prosim cenjene rojake, če kdo ve za njega, da mi naznani. Takrat je bil nekje v Clevelandu. Ako pa sam bere, naj se javi bolnemu bratu. — Jos. Zupančič, Box 34, Winter Quarters, Utah. (20-24—12)

HARMONIKE

bodisi zakoršnekoli vrste izdelujem in popravljam po najnižjih cenah, a delo trpežno in zanesljivo. V popravo zanesljivo vsakdo pošlje, ker sem že nad 16 let tukaj v tem poslu in sedaj v svojem lastnem domu. V popravek vzamem kranjske kakor vse druge harmonike te računam po delu kakoršno kdo zahteva brez nadaljnih vprašanj.

JOHN WENZEL
1017 E. 62ndStr., Cleveland, O

VAŽNO ZA VSAKEGA SLOVENCA!

Vsak potnik, kteri potuje skozi New York bodisi v stari kraj ali pa iz starega kraja naj obišče

PRVI SLOVENSKO-HRVATSKI HOTEL

AUGUST BACH,
45 Washington St., .. New York
Corner Cedar St.

Na razpolago so vedno čiste sobe in dobra domača hrana po nizkih cenah.

Hamburg-American Line.

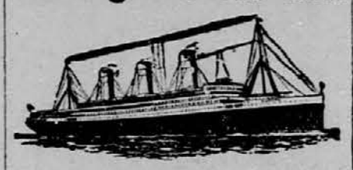

Redni prekooceanski promet iz
NEW YORKA do HAMBURGA
preko PLYMOUTH in CHERBURG
s dobro poznatimi parniki na dva vijaka:
Kaiserin Augusta Victoria, America, Cincinnat Cleveland, President Lincoln, President Grant, Pennsylvania, Patricia, Pretoria itd.
Veliki moderni parniki nudijo najboljše ugodnos za primerne cene: nepreksošljiva kuhinja in postrežba.
Opremljeni so z vsemi modernimi aparati.
Odhod iz New Yorka:
PENNSYLVANIA — odpl. 21. dec. ob 3 popol.
PRES. LINCOLN — odpl. 28. dec. ob 1. popol
AMERIKA — odpl. 4. jan. ob 8 dopol.
Vozijo tudi v Sredozemsko morje
Hamburg-American Line,
41-45 Broadway, New York City.
Pisarne: Philadelphia, Boston, Pittsburg Chicago, St. Louis, San Francisco.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Cenjenim rojakom v Salida, qe za tamošnjo okolico naš za- Colo., in okolici naznanjamo, da stopnik

g. LOUIS COSTELLO,
Salida, Colo.,

kateri je pooblaščen sprejemati naročnino za Glas Naroda in naročila za knjige, vsled česar ga rojakom najtopleje priporočamo.

Upravništvo Glas Naroda.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI IN NAJCENEJŠI DNEVNIK.

"GLAS NARODA" JE EDINI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR DRŽ. NAROČITE SE NANJ.

Zemljevid balkanskih držav je dobiti po 15c. komad.

Slovenic Publishing Company,
82 Cortlandt Street, New York

RED STAR LINE.

Plovitba med New Yorkom in Antwerpom

Redna tedenska zveza potom poštnih parnikov z brzoparniki na dva vijaka.

LAPLAND 18,694 ton
FINLAND 12,185 ton

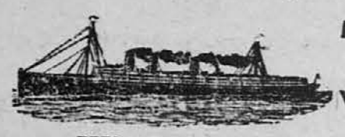

KROONLAND 12,185 ton
VADERLAND 12,018 ton

ZEELAND 12185 ton.

Kratka in udobna pot za potnike v Avstrijo, na Ogrsko, Slovensko, Hrvaško n Galicijo, kajti med Antwerpom in imenovanimi deželami je dvojna direktna železniška zveza.

Posebno se je skrbi za udobnost potnikov med krovja. Tretji razred obstoji iz malih kabin za 2, 4, 6 in 8 potnikov.

Za nadaljne informacije, cene in vožne listke obrniti se je naj

RED STAR LINE.

No. 9 Broadway, NEW YORK
84 State Street, BOSTON, MASS.
709 2nd Ave., SEATTLE, WASH.
1319 Walnut Street, PHILADELPHIA PA.
1306 "F" Street, N. W., WASHINGTON, D. C.
219 St. Charles Street, NEW ORLEANS, LA.
N. W. cor. Washington & LaSa CHICAGO, ILL.
900 Locust Street, ST. LOUIS, MO.
205 McDermot Ave WINNIPEG, MAN.
319 Geary Street, SAN FRANCISCO, CAL.
1121 So. 3rd Street, MINNEAPOLIS, MINN.
31 Hospital Street, MONTREAL, QUE.

"GLAS NARODA" STANE ZA CELO LETO SAMO TRI DOLARJE. NAROČITE SE NANJ!

COMPAGNIE GENERALE TRANSATLANTIQUE.

(Francoska parobrodna družba.
Direktna črta
do Havre, Pariza, Švice, Inomosta in Ljubljane.
Poštni Ekspres parniki so:

"LA PROVENCE" na dva vijaka — "LA SAVOIE" na dva vijaka — "LA LORRAINE" na dva vijaka — "FRANCE" na četiri vijaka

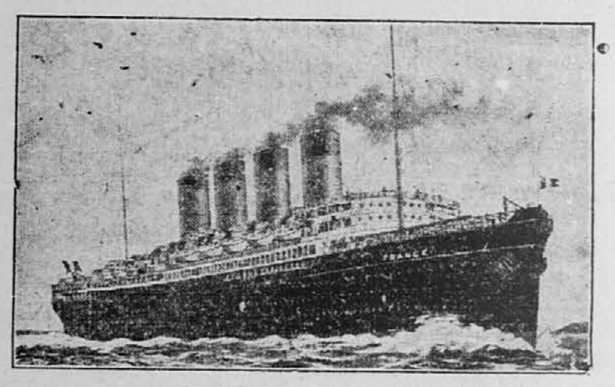

Poštni parniki so:
"CHICAGO" "LA TOURANE" "ROCHAMBEAU" "NIAGARA"

Glavna agencija: 19 STATE STREET, NEW YORK,
corner Pearl St., Chesebrough Building.
Parniki odplujejo od sedaj naprej vedno ob četrtkih iz pristanišča štev. 57 North River in ob sobotih pa iz pristanišča 84 North River, N. Y.

*La PROVENCE	26. dec. 1912	*LA PROVENCE	16. jan. 1913.
*LA TOURAINE	2. Jan. 1912.	*LA LORAINE	23. jan. 1913.
*LA SAVOIE	9. jan. 1913.	*LA SAVOIE	30. jan. 1913.

ODHODNA PLOVITEV V HAVRE

Parnik *NIAGARA odpl. s pom. št. 57 dne 28. dec. 1912. ob 3 popol.
Parnik †ROCHAMBEAU odpl. s pom. št. 57. dne 11. jan. ob 3 popol.
Parnik *CHICAGO odpl. s pom. št. 57. dne 18. jan. 1913. ob 3 popol.
Parnik *NIAGARA odpl. s pom. št. 57. dne 25. jan. 1913 ob 3 popol.
*parniki z zvezdo zaznamovani imajo pojdva vijaka.
Parniki z križem imajo po štiri vijaka.

Avstro-Amerikanska črta

(preje bratje Cosulich)

najpripravnejša in najcenejša parobrodna črta za Slovence in Hrvate

Novi parnik na dva vijaka "MARTHA WASHINGTON"

Regularna vožnja med New Yorkom, Trstom in Reko

Cene voznih listov iz New Yorka za III. razred so sledeče:

TRSTA	$33.00
LJUBLJANE	33.60
REKE	33.00
ZAGREBA	34.20
KARLOVCA	34.20

Na Martha Washington stane $5.00 več.
II RAZRED do
TRSTA ali REKE: Martha Washington $65.00, drugi $60 do $65.

Vsi spodaj navedeni novi parobrodi na dva vijaka imajo brezžični brzojav:
ALICE, LAURA,
MARTHA WASHINGTON,
ARGENTINA,
OCEANIA.
KAISER FRANZ JOSEF I.

Phelps Bros. & Co., Gen. Agents, 2 Washington Street, NEW YORK